

Z D R A V Á O S O B N O S T

Psychické zdraví je velmi důležitá složka zdraví, která ještě nemá jednotnou definici. Co máme na mysli, když o někom říkáme, že je psychicky zdravý ? Jaká užíváme kritéria pro takové závěry ? Psychologové měli vždy v této oblasti úlohu těžší než lékaři. Tato těžkost je způsobena tím, že představa zdravé osobnosti je neodlučitelně spjata s otázkou hodnot a vzorů.

Kupříkladu z lékařského hlediska je osoba psychicky zdravá tehdy, když není mentálně retardovaná. V tomto případě ovšem schází rozlišení mezi vyšším stupněm psychické dispozice a nepřítomností choroby. V souladu s tímto vzorem je jedinec pokládán za zdravého tehdy, když jeho chování odpovídá společenským normám. Není ovšem položena otázka, zda společnost, které se jedinec podřizuje, za to vůbec stojí.

Koncepce, že psychické zdraví je neodlučitelné od lidských hodnot, vedla často k přesvědčení, že vysvětlení tohoto jevu padá mimo rámec vědy. S tím však A.H. MASLOW nesouhlasí. Byl pevně přesvědčen o možnosti vytvoření teorie o pozitivním psychickém zdraví založené na empirických datech. Zmiňoval se o tom, že akceptujeme hodnoty, cíle, naděje a aspirace jako psychické komponenty. Vytvořil novou koncepci, pomocí které byl tento problém náležitě objasněn.

S tímto dlouhodobým cílem bylo sestaveno původní vydání této knihy. Asi dva tucty článků byly shrnuty pod titulem " Humanistická psychologie " . Zejména tato pasáž nám významně pomohla v hledání nového obrazu člověka. Tato část byla rovněž aktualizována následujícími příspěvky: Životopis od Carl Rogers, Gestalt Therapy od Fritz Perls, Výzkum snu od Stanley Krippner and William Hughes. Tato část je rovněž obohacena o některé zprávy z laboratorí páně Maslowa.

Následuje odstavec, kde autor děkuje všem zúčastněným, kteří ho podporovali ve vydání této knihy.

THE HEALTHY PERSONALITY,
1.vydání 1960, 2.upravené vydání 1977.

O b s a h :

=====

1. PERSONALITY: Normal and Abnormal. 1
Gordon W.Allport.
Osobnost - normální a abnormální.
2. MY PHILOSOPHY OF INTERPERSONAL RELATIONSHIP 15
AND HOW IT GREW.
Carl R.Rogers.
3. A THEORY OF METAMOTIVATION: 28
Abraham H.Maslow.
TEORIE METAMOTIVACE.
Biologické zakořenění Hodnoty - Života
(The Biological Rooting of the Value-Life).
(=hodnota života má kořeny v biologii člověka).
4. HERE AND NOW THERAPY 49
Fritz Perls.
Therapie zde a nyní.
5. TO BE AND NOT TO BE: 59
Contributions of Existential Psychotherapy.
Rollo May.
BÝT A NE-BÝT,
Pedíly existencionální psychotherapie.
6. ON THE TANTRA. 75
Alan Watts.
O Tantře. (druh taíného logického učení v
hinduismu, Budhismu, Janismu).
7. THE ABSOLUTE AND THE RELATIVE. 79
Two Aspects of Dynamic Experience.
James B.Klee.
Absolutní a relativní.
Absolutní
Dva aspekty dynamické zkušenosti.
8. PSYCHOANALYSIS AND ZEN BUDDHISM. 89
Erich Fromm.
Psychoanalyza a Zen-Budhismus.
9. THE PSYCHOLOGY OF NATURAL CHILDBIRTH. 96
Deborah Tanzer.
Psychologie přirozeného bezbolestného porodu.
(t. bez anastézie a s psychoprofylaktickou přípravou).

10. DREAMS AND HUMAN POTENTIAL	106
Stanley Krippner & William Hughes	
Sny a lidský potenciál.	
11. DREAM EXPLORATION AMONG THE SENOI	127
Filton Stewart	
Průzkum snu v rámci Senoi.	
12. EDUCATION ON THE NON-VERBAL LEVEL	138
Aldous Huxley	
Vzdělání (výchova) na non-verbální úrovni.	
13. TWO KINDS OF TEACHING	153
Huston Smith	
Dva druhy výuky.	
14. THE FORGOTTEN MAN OF EDUCATION	164
Lawrence Kubie	
(asi ve smyslu: Zapomenutý vychovatel " zapomenutý způsob výchovy?)	
15. Student-centered Teaching as Experienced by a Participant	
Samuel Tenenbaum & Carl R. Rogers	174
Výuka zaměřená na studenta jako prožitek (zkušenost) ze strany účastníka (jako účastníkův prožitek).	
16. A Life of one's own.	189
Marion Milner	
Život jedincova vlastního <u>JÁ</u> .	
17. I resolve to become a Jungle Doctor.	203
Albert Schweitzer.	
Rozhodl jsem se být lékařem džungle.	
18. PRODUCTIVITY AND EXISTENCE.	211
Martin Buber.	
TVORIVOST A EXISTENCE.	
19. The Psychology of the Scientists.	216
Anne Roe.	
Psychologie vědce.	
20. A humanistic Psychologist in the Classroom.	225
Hung-Min Chiang.	
Humanistický psycholog ve třídě.	
21. Laboratory in self-knowledge:	240
A Verbatim Report of the Workshop with A.H.MASLOW.	
Abraham H.MASLOW & Hung-Min Chiang.	
LABORATOR V SEBEPOZNÁNÍ (výzkumy Maslowa).	
22. PEAK EXPERIENCES - VŘCHOLNÉ PROŽITKY	259
Anonymus - 2 zážitky studentů, zaznamenané Maslowem.	

=====

Gordon W.ALLPORT.

Pramen: Address delivered at the Fifth Interamerican Congress of Psychology, Mexico City, December 1957; sponsored by the Interamerican Society of Psychology; reprinted by permission from the Congress Proceedings.

- - - - -

Slovo norma znamená směrodatné kritérium a ve shodě s tím normální znamená trvalost podle tohoto kritéria. Z toho vyplývá, že normální osobnost je člověk, jehož chování se podřizuje směrodatnému měřítku a nenormální osobnost je člověk, jehož chování takové není.

Ale když jsme toto řekli, okamžitě objevujeme, že zde jsou dva zcela odlišné druhy měřítek, které mohou být použity k rozlišení normálního od nenormálního: jeden statistický, další etický. Jeden se týká průměru nebo obvyklosti, další vhodnosti nebo hodnoty.

Tato dvě měřítka nejsou pouze odlišná, ale v mnoha směrech stojí v rovině protikladné, jedno proti druhému. To je např. obvyklé pro lidi, kteří mají některé škodlivé sklony ve své přirozenosti, nějaké patologie ve tkáních nebo orgánech, nějaké projevny nezvozy a určité sebevražedné sklony; ale myšlení obvykle nebo vždy, stejně jako sklony, není zdravé. Nebo opět sociální směrodatné kritérium zdravého sexuálního života je, jestliže přijmeme KINSLEYův ^{žonávu} měřítka (v orig. mají KINSEY), dokázáno pouze menšinou amerických mužů (~~amer.~~) (v orig. mají male). Zde také obvyklost není žádoucí; co je normální v jednom smyslu, není normální ve smyslu jiném.

Moje pozn.: Autor myslím trochu přehání, otázka pak stojí, co je etika, a já se zase domnívám, že i etika vychází nejen z toho, co je údajně nebo i skutečně vhodné, ale i ze statistiky - čím více lidí něco takového dělá, tím více je to považováno za normální i z hlediska etiky - alespoň té nepsané, praktické.

A samozřejmě žádný morální systém v civilizovaném světě se neudrží jako model pro další generaci jak se stát pouze průměrným mužem (člověkem). To není novinka, ale spíše možnost lidské přirozenosti jak se zdokonalovat podle měřítka pro spolehlivou a zdravou osobnost.

Před padesáti lety tento dvojitý význam normy a normálnosti nedělal potíže psychologii tak moc jako dnes.

V dnešní době byla psychologie hluboce zapořena do objevování průměrných norem všech možných typů duševních funkcí. Prostředky, způsoby a (sigmas) byly osedlány a rozlišující psychologie se rozřela vysoko. Opořena nově založenou krasavicí křivkou rozdělení normálu, psychologové byli spokojeni s vyhlášením tohoto nepatrného konce jako jediného a pouze smyslového měřítka " abnormality ". Návraty od prostředku byly nenormální a z tohoto důvodu nepatrné (unsavory).

V tomto období se rozvíř koncepte " duševního přizpůsobování " a tako koncepte se drží u moci dobře až do dekády dvacátých let (1920 - 1930). Zatímco ne všichni psychologové vyrovnávají přizpůsobení s průměrným chováním, tento důsledek byl do řisté míry představen. Bylo např. často poukázáno na to, že zvíře, které se nepřizpůsobilo normě pro své specifické rysy, obvykle zemřelo. Nebylo na to zatím poukázáno u lidské bytosti, která se přizpůsobuje, nudí se a je průměrná.

Nynější doba se změnila. Náš zájem na zdokonalování průměrné lidské bytosti je hluboký, my se nyní vážně obáváme, že pouze průměrný člověk může přežít. Jako se sociální anomie (?) rozšiřuje, tak se společnost sama stává více a více nemocnou; (obáváme se) doufáme, že průměrný člověk unikne duševní chorobě a zločinnosti, nebo že nedopustí uchopení moci diktátory, nebo že se mu podaří zabránit atomové válce.

Pozn: Jak vyplývá ze seznamu literatury na konci originálu, tento pán publikoval řiž v r.1937.

Vidíme, že rozdělení křivky normálnosti nenabízí naděři na spásu.

Pozn: No řo, řenže křivka dokazuje základní biologické fakty, z nichž řusíme vycházet, dle ní pochopíme dané biologické fakty - ře nám v nich vodítkem, řinak sklouzneme do pustého moralizování, které ře bez vazby na biologické fakty bezcenné. Do řivota lidí máme zasahovat co neřméně, omezovat řen to, co vysloveně řkodí.

Potřebujeme občany, kteří řsou v pozitivněřším smyslovém normálu zdraví a veselí. A řvět ře potřebujeme naléhavěři, než tomu bylo řřive.

Myslím, že pro toto období psychologové nyní hledají řerstvou definici, co ře normální a co ře nenormální. Kladou si otázky týkařící se hodnoty, pravdy a řobra, tak řak se na ně nikdy řřive neptali.

Současně psychologové vědí, že v hledání řriteriř normálnosti v tomto novém smyslu překrařují tradiční obor morální filozofie. Také vědí, že se filozofům nepodařilo řurčit směřodatné vzory

pro pořádný život - život vychovatelů, rodičů a terapeutů by našel formu. A tak si psychologové, z největší části, přejí zavést zkoumání novým způsobem, a aby se mohli vyhnout tradičním postupům axiologie. Dovolte mi krátce popsat některé moderní empirické pokusy definovat normalnost a později se pokusit ohodnotit stav našeho úsilí, které trvá.

PŘIROZENÝ PŮVOD NORMALITY.

Během několika minulých měsíců byly publikovány dva návrhy, které si zaslouží seriózní pozornost. Oba jsou od ^{společně vědců} sociologů, jeden od psychologa v USA, další od sociologa v Anglii. Je jejich úsilím je odvodit koncepci normality (v hodnotovém smyslu) od postavení člověka (v přirozeném smyslu). Oba se snaží o etické příkazy z biologie a psychologie, ne z hodnotící teorie přímo. V krátkosti, směle hledají možnost (mezník, o který se učitelé, poradci, terapeuti mohou usilovat) oproti skutečnosti lidské přirozenosti. Mnoho filozofů říká, že je to nemožné podnikání. Ale dříve, než vyneseme rozsudek, podívejme se, jaký má již zatím úspěch.

E.J.SHOBEN se ptá: " Jaké jsou principiální psychické rozdíly mezi člověkem a nižšími živočichy ? " Zatímco netvrdí, že jeho odpověď je kompletní, dává do středu dvě zřetelně lidské kvality. A vytváří extra-psychologickou domněnku, že člověk může maximalizovat tyto vlastnosti, které jsou zřetelně lidské. První kvalita je lidská ^{schopnost} kapacita pro užití mluveného (slova) jazyka (symboliky). Od této částečné nadřazenosti nad zvířaty Shoben odvozuje několik specifických řídicích linií pro normalitu. S pomocí symbolického jazyka si může představit svou budoucnost, která je daleko lepší než současnost. (Pozn. ! !)

S pomocí symbolického jazyka např. člověk může odložit své uspokojení, udržet v mysli vzdálený mezník, vzdálenou odměnu, cíl být bohatý snad až na konci svého života nebo možná nikdy. Může také rozvinout složitý systém soc.koncepcí, které ho vedou ke všem způsobům možných vztahů s dalšími lidskými bytostmi, dál převyšující krutý symbiotický rituál, řekněme sociálních insects.

Druhá význačná lidská kvalita je uváděna ve vztahu k prodlouženému dětství jako lidská specialita. Závislost, základní důvěra, sympatie a altruismus jsou absolutně nezbytné pro lidské přežití, v jiném smyslu a stupni neplatí pro nižší živočichy.

Když dal dohromady tyto dvě hlavní kvality, odvodil Shoben svou koncepci normality: Nazval ji "modelem přizpůsobování". Je patrné, říká, že smysl osobnostní odpovědnosti značí normálního člověka, pro odpovědnost je hlavní schopnost odvozena od udržení symbolického obrazu budoucnosti v mysli, prožívání, uspokojení a schopnost usilovat se v souladu s koncepcí nejlepšího principu vlastního řízení. Podobně sociální odpovědnost je normální; všechny tyto symbolické schopnosti mohou na sebe vzájemně působit přes jedinečný faktor důvěry nebo altruismu. Těsně spjaté je kritérium demokratického společenského zájmu, které je odvozeno jak od symbolizace, tak od důvěry. Podobně, posedlost ideály a nutnost sebekontroly vyplývají ze stejného přírodního rozboru. Shoben správně chápe, že smysl pro vinu (svědomí?) je nevyhnutelný důsledek lidského selhání (neúspěchu) žít v souladu s význačným lidským modelem, a tak v naší koncepci normality musíme zahrnout jak vinu, tak i záměr odčinit ji.

Každý psycholog, který si přeje vytvořit (vytýčit) minimální domněnku, a který si přeje udržet v tajemství empirické závady důkazy a který se přiklání k přirozenosti v biologii, bude oceňovat a obdivovat SHOBEHOVY programy. Nyní si představuji, že naši přátelé filozofové vystoupí, aby nás ohromili některými nepohodlnými otázkami. Není význačná lidská schopnost, zeptají se, pro posedlou matku udržet své dítě ustavičně přivázané u své zástěry? Provozuje nějaký nižší živočich takové destruktivní chování? Podobně není specificky lidské rozvinout prudkou oddanost zasvěcení, která řídí záruční, opovržení a válku? Je nemožné, že břímě symboliky, sociální způsobilosti a viny mohou vést osobnost do deprese a k sebevraždě? Sebevražda, spolu se všemi dalšími destruktivními modely, které jsem připomněl, je speciálně lidská. Filozof, který položí tyto otázky, by usuzoval: "Ne, vy nemůžete odvozovat možnost od skutečnosti v lidské přirozenosti. Co je význačně lidské, není nezbytně dobré."

Podívejme se na druhý pokus dokázat přirozené kritérium normality. V nedávné knize, nazvané K OCENĚNÍ ČLOVĚKA, Paul HALMOS začíná raději s otázkou: "Jaké jsou minimální podmínky pro přežití?" Když známe tyto minimální podmínky, můžeme tvrdit, že nějaké situace padající pod tuto úroveň budou vést k abnormalitě a směřovat ke smrti a destrukci. Nazývá toto kritérium abnormalitou a doufá, že ji můžeme definovat, dokonce i když nemůžeme definovat normalitu, protože lidé jako celek se

shoduji ochotněji v tom, co je pro člověka špatné, než v tom, co je pro něho dobré. Shodují se ve špatném, protože všichni smrtelníci jsou subjekty základního závazného pravidla přežití.

Potřeba přežití ho zkroutí do potřeby vzrůstu a potřeby sociální soudržnosti. Tyto dva principy jsou všeobecnými podmínkami pro všechny ~~životy~~ životy, nejen pro lidský život. VZRŮST znamená autonomii a proces individualizace.

SOUDRŽNOST je základní fakt sociální vzájemné závislosti, zahrnující nakonec pro lidské bytosti iniciativní důvěru, heteronomii, kamarádství a založení rodiny.

Nyní Halmes doufá, že zmocněním se seznamu podmínek vedoucím k růstu a soudržnosti můžeme stanovit abnormitu. Jako začátek připomíná první a další poruchy v dětské výchově. Říká: "neustálým nebo opakovaným přerušováním fyzické blízkosti mezi matkou a dítětem" a "emocionálním zavržením dítěte matkou, jsou vytvořeny podmínky, které poškozují přežití individua a skupiny. V jeho vlastních termínech toto první kritérium abnormity leží v "trhlině přeměny soudržnosti v lásku". Většina toho, co je abnormální, sleduje zanedbání v principu soudržnosti, takže dítě se stává přehnaně náročné a činí nátlak. Zde zaznamenáváme podobnost u tak současných myslitelů jako je Bowlby, Erikson a MASLOW.

Autor pokračuje ve svém soupisu "abnormity" přetím syndromů, se kterými také souhlasí psychiatři. Např. je abnormální (nepřátelské k přežití), jestliže se stává, že se opakuje řízení bez ohledu na situaci a nemění se podle jejího významu; také když se něčí výkon stále snižuje proti možnostem; stejně jako když něčí psychosexuální frustrace zabráňuje jak vzrůstu, tak i soudržnosti.

Je dobře popsáno, že základní funkce vzrůstu a soudržnosti předpokládané Halmosem se objevují čas od času opět v psychologických dílech. Bergson, Jung a Angyal jsou mezi autory, kteří souhlasí s tím, že normalita žádá rovnováhu mezi individualizací a socializací, mezi autonomií a heteronomií. Zdá se být důležitý souhlas v těchto záležitostech. Dovolte citovat z jednoho ze zakladatelů této Společnosti, jehož nedávná smrt nás všechny zarmoutila: Werner Wolf píše:

"Když se individuální ztotožnění s extrémním stupněm skupiny, efekt je v tom, že ztrácí svou cenu. Na druhé straně, kompletní nezpůsobilost ztotožnit se má takový efekt, že prostře-

dí ztrácí svou cenu pro individualitu. V obou extrémních případech dynamický poměr mezi individuálními a prostředím je zkreslený. Individuální chování takovým způsobem je nazýváno neurotickým. V normální skupině každý člověk člen chrání svou individualitu, ale přijímá svou roli jako účastník. "

Zatímco je zde mnoho souhlasů, že normální osobnost musí narazit na užitečnou rovnováhu mezi vzrůstem individuálním a soudržností se společností, zatím nemáme jasné kritérium pro rozlišení, kdy jsou tyto faktory v užitečné rovnováze a kdy ne. Mám obavy, že by filozofové vrtěli nad Halmosem hlavami. Ptali by se: " Jak víte, že přežití je dobrá věc ? " Dále: " Proč by se všichni lidé těšili stejně z užitku vzrůstu a soudržnosti ? " A : " Jak definovat optimální rovnováhu mezi soudržností a vzrůstem u samotné osobnosti ? "

NEROVNOVÁHA A TVOŘIVOST

HALMOS si láme hlavu speciálně se vztahem mezi abnormitou a tvořivostí. Byl to Nietzsche, kdo prohlásil: " Říkám vám: člověk musí mít zatím v hlavě chaos, aby byl schopen dát život tančící hvězdě. " Nemá mnoho chvályhodných děl v hudbě, literatuře a dokonce vědě svou inspiraci čerpanou ne z rovnováhy, ale z nějakého druhu psychologického chaosu ? Zde myslím Halmos dává správnou odpověď. Říká smysluplně, že tvořivost a normalita nejsou shodné hodnoty. Celkově normální osobnost bude tvořivá, ale ještě více hodnotná tvořivost přijde stejně tak od lidí, kteří ^{sklopili (a nacházejí se)} epí daleko za normou přežití, tento fakt může být přijat a uznán na stupnici tvořivosti, ale ne vhodný na stupnici normality.

NEROVNOVÁHA A VZRŮST

Dnes mám v existencialismu pocit, že psychologové začínají být méně a méně spokojeni s koncepty přizpůsobování a shodně i s konceptem " snižování napětí ", " obnovení rovnováhy " a " Homeostáze ". Obáváme se, zda člověk, který se těší těmto krásným podmínkám, je opravdu lidský. Vzrůst, který známe, nepatří k homeostázi, ale k druhu " přenosu ". A soudržnost je důvod k udržení našeho lidského vztahu v pohybu a ne pouze ve stálé rovnováze. Stabilita nemůže být kritériem normality, dokud stabilita přináší evoluci za klidu, negativní pak u vzrůstu, tak u soudržnosti. FREUD jednou napsal Fliessovi, že našel: " mírné neštěstí (bída) je nutné pro intenzivní práci. "

Výzkum inspirovaný Farlem Rogersem se zabývá o toto spojení. Jedna série pacientů před léčbou představovala 0 korelaci mezi jejich vlastní představivostí a ideální představivostí. Po léčbě byla korelace + 34, ne vysoká, ale blízká se korelací + 58, značící zdravou, neléčenou skupinu. Zjevně je velikost korelace mírou uspokojení nebo nespokojenosti, kterou normální lidé mají se svou vlastní osobností. Jinak řečeno: 0 korelace mezi vlastním a ideálním je příliš nízká pro normalitu; vede k takové bolesti, že trpělicí hledá terapii. V téže době nejsou normální lidé k nim nikak perfektně přizpůsobeni. Je zde vždy užitečná mezera mezi vlastním já a ideálním já, mezi současnou existencí a aspirací. Na druhé straně příliš vysoké uspokojení indikuje patologii. Největší koeficient převládající, + 90, byl u individua čistě patologického. Perfektní korelaci můžeme předpokládat jen u samolibého psychotika, částečně paranooidně schizofrenického.

A tak, cokoliv naše definice normality ukáže, musíme připustit prospěšnost nerovnováhy u osobnosti a mezi osobností a společností.

EMPIRICKÝ PŘÍSTUP KE SPOLEČNOSTI

Barrova práce ilustruje druhý přístup k psychologickému srdci (jádro ?). Nechává jinak zavést kritérium normality, nebo jak on říká "spolehlivosti", a potom pokračuje v hledání toho, jací "spolehliví" muži jsou. Učitelé absolventů University v Kalifornii navrhli velký počet mužů, u kterých předpokládali spolehlivost, a některé s protikladným trendem. V testování a experimentování s těmito 2 skupinami, jejichž identita byla neznámá, se vyšetřováním objevily určité zhačné rozdíly. Pro jednu věc měli spolehliví muži realističtější vnímání, nebylo odmrštění, zkreslením nebo okolním kontextem ve smyslovém poli. Dále v adiktivních kontrolních pásech obstáli vysoko v takových rysech, jako integrální obírání se cíli, vytrvalost, přizpůsobivost, dobrá povaha. V Minnesotském mnoho-fázovém osobnostním seznamu měli vysokou sebevěru, objektivitu a mužnost. Jejich sebepoznání bylo kvalitní, stejně jako jejich fyzické zdraví. Konečně pocházeli z domovů, kde byla malá nebo ne citelná trhlinka - výrok, který potvrdil Halmosovy předpovědi.

SOUPIS (inventář) PŘÍSTUPŮ :

Spousta autorů nemá prospěch z profesionálního konsensu na spolehlivost, důkladnost, vyšetřování. Jednoduše upřednostňují (orig. "dávají vpřed", t.j. kladou důraz) v didaktickém způsobu vlastností normalitu, nebo zdraví, nebo spolehlivost, nebo zralost nebo produktivitu či tvořivost tak, jak je vidí. Nespočetné popisné výsledky, resp. seznamy výsledků. Snad nejjednodušší z nich jsou FREUDOVY. Říká, že zdravá osobnost bude schopná " milovat " a " pracovat " . Jeden z nejpropracovanějších je MASLOWŮV seznam kvalit, (tabulka kvalit), který zahrnuje mezi jinými: zdravý, schopný a účinný postřeh, vnímání a chápání reality, filozofický humor, spontaneitu, objektivitu a přijetí sebe i druhých. Takové seznamy nejsou konec konců úplně libovolné, pokud je jejich autor založí na široké klinické zkušenosti, jako to dělal FREUD, nebo na záměrné analýze konkrétních případů (jejich částí), jako to dělal MASLOW.

Je zde spousta seznamů tohoto typu nyní k dispozici, které ukazují, že nový druh přístupu je možný - totiž, kombinací těchto jasnozřivých seznamů. Čas od času zadám tuto práci svým studentům, a zatímco všechny způsoby (styly, chování) ~~xxxxxxxxxxxx~~ skupinové i přeskupení vycházejí, vracejí se náměty, které se objevují téměř ve všech soupisech. Jestliže jsem se pokusil o zjištění sám, mohl jsem pravděpodobně začít svým seznamem tří kritérií, publikovaným před 20 lety, ale to nyní vysvětlím: Tři kritéria, která jsem původně sestavil, byla:

- 1/ Ego - rozšíření: schopnost zaměřit zájem na více než pouhé tělo a materiální zaujetí. Kritérium zahrnuje, myslím, vlastnosti, které popsal FROMM u produktivního (= tvořivého) člověka.
- 2/ vlastní objektivnost, která zahrnuje způsobilost týkající se citového napětí současné zkušenosti, a to oproti minulé zkušenosti uskutečněné prvně, fakticky to rozlišuje (determinuje) kvalitu dřívějšího; vlastní objektivnost také zahrnuje humor, který nám říká, že náš celkový obzor života je příliš široký, aby mohl být zhuštěn do naší současné ztrnulosti.
- 3/ jednouchýlící filozofie života, která může nebo nemusí být náboženská (zbožná), ale do určité míry (aspoň v některých případech) musí být v souladu s názorem průměru, se znátnými reakcemi nebo s odpovědností, k čemuž se většina životních aktivit přizpůsobuje.

K tomuto seznamu bych nyní dodal :

- 4/ schopnost, způsobilost pro vřelý, hluboký, upřímný a srdečný vztah k druhým, který může, jestliže člověk chce, být nazván extroverzí libida nebo " Gemeinschaftsgefühl " .

- 5/ zaujatost realistickou obratností, schopností a vlohami, a postřehy, vnímáním a chápáním (života), se kterými lze překlenout praktické problémy života.
- 6/ soucitný pohled na všechna žijící stvoření, který zahrnuje respektování individuality osobností a dispozice přijímat obecné aktivity, které zlepší (budou zlepšovat) lidský (život) osud. (a schopnost přijímat v obecných aktivitách, že budou zlepšovat lidský život, osud). (společných, veřejných)
 (Pozn.: compassionate dle slovníku skutečně znamená soucitný jako litovat, mít soucit; podle smyslu se mi však jeví, že češtině by byl bližší výraz "soucítící pohled", jako že člověk se umí vcítit do druhých.)

Jsem si vědom toho, že psychoanalytici jsou zaujati pro kritérium " síly ega " : normální osobnost má silné ego, nenormální osobnost má ego slabé. Ale shledávám toto tvrzení špatně definované a doporučuji, aby mých šest podrobnějších kritérií zastoupilo zevrubné udání toho, co myslíme neurčitým termínem " síly ega " .

Chabrost všech seznamů, včetně mého, je v tom, že vytrvalé otázky filozofů jsou ještě nezodpovězeny. Jak vědí, že tyto kvality zahrnující normalitu, jsou dobré, a že všichni lidé by je měli ? Dříve, než se pokusím dát částečnou odpověď našim znepokojeným filozofům, dovoluji mi věnovat pozornost jednomu dalšímu psychologickému pojetí.

SPOJITOST PŘÍZNAKŮ (symptomů) A NESOUVISLOST PROCESU.

Referuji k nedávnému a nezkušené analýze problému kontinuity - diskontinuity. Je nenormalita (abnormalita) pouze přehnanou (nadsazenou) normální kondicí (stavem) ? Je zde neporušená (celá) spojitost mezi zdravím a nemocí ? Zjistěte. Freud tak myslel. On rozvinul svůj systém primárně jako teorii neuros. Ale on a jeho následovníci začali vzhlížet k jeho formulacím jako k všeobecně platné psychologické vědě. Zda-li jedinec je normální nebo abnormální, to závisí na stupni, ke kterému jedinec může ovládnout (řídit) své vztahy zdárně, úspěšně. Navíc, prvotní nadšení psychologů pro KŘIVKU NORMÁLNÍHO ROZDĚLENÍ pomáhalo zavrhnout teorii spojitosti. Někdy přísnější empirická evidence podporující toto hledisko je výskyt pomezních (mezních) případů. Popisně, je zde zřejmé spojitost. Potkáváme mírné neurotiky, mezní schizofreniky, menší maniaky, a osoby, které jsou paranoidní, cykloidní, epileptické. A jestliže stupně a testy jsou využívány bez mezer; výsledky jsou nepřetržitě, spojitě distribuovány (rozděleny).

Ale - a nechávající mne trvat na tomto bodě - tato spojitost se týká pouze výskytu příznaků zevnějšku. Procesy / nebo " mechanismy " / nejsou spojité.

MOJE POZN.: Teorie dimenzí funguje tak, že jednotlivé atomické prvky ~~se~~ vzájemnými vztahy až prolínáním způsobují kontinuitu - kterou se dimenze jeví " navenek ".

Osobně v této souvislosti rád cituji větu:

" Teoreticky bylo odvozeno, že vlnící se křivost prázdného prostoru " bez hmoty " se navenek jeví jako hmotný útvar. ", což je citát Doc.ing. Mir. PETRŮL, CSc., " Ohnivé tance neznámých hostů ", ČTENÍ 5/1984, str. 35. Autor pokládá za důkaz této věty kulový blesk, který, ač sám je " vlnící se křivostí prázdného prostoru bez hmoty ", jeví se a ~~jeví~~ působí, jako by vnitřní " náplň hmoty " obsahoval.

Tady je, například, vrcholový (polární) rozdíl mezi konfrontací světa a jeho problémy / což je podstatně, vnitřně prospěšná věc dělat / a únik a odstranění se ze světa / což je podstatně NEPROSPĚŠNÁ věc dělat /. Extrémní odstranění se a únik ustanovují (konstituují) psychosu. Ale vy se můžete ptát: neděláme my všichni nějaké unikání ? Ano, děláme, a co více, unikavost může dodávat nejen odpočinek, ale někdy má určitou konstruktivní prospěšnost, jako ji má v mírném denní snění. Ale proces úniku může být neškodný pouze jestliže d o m i n a n t n í proces je konfrontace. Nechám sám sobě, únik vyjadřuje pohromu, neštěstí.

V psychice tento proces má vrch (MOJE POZN: myslí se v psychice "narušené", nenormální osoby má tento proces vrch, výraz "in the psychotic" asi má být překládán "v psychotikovi"), v normální osobě, v protikladu, má vrch KONFRONTACE.

MOJE POZN.: Především odstavec, ze jména od mnou podtrženého, je důležitý.

Přenést a citovat to jako jeden z důkazů na KŘIVKU SEXUALITY - že i zde to funguje podobně.

Následováním této linie úvah můžeme vyjmenovat jiné procesy, které vlastně (podstatně) plodí (způsobují) abnormalitu (nenormalitu), a tamty, které způsobují normalitu. První vyjmenování se zabývá katabolickými funkcemi. Zmínil bych se o :

procesy
KATABOLICKÉ FUNKCE:

Útěk či únik (zahrnující fantasii)

Potlačení či rozptýlení

Ostatní " obrany ega " včetně racionalizace, tvorby reakcí, projekce a vytěsnění,

Impulsivita (nekontrolovaná)

Omezení myšlení jen na určitou úroveň

Zafixování osobnosti ~~xxxx~~na juvenilní úrovni

Všechny formy ztrnulosti (zkostnatění).

Seznam není úplný, ale všechny zahrnuté procesy, které uvádím, jsou v podstatě katabolické. Jsou s nimi do té míry, jako jsou mechanismy nemocí odpovědné za diabetes, tuberkulózu, hyperfunkci štítné žlázy či rakovinu. Osoba která těmito mechanismy trpí jen v malé míře se může zdát normální, ale jen v tom případě, převažují-li anabolické mechanismy. Mezi ně bych mohl zařadit:

Konfrontace (schopnost něčemu čelit) (nebo chcete-li testování reality)

Schopnost uvědomovat si

Sebepoznání (s odpovídající náladou)

Integrativní akce nervového systému

Schopnost abstraktně myslet

Soustavný rozvoj osobnosti (bez uvězněného či fixovaného vývoje)

Funkční autonomie motivů

Tolerance vůči zátěži.

Je mi jasné, že to co naznačuji jako procesy anebo mechanismy nemusí být ve všech případech logicky souřadné. Ale dovoluji si mi to vypíchnout ~~xxznati~~ skutečnost, že normalita závisí na převaze určité skupiny principů, abnormalita na převaze jiné. Skutečnost, že každý člověk je čas od času postižen katabolickým procesem na věci nemůže nic změnit. Pro normální život je typická převaha anabolických funkcí, pro nenormální život katabolických.

ZÁVĚR:

Tak tedy, můžeme shrnout všechny tyto rozdílné aspekty a přitom dosáhnout pozic udržitelných pro současnou psychologii ?
To tedy zkusme.

Za prvé si myslím, že se musíme hlouběji poddat morální filozofii a velkomyslně připustit, že psychologie sama o sobě nemůže problém normality vyřešit. Žádný psycholog nám totiž nevyvětlí, proč si člověk má hledět více dobrého než špatného zdraví, nebo proč by normalita měla být cílem pro všechny lidi a ne jen

pro některé. Stejně tak psychologové nevysvětlí fakt, že by významná tvořivost měla cenu jen v tom případě, kdyby byl sám tvůrce podle testů normální osobnost. Řešení takových, a řady jiných hádanek je vně kompetence psychologie. Je také pravda, že morální filozofové se v řešení od sebe navzájem liší; rád bych však v jejich konání ponecháme svobodu a povzbudíme je v jejich úsilí.

Současně však základní linie výzkumu a analýz, které jsem zde shrnul, hluboce souvisejí s filozofickým hledáním. Je to konec konců právě psycholog, kdo se na klinikách, ve školách, v podnicích i v laboratorích setkává s osobnostmi. Právě oni shromažďují údaje o tom co je a co není normalita a pokoušejí se je sestavit za do vlastních normativních spekulací. Fakt a morální imperativ jsou navzájem silněji spojeni, než si myslí tradiční spisovatelé a etici.

Mezi fakta, která může psychologie poskytovat, patří m.j.:

i. výzkumy nám poměrně mnoho říkají o povaze lidských potřeb a motivů, ať již vědomých, či nevědomých. Velmi užitečné je pak seskupování těchto potřeb do širokých kategorií růstu a soudržnosti. Poměrně mnoho se ví o patologiích, jejichž příčinou jsou zátěže a nevyváženost těchto potřeb. Pro morální filozofy by mělo být absurdní formulovat imperativy a nevzít tyto skutečnosti v úvahu.

ii. poměrně mnoho víme o podmínkách, které v dětství mohou položit základy k delikventství, předsudkům a mentálnímu narušení. Moralista by mohl klást své imperativy v podobě standardů pro dětskou výchovu. Připomínám, že např. abstraktní imperativ "Ohled na člověka" by se měl ověřovat a formulovat z hlediska výchovy dětí.

iii. při srovnávání lidí a zvířat jsme poznali mnoho motivů společných pro oba druhy, ale také, jak ukázal Shoben, kvality typicky lidské. Těmto pracem by měli filozofové přiložit větší váhu.

iv. ačkoliv jsem se o tom dosud nezmínil, může dnešní psychologie ve spolupráci s kulturní anthropologií podat poměrně jasný obraz úlohy kultury při vyvolání a definování abnormality. Známe ukazatele psychozy a neurozy v rozličných populacích, i to, které ukazatele mohou být označeny v určitých kulturách za abnormální, ale v jiných za normální. Do určité míry

přesně také víme, které podmínky mohou být považovány za abnormální ve všech kulturách. Od té doby, co náš prezident, prof. Klineberg seznámil s tímto problémem Kongres o tom nemluví; dá se však prostě poukázat na to, že uvedené skutečnosti jsou relevantní s úvahami morálních filosofů.

v. vezmeme-li v úvahu "lead of Halmos" můžeme říci, že biologové, psychologové i sociologové mají značné vědomosti o podmínkách životaschopnosti jedinců i skupin. Ačkoliv nám tyto podmínky samy o sobě neříkají nic o tom, jak bychom mohli přežít, přece jen poskytují filosofům určité specifikace, a jejichž pomocí by tuto otázku mohli zodpovědět.

Vi. myslím si, že ještě významnější jsou empirické práce týkající se všeobecné shody (consensus). Uvedli jsme Barronovu metodu určování přívlastků pro člověka považovaného za "zdravého" (sound) jimiž se liší od přívlastků člověka označeného za "nemocného" (unsound). Ačkoliv filozof jen nerad přijímá názor univerzitního profesora a jeho vhodnou definici dobrého stavu (soundness), měl by se mít na pozoru před přijímáním jiných názorů než jsou jeho vlastní,

(Pozn. Barronova metoda, to jsou ty výzkumy "spolehlivých mužů")

vii. další typ konsensu je možno získat z inventářů rozumných spisovatelů. Tito autoři se pokusili, využívali své nejlepší schopnosti, shrnout vše, co je možno označit jako požadavky normality, zdraví či zralosti. Využili k tomu své rozsáhlé zkušenosti. Při prohlídce těchto inventářů zjistíme, že se liší ve výrazech, i když i podloženou shodou významů, takže se až dosud nikomu nepodařilo dobře artikulovat. Také zde se filozof raději vyhne přijetí konsensu, udělá však dobře, když prozkoumá své vlastní důvody odporu proti názorům jiných, neméně kompetentních osob, které jsou pravděpodobně klinicky zkušenější, než je on sám.

viii. Myslím si, že také udělá dobře, když prozkoumá cíle psychoterapie tak jak jsou určeny, anebo předpoklady nejdůležitějšími terapeutickými systémy. Je-li schopen např. pročesat materiály behavioristických terapeutů, dojde k rozumnému závěru, že jejich cílem je získat "výkonnost" (efficiency) (schopnost vyrovnat se s problémy). v Zenově terapii je to naopak stress, který vytváří soudržnost skupiny.

Nedirektivní terapie "jasně priorizuje "růst (growth)", požadavkem Goldsteina, Maslowa a Junga je "vlastní aktualizace (self-actualization)", Fromma "produktivita (Productivity)", Frankla a logopedistů "smysluplnost (meaningfulness) a odpovědnost (responsibility)".

Každý terapeut má na mysli určitý převažující přízvuk, který z hlediska teorie hodnot pro něho vytváří definici správné životní cesty a zdravé osobnosti. Ačkoliv se tak přízvuky, tak i jejich označení různí, zdá se, že existuje souzvuk kritérií. Uvažovány dohromady připomínají přítoky v systému ohromné řeky, z nichž každý se liší svým pramenem a tvarem. Jejich souznění je však faktor, který si žádný moralista nemůže dovolit přehlédnout.

ix. konečně, rozdíly mezi anabolickými a katabolickými procesy při formování osobnosti jsou významné skutečnosti. Namísto toho, aby byli oceňovali jen konečný výsledek činnosti, měli by moralisté vhodněji zaměřit svou pozornost na procesy, které mohou vést k různým koncům. Evidentně by morální zákon mohl být formulován v termínech posilování anabolických funkcí v člověku či v lidech a boji proti funkcím katabolickým.

Je pravda, že preferovaná metoda morální filozofie postupuje "shora dolů". Apriorism a příčina jsou legitimní prostředky filozofie. Až dosud poskytla tato metoda velké množství morálních imperativů, včetně následujících:

- konat tak, aby maximální výsledek činnosti mohl být považován za základní zákon,
- respektovat druhou osobu,
- snažit se omezit své touhy,
- sladit svůj zájem se zájmy ostatních,
- jednotlivec není ničím, národ je vše,
- milujte Boha svatého celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a souseda svého jako sebe samého.

Nepřetím si bránit tomuto apriornímu přístupu, stejně tak jako se neodvažujeme bránit intuitivním a racionálním pramenům etické teorie. Řekl bych však - a to je hlavní bod mého naléhání - že každý z těchto morálních imperativů a všechny ostatní, které byly, anebo by mohly být z nich odvozeny, by měly být přezkoušeny a specifikovány (upřesněny) různými formami psychologické analýzy, které jsem v této práci shrnul. Podrobí-li se kterýkoliv imperativ psychologickému rozboru, ukáže se, zda je člověk schopen jej pochopit.

zda je vůbec schopen a v jakém smyslu je v jeho možnostech je následovat; jaké přináší dlouhodobé důsledky; a nalezneme-li shodu v názorech lidí na jedné straně, a terapeutů a ostatních melioristů, zda je takový imperativ vůbec dobrý.

Ještě slovo nakonec. Moje diskuse problému normality a abnormality má ve svém významu jen omezené řešení. Ve skutečnosti jsem totiž řekl, že kritérium, které hledáme, nebylo dosud objeveno. A nejspíše se je nepodaří objevit ani psychologům, ani filozofům, pokud nebudou spolupracovat. Naštěstí si počínají dnešní psychologové pokládat filozofické otázky a filozofové psychologické. Konečná formulace problému může být nalezena jen ve spolupráci obou oborů, a totéž se týká i možnosti jeho správného vyřešení.

Mezitím bych ještě rád zdůraznil, že v práci, kterou jsem shrnul je podle mého názoru značná dávka sofistiky, až to o mnoho větší, než v dřívějších dobách. Vyučující psychologové a psychologové-poradci, kteří sledují nynější základy oboru však nemohou při vedení lidí k normalitě příliš pochybit.

- - - - -

HODNOCENÍ:

Tato stať je více teoretická. Moje stanovisko k normalitě je ZÁKLADNÍ BIOLOGICKÉ, což se rovná praktickému (životnímu).

(Kdežto např. stanovisko etické považuji za jistou nadstavbu biologického principu života, a etická hlediska, moralistní atp. jsou silně relativní. Kdežto BIOLOGICKÉ FAKTY jsou fakty dané, vesměs nezměnitelné a existují nezávisle na etických normách a konvencích - jež mají smysl život pouze usměrnovat ale samy je netvoří..)

Proto musíme vždy vycházet ze stanoviska BIOLOGICKÉHO, ne moralistního atp.

- Člověk je absolutní jednotkou sám sobě, je-li fungující.
- Nemocný je člověk, který sám sobě není fungující jednotkou (viz: "Co je zdraví, co je nemoc - ještě jednou").
- Určitá genetická variabilita je dokonce žádoucí, jak vyplývá i z přední části této studie.
(viz: "Bez vůle Boží nespadne vlas aneb kdo tedy může za úchyly.")
- Pokud se týče toho, že jedinec musí přizpůsobit svůj život společnosti - :
Každý člověk má právo na život - ale toto právo může realizovat jen v rámci nějakých DOHOD a KONVENCÍ, upravujících společné vztahy (viz: "Lidé se rodí všichni se stejnými právy")
s výsledkem, že život je vždy nějaký kompromis mezi absolutním jedincem a relativními normami, které jeho život upravují a omezují. (tedy at již konstruktivně nebo destruktivně),

(viz: " Míchaž se do života druhých znamená ubližovat sobě i jim?)

Normalitu jsem přímo nedefinoval, ale z předešlého vyplývá, že uznávám za normálního člověka, který je sám sobě fungující jednotkou a současně se dokáže bez destrukcí vyrovnat s tlakem relativních norem (společnosti).

Přirovnatelně na teorii normality G.W. ALLPORTEM zde publikovanou to tedy odpovídá tak Allportovu žebříčku 6 bodů, a podobně třídění na katabolické a anabolické funkce osobnosti.

V tomto článku chci uvést vývoj a změny svých názorů a snah na sblížení s jinými lidmi. Nechci zde uvádět jen své názory profesionální, a jejich vývoj s časem, ale i své postoje osobní.

Začnu svým dětstvím. Hodnotu vztahů k jiným lidem jsem poznal v prostředí s pravověrným náboženským zaměřením, taková já zastávali má rodiče. Dnes si již nejsem zcela jist, zda jsem jik skutečně věřil, vím však, že jsem podle ní jednal. Vztahy k osobám vně naší velké rodiny je možno schematicky shrnout asi takto: tyto osoby se chovaly podivným způsobem, který nebyl v naší rodině uznáván. Mnozí z nich hráli karty, chodili do kina, kouřili, tancovali, pili a dělali řadu jiných, nepojmenovatelných věcí. A tak to nejlepší, co se dalo udělat, bylo být k nim tolerantní, protože oni to zřejmě lépe neuměli, ale vyhýbat se těsnějšímu styku kontaktu s nimi a ~~ne~~ žít svůj život uvnitř rodiny. Dobrý biblický text, hodný následování praví:

" Vyjděte z nich, ale oddělte se. "

Pokud si dobře vzpomínám, toto bezděčně arogantní separování mě provázelo po celou dobu navštěvování základní školy. Samozřejmě jsem neměl žádné blízké přátele. Za naším domem jezdila na kolech skupina chlapců a děvčat. Ale nikdy jsem žádného z nich nešel navštívit, a žádný z nich nepřišel k nám.

Pokud jde o vztahy v naší rodině, rád jsem trávil čas ve společnosti a hrál si s mladšími bratry a žárlil na staršího bratra

~~Dál překlad není a není ani originální anglický text.~~

Viděl jsem, že mě rodiče mají rádi, ale nikdy jsem se jim nesvěřil s nějakými svými osobními či soukromými myšlenkami nebo pocity, protože jsem věděl, že by je posuzovali a shledali nedostačujícími. Své myšlenky, své představy a některé pocity, kterých jsem si byl vědom, jsem si nechával pro sebe.

Svůj chlapecký věk bych mohl shrnout slovy, že to, na co dnes pohlížím jako na těsný (blízky) a sdílný mezilidský vztah k někomu jinému, mi v tomto období naprosto scházel. Můj postoj k lidem mimo domov se vyznačoval odstupem a lhostežností, které jsem převzal od svých rodičů.

Seďm let jsem navštěvoval jednu základní školu. Pak až do doby své závěrečné absolventské práce jsem do žádné školy nechodil déle než dva roky., což na mě bezpochyby mělo svůj vliv. Když jsem nastoupil na střední školu, začal jsem si o něco více uvědomovat svou touhu po přátelství, společnosti. Ale jakékoli ukojení této touhy bylo blokováno. Za prvé postojem mých rodičů, o kterém jsem se již zmínil, za druhé okolnostmi.

MOJE POZN.: Toto jsou ovšem spíše výmluvy, více pravdy je zřejmě v hledisku, které přepočítá Dr. Plzák a pod. T. j. že člověk je v tom istém bodě již naprogramován - ať již biologicky, ať již předešlou výchovou - že jeden chlapec se straní lidí, kdežto druhý má za stejných vnějších okolností kolem sebe kupu kamarádů již druhý den. Považ, sebejistá kondice, nebojácné vystupování, "ten umí" co parta uznává; vzhlednost, družnost, "vnitřní teplo" či "vnitřní přitažlivost" či naopak odpudivost, kterou ten který jedinec v různé intenzitě "vyzařuje" a pod. věci, které známe a zčásti ani dosud všechny neznáme.

Navštěvoval jsem tři různé střední školy, ani jednu déle než dva roky, dojížděl jsem do každé z nich z velké vzdálenosti vlakem, takže jsem nikde nebyl schopen "zapustit sociální kořeny" a nikdy jsem se nemohl účastnit mimoškolní či večerní činnosti studentů.

MOJE POZN.: Autor se mylí, sám uvedené z vlastního života velmi dobře znám, včetně toho, že člověk si to nověnek před sebou sám takto odůvodňuje a zohledňuje, ale to je sebeklam vlastního hlediska; pravda je to co píše v poznámce nahoře. Srovná též můj aforismus o přípravě na úspěch.

Některé ze svých spolužáků jsem měl rád a vážil jsem si těch a někteří z nich si vážili mě a pravděpodobně mě měli i rádi - možná částečně díky mým dobrým známám - ale nikdy nebylo dost času k vytvoření přátelství a rozhodně jsem nikdy k žádnému z nich neměl nějaký bližší osobní vztah. Během střední školy

jsm dostal jedno pozvání - účastnit se maturitního večírku.

A tak jsem v důležitých letech adolescence neměl žádného blízkého přítele a jen povrchní osobní styky. Některé pocity jsem vyjadřil v hodinách angličtiny během dvou semestrů, kdy jsem měl poměrně chápaví učitele, kteří měli dost porozumění.

Doma jsem se stále více sbližoval se svým mladším bratrem, ale věkový rozdíl pěti let neumožnil jakékoliv bližší sdílení. Nyní jsem si více uvědomoval, že stoím úplně mimo, že jsem divák ve všem včetně osobních vztahů. Věřím, že můj horlivý až vědecký zájem ve schraňování a překonání nočních mūr byl bezpochyby částečnou kompenzací nedostatku důvěrných vztahů.

MOJE POZN.: Toto by byl zajímavý vrcholový bod pro průzkum, jak kdo toto cítí a jaký počet cítí podobně.

Nyní jsem si uvědomoval, že jsem zvláštní, samotář, s velice malým místem či možností získat místo ve světě lidí. Nebyl jsem společensky schopen ničeho jiného, než povrchních vztahů. Moje představy v tomto období byly nesporně fantaskní a diagnózu by byly pravděpodobně označeny jako schizoidní, ale naštěstí jsem nikdy nepřišel do styku s psychologem.

Vysoká škola představovala první zlom v této zkušenosti samotáře. Vstoupil jsem na vysokou školu zemědělskou a téměř okamžitě jsem se připojil ke skupině spolužáků, kteří se scházeli v hodinách YMCA. (= asi tam měli od YMCA nějaký dobrovolný kroužek). Naše skupina, která začínala s oním úzkým zájmem, se stala postupně samostatnou, určovala si své zaměření a zabývala se různými činnostmi. Zde jsem prvně objevil, co to znamená mít kamarády a dokonce přátele. Měli jsme živé, radostné, zajímavé diskuse, týkající se morálních a etických otázek. Bylo zde i určité sdílení osobních problémů, zvláště v meziosobních vztazích.

Po dva roky pro mne tato skupina hodně znamenala, pak jsem přestoupil na studium historie na College of Letters and Science, a postupně s nimi ztratil kontakt.

Myslím, že mohu říci, že v tomto období jsem začal hledat cestu k " profesionálnímu " životu. Byl jsem vedoucím chlapeckého klubu. Moje představa o tom, co je nutno dělat, se zcela omezovala na činnosti, kterých bychom se mohli zúčastnit, jako pěší procházky, piknik, plavání apod. Nevzpomínám si, že bychom kdy měli nějaké diskuse o jakémkoli tématu, které by tyto hochy zajímalo. Možnost komunikace se u mě zřejmě začala projevovat pokud jde o starší lidi, ale pochybuji, že bych byl

kdy mohl komunikovat s těmito dvanáctiletými.

Během léta jsem dělal táborového vedoucího v táboře pro underprivileged youngsters, měl jsem pod sebou 8 poradců (= oddíl.vedoucích, "rádců" ve skautské terminologii) a 100 chlapců. Třešňová brigáda, které jsme se slíbili účastnit, a později atletická činnost, daly základ mé myšlence o vhodném programu. Odsud pochází také má první vzpomínka na nejpochybnější pokus o zlepšení vztahů. Ztratily se nám nějaké předměty a peníze. Důkazy ukazovaly na jednoho chlapce. Vzal jsem si ho tedy spolu s několika vedoucími stranou, abychom získali jeho přiznání. "Brainwashing - vymývání mozku" není termín vymyšlený, my jsme v něm byli opravdoví odborníci. Snažili jsme se ho přimět lichocením, argumentovali jsme, přemlouvali, byli jsme kamarádští, byli jsme kritičtí - někteří se za něj dokonce modlili - ale k našemu velkému zklamání odmítal všechny naše pokusy.

Když se dívám zpět na tuto rozpačitou scénu, zjišťuji, že moje představa o tom, jak pomoci jiné osobě, byla ta, že ji mám přimět, aby se vyvíjela ze svých starostí, aby se jí dalo pomoci v tom, jak si má dále počínat.

Nicméně v jiném směru jsem se stále více stával společenskou bytostí. Začal jsem chodit na schůzky s děvčaty a jako nováček jsem si sjednal schůzku s několika staršími. Také jsem začal chodit s Helenou, dívkou, která se později stala mou ženou.

Zjistil jsem, že soukromé myšlenky a sny týkající se budoucnosti mohou být skutečně sdíleny na vzájemné bázi s jinou osobou.

Po dvou letech na škole jsme byli Helena a já rozdělení, ale námluvy a častý styk pokračoval po další dva roky, až jsme se vzali. Když se dívám zpět, uvědomuji si, že to byl první opravdu blízký, účastný vztah, jaký jsem kdy s kým vytvořil. Během prvních dvou let našeho manželství jsme zjistili důležitý fakt. Díky nějaké náhodě jsme přišli na to, že prvky vztahu, o kterých se domníváme, že nemohou být sdíleny - ty tajně rušící, rozčarovávající prvky - jsou právě ty, jejichž sdílení je nejvíce plodné. Bylo to tvrdé zjištění, nahánějící strach a mnohokrát jsme se o něm potom přesvědčili. Byla to obohacující a rozvíjející zkušenost pro oba z nás.

Ve vyšších ročnících vysoké školy jsme měli některé semináře spojené, ale zároveň jsme se každý věnoval svému vlastnímu zaměření - ona se stávala spíše umělcem, dokud jí mateřství nezabralo většinu času, a já jsem pokračoval ve svých studiích. Přestože jsem byl stále více a více zaneprázdněn diplomovými semináři náboženství, byly zde dva momenty, které mi pomohly vytvořit si vlastní způsob navazování vztahů s druhými. Prvním z nich byl seminář, jenž bylo organizován a řízen studenty bez účasti vedení fakulty. Měli jsme zde odpovědnost za probírané téma a za způsob vedení semináře. Důležité bylo, že jsme se začali svěřovat se svými pochybnostmi, s našimi vlastními problémy spojenými s naší prací, stali jsme se skupinou, ve které vládla vzájemná důvěra, a kde jsme mluvili o závažných tématech, což změnilo život některých z nás.

MOJE POZN.: Autor zde popisuje formu:
" Věnuj se nějaké činnosti a v ní nalezněš přátele".

Druhým zážitkem byl seminář " Práce s mladými lidmi " řízený Goodwinem Watsonem, jenž je dosud činným cvičitelem NTL a zároveň je progresivním vůdcem ve vzdělávání. Díky tomuto semináři jsem si poprvé uvědomil, že práce s lidmi jako jednotlivci může být zaměstnáním a současně mi tento seminář poskytoval únik z náboženské práce.

Výsledkem těchto dvou zážitků bylo, že jsem se přestěhoval doslova přes ulici na učitelskou fakultu Kolumbijské university, kde se Goodwin Watson stal mým diplomovým konzultantem. Začal jsem pracovat v oboru klinické psychologie. Střetával jsem se také prostřednictvím Williama Hearda Kilpatricka s myšlenkami Johna Dewey.

Mé poznání týkající se vztahů k druhým učinilo pokusné kroky, které se později ukázaly jako důležité. Zjistil jsem, že v blízkém vztahu je nejdůležitější a nejvíce obohacující sdílení těch věcí, o kterých se domníváme, že sdíleny být nemohou. Objevil jsem, že od skupiny lze očekávat posun k velice závažným a významným osobním zjištěním. Dokonce jsem začal poznávat, že fakultní sponsor (=kotr,rukojmí) jako jednatel může věřit studentu, na kterého dohlíží, a že to přináší jen dobré výsledky. Objevil jsem, že člověku v potížích lze pomoci, ale že je mnoho názorů na způsob, jak mu tuto pomoc poskytnout.

Když jsem studoval klinickou psychologii, učil jsem se dva způsoby v navazování kontaktů s lidmi, kteří přišli pro pomoc. Na učitelské fakultě se přistupovalo k jednotlivci pomocí

testů, měření, diagnostických rozhovorů a předepsaných rad jako léčby. Tento chladný způsob přístupu byl nicméně tlumen teplem osobnosti Lety Hollingworthové, která nás učila více svou osobností, než svými přednáškami. Později, když jsem pracoval na tehdy novém Institutu výchovy dětí, jsem poznal jiné prostředí. Dominovali zde psychoanalytici a naučil jsem se zde další věci, týkající se jedince: že jedinci nelze porozumět bez vyčerpávající anamnézy na 75 stránkách či více, která se zabývá všemi osobními vlastnostmi (" dynamics ") prarodičů, rodičů, tet a strýců a nakonec pacienta, možným porodním traumatem, způsobem odstavení, stupněm závislosti atd. Dále musí být provedeno pečlivé testování včetně nově přivezeného Rorschacha a nakonec mnoha rozhovorů s dítětem. Teprve potom lze rozhodnout o způsobu léčení. Výsledek byl téměř vždy stejný: dítě léčil psychoanalyticky psychiatr, s matkou jednal stejně sociální pracovník, příležitostně byl k výchově dítěte přizván psycholog. Stále jsem pokračoval ve svém dřívějším způsobu léčení: začínal jsem výchovou, která však stále více přecházela v osobní rozhovory a objevil jsem radost, kterou skýtá objevení změn v chování osoby. Zda se to dalo díky mému nadšení či mým metodám - to nevím.

Jak se tak dívám nazpět, napadá mě, že můj zájem o rozhovory a léčení vznikl částečně z mé dřívější samoty. Nyní jsem zde měl společensky schválený přístup k jedinci, což mi pomáhalo nasycit určitý " hlad ", jenž jsem bezesporu pociťoval. Poskytovalo mi to také možnost " přiblížit se ", aniž bych musel podstupovat dlouhou a bolestnou cestu postupně se ve známosti prohlubující, / zejména pro mne dlouhý a bolestivý proces/.

Když jsem dokončil svou práci v New Yorku, věděl jsem se vší jistotou čerstvě vyučeného, jak jednat s lidmi profesionálně. Přes veliký rozdíl mezi učitelskou fakultou a Institutem mi obě školy pomohly nalézt pravidla, které by mohlo znít asi takto: ^{těmto (zkoumaném)}

" Nashromáždím ohromné množství údajů o jedinci: jeho minulost, jeho intelligence, jeho zvláštní schopnosti, jeho osobnost. Z toho všeho mohu utvořit podrobnou diagnostickou formulaci příčin jeho současného chování, jeho osobních a sociálních podnětů k jednání ve své situaci a předpověď pro jeho budoucnost. To vše se budu snažit sdělit jednoduchou řečí odpovědným institucím, rodičům a dítěti, pokud je schopno porozumět. Učiním důrazné návrhy, které, budou-li splněny, změní chování a já posílím tyto návrhy opakovaným kontaktem. Během toho všeho

zůstanu zcela objektivní, profesionální, s osobním odstupem od osob v nesnázích, až na určité osobní "teplo", jež je nutné pro vytvoření sympatizujícího vztahu."

Nyní se mi to zdá téměř nemožné, ale v podstatě je to pravda, neboť se mi vybavuje pohrdání, které jsem cítil k jednomu psychiatrovi, jenž nebyl analytik a který jednal s problémovými dětmi jako by je měl rád. Dokonce je bral domů. Je jasné, že nikdy nepochopil důležitost být p r o f e s i o n á l i.

Tudíž když jsem šel do Rochesteru ve státě New York na Výzkumný ústav dítěte / ve skutečnosti klinika dohlížející na delikventní děti a děti se špatným domácím prostředím /, věděl jsem, co mám dělat. Byl jsem si tím tak jist, že si vzpomínám / s bolestí /, že jsem tehdy PTA (= SRPŠ) a skupinkám na klinice řekl, že naše klinika je podobná autodílně - přijdeš s problémem, dostaneš odbornou diagnózu a poradí ti, jak lze vše napravit.

Mé názory se však postupně rozpadaly. Když jsem zde žil ve stálém společenství, zjistil jsem, že musím žít s důsledky svých rad a doporučení - a ty ne vždy fungovaly. Mnoho z dětí, s kterými jsem pracoval, bylo přechodně umístěno vedle vouzamčeném oddělení, takže jsem je mohl sledovat den co den. Byl jsem ohromen, když po poměrně "dobrém" rozhovoru, ve kterém jsem chlapci vysvětlil příčiny chyb v jeho chování, se odmítl se mnou setkat. A tak jsem si ho musel znovu získat, abych zjistil, co bylo chybné. Začal jsem se učit, pokusně.

Potom, když jsem byl ředitelem Rochesterského odborného střediska, které nahradilo Výzkumný ústav dítěte, jsme měli častěji případy předání na vlastní žádost. V těchto případech jsme neměli žádnou autoritu nad dítětem nebo rodičem a museli jsme vytvořit nějaký vztah, jestliže jsme chtěli něčeho dosáhnout.

Potom přišlo několik případů, které významně změnily můj přístup. Napsal jsem o jednom z nich, na který stále nemohu zapomenout a zopakuji je i tady. Inteligentní matka přivedla na kliniku svého syna s vážnou poruchou chování. Já jsem vyslechl matku a jiný psycholog testoval chlapce. Na konferenci (poradě) jsme se dohodli, že zdrojem problémů je matčino odmítání vlastního syna. Probral jsem s ní tento problém, druhý psycholog vzal chlapce na terapii hrou. V mnoha rozhovorech jsem se snažil - v důsledku zkušenosti mnohem jemněji a nenásilněji - o to, aby viděla model svého odmítání a jeho důsledky na chlapce.

Všechno bez výsledku. Po mnoha rozhovorech jsem jí řekl, že jsme se snažili oba, že to ale nikam nevede a že by bylo dobré to ukončit. Souhlasila. Když odcházela, otočila se a zeptala se, zda bereme na léčení také dospělé. Zmaten jsem řekl, že občas jsme to také dělali. Tehdy se vrátila na židli, ze které právě vstala, vypověděla celý příběh o svých těžkých nesrovnalostech mezi ní a jejím manželem a o své potřebě, aby jí někdo pomohl. To mě vyvedlo z míry. To, co vyprávěla, nikterak nepřipomínalo ten perfektní obraz, který jsem si z jejího vyprávění načrtl. Sotva jsem věděl, co mám dělat, ale hlavně jsem poslouchal. Konečně se po mnoha rozhovorech nejen spravilo její manželství, ale zmizelo i synovo vadné chování, stejně jako se ona stala skutečnou a svobodnou osobou. Abych trochu předběhl: byla prvním klientem, kterého jsem kdy měl, jenž se mnou udržoval příležitostný styk až do doby, kdy chlapec prospíval na vysoké škole. Bylo to pro mne živé poučení. Ona uvedla spíše mne. Já jsem více poslouchal, než bych jí dostrkával k diagnostickému pochopení, které jsem si vytvořil. Byl to mnohem více vztah osobní a ani ne tak "profesionální". Nicméně výsledky hovořily samy za sebe.

Přibližně v té době proběhl krátký dvoudenní seminář Otty Ranka a já jsem zjistil, že on ve své terapii / nikoliv v teorii / zdůrazňuje některé z věcí, které jsem tehdy začal učit. Cítil jsem se povzbuzen (stimulován) a učištěn. Zaměstnával jsem sociální pracovníci, která studovala (ve smyslu: byla cvičena, trénována) Rankovu "terapii vztahů" na Filadelfské škole sociální práce a od ní jsem se mnohému naučil. A tak se mé názory stále více měnily. Tento přechod je dobře zachycen v mé knize "Klinické léčení problémových dětí" napsané v letech 1937 - 1938, ve které věnuji dlouhou kapitulu terapii vztahů, ačkoli většina knihy je diagnosticko - prescriptive (předpisového, předpisující, nařizující) zaměření. (= asi: obsahující diagnostické předpisy).

V roce 1940 mě velmi obohatily přednášky na Státní universitě Ohia, kde jsem se snažil vyučovat nadané a tážící se studenty (= asi zvědavé) posledního ročníku svým představám o klinické práci. Také zde jsem si začal uvědomovat, že říkám cosi nového / možná i originálního / o poradenství a psychoterapii a napsal jsem o tom knihu stejného názvu. Můj sen zaznamenávat terapeutické rozhovory se uskutečnil a pomohl mi zaměřit se na účinek různých odpovědí v rozhovorech. To mě vedlo k tomu, že jsem kladl

značný důraz na techniku, která se označuje jako " nepřímá " (mohlo by se překládat i " neřízená technika "). Zjišťoval jsem ale, že tato nově nalezená důvěra v mého klienta a jeho schopnost probírat a řešit jeho vlastní problémy, zabíhala nepřijemně do jiných oblastí. Věřil-li jsem svým klientům, proč jsem nevěřil svým studentům ? Jestliže to bylo dobré pro jedince v nesnázích, proč by to nemělo vyhovovat skupině zaměstnanců stojících před problémem ? Zjistil jsem, že jsem se nepustil do nové metody, ale do zcela nové filosofie života a vztahů.

Na některých těchto tématech jsem pracoval, když jsem byl na Státní universitě Státu Ohio a když mi byla nabídnuta možnost založit poradenské středisko na Chicagské universitě, kde jsem měl použít vlastní způsoby a vybrat si vlastní zaměstnance, byl jsem připraven formulovat a jednat podle svého nového přístupu k lidským vztahům. Myslím, že to mohu říci ještě jednou ve zkrácené podobě:

" Začal jsem věřit lidem - v jejich schopnost zkoumání a pochopení sebe samých a svých potíží, a ve schopnost rozřešit své problémy - v jakémkoli blízkém přetrvávajícím vztahu (moje pozn.: zajímavé, jak on definuje dimenzi vztahu; šlo by překládat uzavřeném blízkém přetrvávajícím vztahu), ve kterém (do kterého) já mohu poskytnout přátelské (skutečně vřelé) a chápající ovzduší. "

MOJE POZN.: Prosim o srovnání na článek O ROZSAHU LIDSKÉ DIMENZE A VĚDE, JK 1985.

" Věci našeho života jsou od začátku celkem jasné.

Aspoň v průměru populace.

Jinak řečeno, rozsah své dimenze lidé většinou znají a mohou (= mají možnost) si uvědomit - z praktického života...

... neboť tyto věci vždy šlo rozpoznat ze své dimenze - svými smyslovými a uvažovacími prostředky.

Lidé je jen dříve hůře vyjadřovali.

Neměli takovou možnost vníknout do těch subdimenzí a superdimenzí.... atd., přirozeně díky vědě dnes je naše poznání propracovanější, zdokladovatelnější, objeveny a vymezeny zákony (" programy ", v nichž a podle nichž náš život jednoznačně - např. dýchání, oxidace, nebo alternativně až variabilně v x počtu možných variací*probíhá), věda nám pomáhá žít, odhalovat, na základě jakých programů (funkcí) ty které věci života fungují;

Relativně je to dnes propracovanější, vcelku (v určitém stupni hrubšího poznání) si lidé rozsah své dimenze mohli uvědomit vždycky, svými smyslovými a uvažovacími prostředky."

* - např. výběr (sexuálního) partnera -

Otázka proto - myslím - ani tak nestoří, jestli lidem věřit či nevěřit,

ale spíše jak dalece, komu a v čem.

Obecně si takové věci člověk musí (a vždycky musel !!!) zvládnout sám,

svými smyslovými a uvažovacími prostředky,

ze zážitků (prožitků) = zkušeností

svého vlastního praktického života

(nikdo není totálně chráněn neosobními zákony a v mezních situacích života, např. výkon vojenské služby; občasná nutnost pobytu s lidmi hrubšími, deklasovanými, násilnickými; by prostě neobstál - až po destrukci osobnosti částečnou (poškození fyzické, ale zejména duševní), popř. až po destrukci totální - smrt);)

a pokud bychom to chtěli mít " ohováno " vědecky, tedy potom by nám to měla říci sociologie a dále zejména vědy lékařské i psychologie, psychiatrie atd.)

Ostatně, iakož my všichni činíme, ani autor určitě předtím nedělal, že by všem totálně hevěřil, a potom, že by lidem totálně věřil, i on vskrytu musel mít nějaká osobní měřítka; jen když toto prohlásil, tak tato měřítka - věříme-li mu, že tak učinil - trochu poposunul a rozvrstvil jinak.

" Budu riskovat i to, že dám stejnou míru důvěry i svým zaměstnancům ve snaze vybudovat ovzduší, ve kterém je každý zodpovědný za jednání své vlastní skupiny jako celku a skupina má zodpovědnost za každého jedince. Autorita byla dána mně a já ji dám celé skupině. "

MOJE POZN.: Autor nebyl na Východě, a Východní Evropa zřejmě neznala ROSENSE, avšak jako pamětník musím doplnit, že tento model se ve čtyřicátých, padesátých až šedesátých letech uplatňoval (anebo aspon deklaroval) i u nás, a že je zakotven v principech marx-leninské kolektivistické výchovy.

Mimochodem je to ústřední heslo " Tři mušketýrů "

- jeden za všechny, všichni za jednoho - atd.

Odst. (kde to ovšem platí jen pro úzký přátelský kolektiv).

" Zkusím dát důvěru svým studentům v jednotlivých kroužcích, aby si volili vlastní zaměření. A k hodnocení jejich pokroku v termínech jejich vlastního výběru. "

Chicago pro mne bylo velkým poučením. Měl jsem bohatou možnost si ověřit hypotézu, kterou jsem tehdy vytvořil. Značně jsem rozšířil empirické ověřování našich terapeutických hypotéz, které byly dříve zpočaty. V r. 1957 jsem vyvinul přísnou (rigorózní, přesně definovanou) teorii o terapii a terapeutických vztazích. Stanovil jsem " potřebné a dostatečné podmínky pro terapeutickou změnu osobnosti ", z nichž všechny se týkají osobních p ř í s t u p ů , nikoli profesionálního zácviku.

Byl to dosti odvážný spis, ale přinášel hypotézy, jež byly postupně ověřovány a podnítily rozsáhlý výzkum v příštích 15 ti letech, který je v podstatě potvrdil.

Byla to doba, kdy jsem se na naléhání mých studentů seznámil s Martinem EUBEREM; nejdříve četbou a pak osobně, /, a se Sorenem KIERKEGAARDEM. Cítil jsem se velmi podpořen v mém novém přístupu, což byl, k mému údivu, druh doma vypěstované existenciální filosofie.

Nakonec to byla také doba velkých poznatků v mém osobním životě. Velmi zpackaný terapeutický vztah / ve skutečnosti neterapeutický / mě dostal do hluboké osobní krize a nakonec k terapii s jedním svým kolegou. Nyní jsem poznal, jaké to je zažít jednoho dne ohromný příval vnitřního nazření, jen abych jej ztratil v příštím přívalu beznaděje. Když jsem se z toho pomalu dostal, konečně jsem poznal to, na co ostatní lidé naštěstí přijdou dříve. Zjistil jsem, že mohu věřit nejen svým klientům, zaměstnancům a studentům, ale že mohu věřit i sobě. Pomalu jsem se naučil věřit pocitům, myšlenkám, úmyslům, které se postupně rodily ve mně. Nebylo to snadné učení, ale cenné a trvalé. Cítil jsem se být svobodnější, hlouběji chápačící nejen ve vztahu ke svým klientům, ale i k ostatním.

Všechna zmíněná poznání se stále více uplatňovala v mých vztazích ke skupinám - nejdříve v pracovních skupinách, které jsme vytvořili v Chicagu již v roce 1946, potom i v kroužcích, které mě tolik zaměstnávaly v posledních letech. Všechny tyto kroužky byly diskutovány dlouho před tím, než byl tento výraz vymyšlen.

Rychle prošel údobí ve Wisconsinu a v La Jolle. Ve Wisconsinu jsem znovu objevil to, co jsem poznal již v Chicagu - že velká většina psychologů není otevřena novým myšlenkám. Možná, že o mně to platí také, přestože jsem proti této obranné tendenci bojoval. Studenti ale, jako již dříve, byli těmi nejvíce reaktivními, těmi nejcitlivějšími.

Při jednom pokusu ve Wisconsinu jsem porušil určitý poznatek, k němuž jsem se tak těžko probíjeval a poznal jsem, jaké potíže to může přinést. Ve velké výzkumné skupině, sestavené pro účel studia psychoterapie a schizofrenie jsem předal autoritu a odpovědnost skupině. Nedělal jsem však natolik daleko, abych navodil atmosféru blízké otevřené mezilidské komunikace, která je základem pro nesení tak velké odpovědnosti. Potom, když se rozvíjela vážná krise, jsem učinil chybu ještě větší -

pokusil jsem se vzít autoritu, kterou jsem dal skupině, nazpět. Odmlouvání a chaos byly pochopitelným důsledkem. Byla to pro mě jedna z nebolestnějších ~~xxx~~ lekcí, jakou jsem kdy dostal. Bylo to poučení, jak nečinit akce s účastí na řízení.

V La Jolle byly mé zkušenosti mnohem šťastnější.

Velice sourodá skupina náhodně vytvořila zajímavý experiment - Středisko pro studium osoby. Popíší pouze jeho mezilidské aspekty, protože by bylo nemožné popsat veškerou činnost členů, která sahá od ~~Kenix~~ Kenyi po Řím a Irsko, od New Jersey po Colorado a Seattle, od psychoterapie až po esoterický výzkum, od konzultování s organizacemi až po vedení skupin všeho druhu, od povzbuzování učení skupinového usnadnění (asi kursy společenské obratnosti, kursy "Umění jednat s lidmi", jako dělal Dale Carnegie a pod.) až po pedněcování převratů ^{změn} ve výchovných metodách. Psychologicky jsme uzavřená společnost.....
(dále je již překlad).

Psychologicky jsme uzavřená společnost (uzavřené společenství), kde jeden druhého podporuje, ale také otevřeně kritizuje. Ažkoliv náš ředitel má zodpovědnost jak je to obvyklé, nikdo nemá nad nikým moc. Každý může dělat co chce, sám nebo ve spolupráci s druhými. Každý je zodpovědný sám za sebe. Teď právě dostáváme jen malou dotaci, a to od soukromé nadace. Nemáme rádi závazky / často ze začátku neviditelné /, které se váží k velkým nebo vládním dotacím. Nedrží nás pohromadě vůbec nic, než společný zájem o důstojnost a schopnosti lidí a stále trvající možnost hluboké a skutečné vzájemné komunikace (každého s každým). Pro mne je to velký experiment, jak vybudovat funkční skupinu / ne - organizaci / pouze na silných vzájemných vztazích (interpersonálních účastenstvích).

Mohl bych ve svém nadšení pokračovat příliš dlouho. Rád bych se zmínil ještě o jednom příspěvku k mým vědomostem, na něž mne poprvé před mnoha lety upozornila Leona Tylerová v osobním dopise, kde poukazovala na to, že moje myšlení a jednání se zdá být jakýmsi mostem mezi myšlením Západu a Východu. Překvapilo mne to, ale v poslední době jsem si oblíbil některé techniky Zenu, Budhismu, a zvláště učení LAO-CE (v orig.anglicky mají LAO-TSE), čínského mudrce, který žil asi před 25 stoletími. Uvedu některé z jeho myšlenek, s nimiž hluboce souhlasím:

" Je to jakoby naslouchal, a takové naslouchání jako jeho nás halí do mlčení, ve kterém konečně začínáme slyšet, čím vlastně máme být. " /1/

Jedno prohlášení spojuje mé dva oblíbené myslitele. MARTIN BUBER se pokouší vysvětlit taoistický princip " wu-wei ", což je akce celé bytosti, ale bez úsilí právě tehdy, když je neúčinnější, že se často nazývá principem " ne-akce " (" nečinnosti "), což je termín trochu matoucí. Buber to vysvětluje takto:

" Míchat se do života druhých znamená ubližovat sobě i jim... ... Kdo se druhým vnucuje (ev.kdo se vyvyšuje), má malou, zjevnou moc. Kdo se jim nevnučuje, má velkou, tajnou moc.....

Dokonalý člověk se nemíchá do života jiných bytostí, nevnučuje se jim (nevyšuje se nad ně), ale " pomáhá všem bytostem ke svobodě / Lao-Ce / ". Svým souladem je vede též k souladu, (svou jedinečností je vede též k jedinečnosti), vysvobozuje je z přirozenosti a jejich osud, určení; uvolňuje v nich Tao ". / 2 /

" Myslím, že jsem se snažil stále více uvolňovat v lidech
" jejich přirozenost a jejich určení " .

Když člověk hledá definici něčeho, co by usnadnilo život
skupiny, stačí se podívat do LAO-CE :

" Vůdce je nejllepší tehdy,
když lidé sotva vědí, že existuje.
Ne tak dobrý, když ho lidé poslouchají
a provolávají mu slávu.
Nejhorší, když jim pohrdají.
Ale o dobrém vůdci, který mluví málo,
když je jeho dílo dokonáno, jeho cíle (záměry) dosaženy,
tak všichni řeknou: " Dokázali jsme to sami. " /3/.

Ale snad můj neoblíbenější citát, který shrnuje mnoho
z toho, čemu pevně věřím, je jiný, ale také z LAO-CE :

" Když se lidem nepletu do jejich věcí, starají se o sebe
sami,
Když lidem neporoučím, chovají se sami (slušně),
když jim nekážu, snaží se zlepšit,
když se jim nevnučuji, stanou se sami sebou. " /4/

Připouštím, že je to přílišné zjednodušení, ale pro mne je v tom
kus pravdy, který jsme v naší západní kultuře ještě nedocenili.

ZÁVĚR:

Doufám, že jsem objasnil, že jsem urazil dlouhou cestu od
toho, čemu jsem věřil zpočátku: že člověk je v podstatě zlý,
že nejllepší je s ním profesionálně zacházet jako s předmětem
(objektem), že míra pomoci závisí na zkušenosti (expertize,
odbornosti), že odborník je schopný (by mohl) radou a mani-
pulací zformovat individuum (jedince) podle přání.

Dovolte mi, abych naproti tomu shrnul učení, ve které věřím
nyní, a podle něhož bych se rád řídil. Jak už jsem poznamenal,
často se mi nedaří uplatnit toto učení, často selhávám v malič-
kostech a někdy v ohromných omylech. Vypočítám jednotlivé body,
ne jak jsem si je uvědomil, ale jak se zdají navzájem přirozeně
souviset.

Dospěl jsem k tomu, že oceňuji každou novou zkušenost, která se naskytne. Rád bych uchoval jako poklad pocity hněvu a něžnosti, studu a ublíženosti, a lásky a úzkosti, a pocit dávání, štědrosti a strachu; všechny pozitivní i negativní reakce, které se nashromáždily (vynořily, objevily). Rád bych zachoval nápady, které se vynořují - bláznivé (bláhové, žertovné), tvořivé, fantastické (bizarní), rozumné (zdravé, silné, spolehlivé, neklamné), všední (triviální) - všechny jsou částí mne.

Mám rád podněty, které vycházejí z zhování - přiměřené, ztřeštěné, cílevědomé, sexuální, vražedné. Chtěl bych do sebe pojmout (akceptovat) všechny tyto pocity, myšlenky a podněty - jako části, jež mne obohacují. Nečekám, že budu jednat na základě všechny příjmu (akceptuji), budu skutečnější. Mé chování bude proto více přiměřené (vhodné) momentální situaci.

Na základě svých zkušeností a prožitků jsem poznal, že když mohu pomáhat v ovzduší opravdovosti, oceňování a porozumění, dějí se vzrušující věci. Jednotlivci i skupiny se stávají přizpůsobivější, přiklání se ze statického života k činnému, ze závislosti k samosprávě, od předpovězeného či předurčeného osudu k nepředvídatelné tvořivosti, od defenzivního postoje k přijetí sama sebe. Představují živý důkaz skutečných tendencí (směrů, snah, úmyslů a cílů).

~~Na základě těchto zkušeností poznávám také, že velmi rád vytvářím takové prostředí, kde lidé i skupiny~~

Na základě těchto jistot ve mně vzklíčila hluboká důvěra v sebe samotného, v jednotlivce i skupiny, pokud jsme vystaveni takovému ovzduší, které podporuje růst.

Na základě těchto zkušeností poznávám také, že velmi rád vytvářím takové prostředí, ve kterém lidé i skupiny / dokonce i rostliny / mohou růst.

Doučil jsem se, že v každém význačném a trvalém vztahu je nejlépe ty pocity, které přetrvávají, dát otevřeně na jevo. Jestliže je vyjádřím jako p o c i t y , m é v l a s t n í , výsledek může být dočasně rozrušující, ale nakonec daleko více uspokojivý než nějaký pokus tyto pocity skrývat nebo popírat.

Věřím, že pro mne interpersonální vztahy jsou v jakémsi rytmu - otevření a vyjádření, potom přizpůsobení (asimilace), proud a změna, potom klid; risk (nebezpečí) a úzkost, potom dočasné bezpečí. Nemohl bych žít ve skupině, kde se lidé stále

Jen setkává-li

Pro mne je mnohem víc uspokojiví, když jsem průhledně otevřený, než když se stáhnou do defenzivy. Dosáhnout toho, i jen částečně, není snadné, ale nesmírně to vztah obohací.

Je pro mne nezbytné, abych zůstal uzavřen v zemitosti reálných - skutečných, přirozených, upřímných-zkušeností (prožitků, zážitků). Nemohu prožít život v abstrakcích. Z toho plyne, že nutně potřebuji k životu skutečné vztahy k lidem, ruce zamazané od hlíny, pozorovat, jak se rozvíjí poupě, jak zapadá slunce. Aspoň jednou nohou musím stát na půdě reality.

Mám život neřadějí, když se většinou obrací ven. Cení si chvíle, kdy se dívám dovnitř, a pátrám po sebepoznání, přemýšlím a medituji. Ale - v mém případě - to musí být vyváženo děláním jiných věcí - jednáním s lidmi, nebo vytvořením něčeho - knihy, nebo kusu truhlářské práce (= nějakého řemeslného díla) či vypěstováním květiny.

A konečně: pevně věřím, i když to může být jen hypotéza, že filozofie mezilidských vztahů, kterou jsem pomáhal formulovat, a jenž je obsažena v tomto článku, je použitelná pro všechny situace týkající se osob. Myslím, že ji lze použít při léčení, ve vztahu manželů, rodičů a dětí, učitele a žáka, lidí výše postavených a níže postavených, lidí jedné rasy ve vztahu k člověku jiné rasy. Jsem dokonce dost samolibý, abych věřil, že by mohla být účinná i v situacích, kde teď vládne používání hrubé síly: v politice, ale zvláště v našem zacházení s ostatními národy. Popírám, vši svou silou, běžnou americkou víru, jak se jeví v každé fázi naší zahraniční politiky a zvláště v našich šílených válkách " že moc zakládá právo " . To je podle mého odhadu cesta ke zničení sama sebe.

Souhlasím s Martinem BUBEREM a starými východními mudrci:

" Kdo se vnucuje, má malou, zjevnou moc. Ten, kdo se nevnučuje, má velkou, utajenou sílu. "

- - - - -

Source: Reprinted by permission from the JOURNAL OF HUMANISTIC PSYCHOLOGY, vol.13, no 2 (Spring 1973)
(roč.13, číslo 2 - jaro 1973)

Za závěrem statě je poznámka, že mnohem delší autobiografie Rogerse může být nalezena v " History of Psychology in Autobiography. " vol. 5, edited by E.Boring and G.Lindzey. New York: Appleton-Century-Crofts, 1967.)

Poznámka 1:

Poslední věta statě mi byla vysvětlena tak, že " Kdo má moc nad jinými, ale nemá moc nad sebou; kdežto ten, kdo se jiným nevnučuje, ani se nad ně nevyvyšuje, má velkou sílu sám nad sebou, a to je více, než ovládat jiné - pod tlakem svých (biologických) sil, přání a vášní.

Ovládnout svou biologii je víc, než prostě svou silou ovládat jiné.

Poznámka 2:

Marin BUBER: Míchat se do života druhých znamená ubližovat sobě i jim Dokonalý člověk se nemíchá do života jiných bytostí, nevnučuje se jim, ale " pomáhá všem bytostem ke svobodě " /Lao-Ce /. Svým příkladem je vede k uvolnění jejich určení, jejich " lidskosti " či " lidství "...

Částečně na to navazuje i druhý citát Lao/Ce: " Když se lidem nepletu do jejich věcí, starají se o sebe sami... když se jim nevnučuji, stanou se sami sebou. "

Výrok je už starověkým vyjádřením skutečnosti, že každý člověk je sám sobě ABSOLUTNÍ (a jedinečnou) DIMENZÍ.

Naproti tomu žije ve společnosti a tak působením BIOLOGICKÝCH ZÁKONITOSTÍ společenského styku zde vznikají různé tlaky, aby se jedinecova ABSOLUTNÍ a jedinečná DIMENZE přizpůsobila nějakým dimenzím RELATIVNÍM, POMĚRNÝM - např. ohledně NORME, PRŮMĚRU, dimenzi toho, kde ve skupině hraje dominantní roli; tj. dimenzi vůdce nebo té normy, jakou uznává a požaduje vůdce - tedy aby jedinec přizpůsobil svou dimenzi nějakým vnějším požadavkům. "

V praktickém životě jde pak o kompromis, život osciluje mezi názorem LAO-CE a názory diktátora (tlakem RELATIVNÍCH NOREM).

Ve společnosti (skupině, sociální jednotce) která bude více pod vlivem nějakého " diktátora " - nemusí jít o osobu fyzickou, stačí zesílený tlak " relativních norem " - viz například silný až zničitelský tlak pruderiánské morálky ve viktoriánské Anglii - bude zjevná snaha - za použití přesvědčovacích sil, jež jsou k dispozici - aby lidé přizpůsobovali své ABSOLUTNÍ DIMENZE požadavkům takto působící " vyšší moci " (vůdčí osobnosti ve skupině; organizace, pod kterou jedinec spadá; ve vrchnostenských režimech požadavkům vrchnosti, ... atd.)

Princip LAO-CE bude naopak fungovat v sociálních skupinách, společnostech zaměřených na maximální rozvíjení JEDINEČNOSTI KAŽDÉHO ČLOVĚKA.

Opakuji:

V životě jde o kompromis, zatím není znám případ, který by 100 % ně jednal podle Lao-Ce. Spíše tedy i do budoucna půjde vždy jen o kompromis. Další vývoj by ale měl být zaměřen, aby se k principu Lao-Ce aspoň přibližoval.

(Neboť smysl existence člověka, pokud něco takového existuje, je v rozvíjení jeho jedinečnosti, jedinečnosti jeho myšlení a tvorby; ne počtu a uniformity - k plnění tohoto je na světě dost, ba více než lidí, kupříkladu mravenců.)

Biologické zakořenění hodnoty života.

Poznámka orig.: Těchto 28 thesů je předkládáno jako návrhy k diskusi.

I. Jedinci, kteří se snaží o sebeuskutečňování (vyzrálější, plně lidštější), kteří jsou přiměřeně uspokojeni ve svých základních potřebách, jsou motivováni jiným vyšším způsobem, který se nazývá " metamotivace " .

=====

„ To znamená, že mají pocit, že někam patří a mají tam kořeny, jejich potřeba lásky je uspokojována, mají přátele a cítí se milováni a milování hodní, mají své postavení a místo v životě a úctu druhých lidí a mají rozumný pocit sebeúcty a vlastní ceny. Vyjádříme-li to negativně - ve výrazech frustrace základních potřeb a ve výrazech pathologie, lze říct, že sebeuskutečňující se lidé nikdy (na žádný čas) se necítí svázáni úzkostí, vykořenění, izolování, ani nemají ochromující pocity méněcennosti a nedostatečnosti. (MASLOW, :

Může to být ovšem vyjádřeno i jinak, a to jsem udělal. Např., jelikož se předpokládá, že uspokojování základních potřeb je jedinou motivací pro člověka, bylo možné a v určitých souvislostech účelné nazvat sebeuskutečňujícího se člověka " nemotivovaným " (MASLOW, 1954, kap. 12).

To aby se lidé přiřadili východnímu filozofickému názoru na zdraví (duševní) jako transcendenci všeho přání a snažení.

Byloby možné sebeuskutečňující lidi popsat také jako spíše se vydávající, než snažící se bojovat s potížemi a snáze sami sebou než ostatní lidé.

„ Každé z těchto vyjádření má svou pracovní užitečnost v jednotlivých kontextech bádání. Ale je pravda, že pro určité účely je lépe se ptát: Co motivuje sebeuskutečňujícího se člověka ?

Je jasné ihned, že musíme rozlišit mezi normálními motivy lidí pod úrovní sebeuskutečňování - lidí, motivovaných základními potřebami - a motivací lidí, jejichž základní potřeby byly přiměřeně uspokojeny a tak už netvoří jejich základní motivaci a jsou motivováni spíše něčím " vyšším " . Je tedy vhodné nazvat tyto vyšší motivy sebeuskutečňujících se osob " metapotřebou " a rozlišit kategorii motivace od kategorie "metamotivace".

Je mi teď jasnější, že uspokojení základních potřeb není postačující podmínkou pro metamotivaci, i když je to mpžná podmínka nutná. Mám teď případy, u nichž zjevně uspokojení základních potřeb je slučitelné s "existenciální neurosou", s pocity nesmyslnosti, bezvýznamnosti a podobně. Zdá se teď, že metamotivace nevyplyvá automaticky z uspokojení základních potřeb. Musí se také uvést proměnlivá veličina "obranu proti metamotivaci". To znamená, že pro potřebu sdílení a výstavbu teorie se může ukázat jako užitečné přidat k definici sebeuskutečňující se osoby nejen, že ten člověk

- a/ je dostatečně zdrav
- b/ má přiměřeně postaráno o své základní potřeby,
- c/ využívá kladně své možnosti, ale také
- d/ že souhlasí býti motivován určitými hodnotami, o které usiluje, nebo které hledá.

II. Všichni tito lidé jsou oddáni nějakému úkolu, povolání, milované práci) "mimo sebe").

=====

Všeobecně tato odevzdanost a zasvěcení se věci je tak vyznačena, že se může vhodně užít starých slov jako "býti povolán", nebo "poslání" k popisu jejich vášnivě, nesobecké, hluboké oddanosti jejich "dílu". Můžeme užít i slov předurčení nebo osud. Někdy jsem šel tak daleko, že jsem mluvil o zasvěcení v náboženském smyslu, ve smyslu: obětování nebo odevzdání sama sebe na oltář určitého úkolu, nějaké příčiny mimo člověka a větší než je on sám, něčemu nezaloženému jen na sobectví, něčemu neosobnímu.

Co je pozn.: slovo "neosobní" nemám za vhodné, viž aforismus: "Někteří lidé tvrdí, že moc pracují pro lidstvo". Uskutečňování všech zájmů souvisí se seberalizací, každý zájem má nějakou osobní souvislost, pojem "sobectví" je pouze relativní - nedělá-li to přímo pro peníze, ale pro svou seberealizaci ano, a to je jen jiná forma, "duševní", na rozdíl od "hmotné" seberealizace formou peněz - jak činí a je zvykem u řemeslníků.

Myslím, že s představou osudu či určení je možno jít dost daleko. Je to způsob, jak převést do neadekvátních slov pocit, který člověk má, když poslouchá sebeuskutečňující se lidi (i některé jiné), jak mluví o svém díle či úkolu. Je to pocit, že tu práci miluje, a že je pro ni ten pravý, že se k tomu hodí, že je to i pro něj to správné, že se k tomu narodil.

Měl bych říci, že to platí i pro mé ženské případy, i když v trochu jiném smyslu. Mám na mysli jednu ženu, která se zcela oddala úkolu být matkou, ženou, hospodyní a hlavou klanu. Je tím povoláním, jak to můžeme opravdu odůvodněně nazvat, bylo vychovat děti, udělat manžela šťastným, držet pohromadě spoustu příbuzných v síti vzájemných vztahů. Dělala to velmi dobře, a pokud mohu posoudit, velmi ráda. Svůj úděl milovala úplně a beze zbytku, nikdy, pokud vím, po ničem jiném netoužila a všechny své schopnosti přitom dobře využívala. Jiné ženy měly různé kombinace domácího života a práce v zaměstnání mimo domov, což mohlo vyvolat stejný pocit věnování se něčemu zároveň vnímatelnému, stejně milovanému, důležitému a cennému. U některých žen jsem byl nakloněn k myšlence, že " mít dítě " je samo o sobě nejvyšším sebeuskutečněním, aspoň na nějaký čas.

III. V ideálním případě vnitřní žádost je zajedno s vnějšími požadavky, " chci " se ztotožňuje s " musím " .
=====

V takové situaci mám často pocit, že chci pojednat zvlášť každý určující činitel této transakce. (moje pozn.: asi se myslí " směny hodnot "). Může se mluvit jako o odpovědi uvnitř osoby, např. : " Miluji malé děti ... (nebo malování, nebo výzkum, nebo politickou moc) víc než cokoli na světě. Jsem tím fascinován Jsem nesmírně přitahován Potřebuji nutně.... " . To můžeme nazvat vnitřní žádostí a pociťujeme ji spíše jako jisté požitkářství než jako povinnost. Je to něco jiného a oddělitelného od " vnějších požadavků ", které pociťujeme jako něco, co od člověka žádá okolí, situace, stejně jako požár volá po uhašení, nebo bezmocné miminko žádá, aby se o ně někdo postaral, nebo jako zjevná nespravedlnost volá po nápravě. (MASELOW, 1963). Tady člověk víc cítí prvek povinnosti, závazku, odpovědnosti, je nucen reagovat, odpovědět bez ohledu na to, co si plánoval, nebo co by si přál dělat. Je to víc " musím ", " jsem nucen ", než " chci " .

Ideální případ, který se naštěstí také vyskytuje v mnoha mých případech, nastává když " chci " spadá v jedno s " musím " .

Jsem na vahách nazvat to prostě " účelnost ", protože to má v sobě něco co se děje z naší vůle, rozhodnutí, vypočítaně, a nedává to dost prostoru pro pocit, že člověk je vtahován do děje, ochotně a rád se poddává, odevzdává se osudu a zároveň ho šťastně vítá s otevřenou náručí. V ideálním případě také o h i e v í své určení, svůj osud, není to něco, co jen udělal, vykonstruoval,

nebo rozhodl. Poznává, že na to vlastně nevědomky čekal. Snad lepší výraz by byl "spinozovská" nebo "taoistická" volha nebo rozhodnutí nebo důvod nebo dokonce vůle.

Nelepší způsob, jak byto pocity sdělit někomu, kdo je přímo intuitivně necítí, je použít jako model "zamilování se". To je jasně něco jiného, než plnění povinnosti, nebo dělat něco rozumného a logického. A stejně jasně "vůle" jestli se o ní vůbec mluví, je zde užita ve velmi speciálním smyslu. A když se dva lidé navzájem milují hluboce, pak každý z nich ví, co to je cítit se zároveň jako magnet i jako železná pilina.

IV. Tato ideální situace vytváří pocity dobré pohody, ale také ambivalence a nehodnoty.

dvoukrovní

Tento model pomáhá také překlenout to, co je těžké sdělit slovy: jejich pocit dobré pohody, štěstí, nezasloužené milosti, údivu, jak se ten zázrak mohl stát, jak to že byli vyvoleni, a zvláštní směs pýchy a pokory, povýšenosti a zároveň soucitu s těmi méně šťastnými, které nacházíme u zamilovaných.

Samozejmě, že vyhlídka na štěstí a úspěch může uvést do pohybu různé neurotické obavy, pocity méněcennosti, protihodnoty, dynamiku Jonášova syndromu atd. Tato obrana proti našim nejvyšším možnostem se musí zdolat, než můžeme nejvyšší hodnoty přijmout z plna srdce.

VI. Tato situace, vyvolaná dvěma osobami, kteří si

V. Třídění práce a zábavy do dvou skupin je překonáno; kategorie odměny za práci, záliby, volna musí být definována na vyšší úrovni.

=====

A pak teprve, samozřejmě, může být o takové osobě řečeno, že je osobností, že je sama sebou, uskutečňující své opravdové Já. Abstraktní výrok, extrapolace vycházející z tohoto druhu pozorování směrem k ultimativnímu a dokonalému ideálu by probíhala asi takto: Tato osoba je na celém světě nejlepší-pro tuto určitou činnost a tato určitá činnost (práce) je nejlepší činnost na světě pro tuto určitou osobu a její nadání, schopnosti a záliby. Byla pro ni myšlena a ona byla myšlena pro ni.

Jakmile toto akceptujeme a získáme-pro to přesvědčení, můžeme se přesunout do další oblasti pojetí, t. j. do oblasti bytí (Maslow, 1962a; Maslow 1962b), do oblasti nepřekonatel-
nosti (v orig: of transcendence). Nyní již můžeme mluvit smysluplně pouze jazykem bytí (B-jazyk dorozumívající se na mystické úrovni atd.). Například je zcela jasné, že u takovýchto lidí je obyčejné konvenční dělení na práci a zábavu zcela překo-
náno. (Marcusse, 1955; Maslow 1965a). To znamená, že u takové osoby (viz konec minulého odstavce) v takové situaci není zcela určitě žádný rozdíl mezi prací a zábavou. Jestliže člověk miluje svou práci a ta ho baví více než jakákoliv jiná činnost na světě a dychtivě se k ní snaží dostat, vrátit se k ní po jakémkoliv vyrušení, tak jak potom můžeme hovořit o "pracovní námaze" ve smyslu něčeho, do čeho je člověk nucen proti svému přání?

XXVI. Tito jednotlivci, milující svá povolání, mají sklon se ztotožňovat (promítat = orig: introject, vtělovat) se svou "prací" a vytvářejí si z ní ochraničující charakteristiku sebe samých. Stává se součástí jejich samých.

=====

Zeptá-li se někdo takového člověka, t. j. seberealizujícího se, milujícího svou práci: "Kdo jsi?" nebo "Co jsi zač?", má dotyčný často tendenci odpovědět termínem svého povolání, např.: "Jsem právník", "Jsem matka", "Jsem lékař, psychiatr," "Jsem umělec" atd.

Nebo zeptá-li se ho někdo: "Dojme tomu, že nejste vědec (pilot, učitel) tak co byste byl?" nebo: "Představte si, že ^{domnívám se,} byste nebyl psychologem, tak co potom?" Představu si, že jeho reakce bude spíše rozpačitá, zaskočená, bez připravené

odpovědi, nebude hned vědět, co říci. Výsledkem je odpověď: " Kdybych nebyl pilot (učitel, soustružník), pak bych to nebyl já. A nedovedu si představit být někým jiným.

Tento druh odpovědi odpovídá zmatené odpovědi nebo reakci na otázku: " Předpokládáme, že jste spíše žena než muž ? " Prozatímní závěr je tedy ten, že v seberealizujících se případech má jejich milované poslání (práce) tendenci být vnímáno jako vymezená charakteristika lidí samých, ztotožnění, vtělení, promítnutí. Stává se nevyvratitelným aspektem bytí.

VII. Cíle, ke kterým jsou tyto lidé předurčení, se zdají být interpretovány jako ztělesnění či zosobnění vnitřních hodnot. Cíle jsou milovány (a introjektovány), protože zosobňují tyto hodnoty. To znamená, že nakonec jsou tyto hodnoty milovány spíše než práce jako taková.

=====

Těmto lidem se nezdá profese funkčně autonomní, ale spíše nositelem, nástrojem nebo převtělením nejvyšších hodnot. Pro ně je profese, např. právníka, prostředkem završení spravedlnosti a nejen završení sama v sobě. Možná, že mohu vyjádřit svůj cit pro tento jemný rozdíl tímto způsobem: jedním člověkem mohou být práva milována, protože jsou spravedlností, kdežto jiný člověk, čiste technický typ by mohl obdivovat právní vědu jako vnitřní milovanou sadu zákonů, precedensů, soudních postupů bez ohledu na výsledky či důsledky jejich používání.

VIII. Tyto skutečné hodnoty se značně kryjí s tzv. B-hodnotami a možná jsou s nimi identické.

=====

Pociťuji to jako žádoucí, abych užil můj opis B-hodnot, nejen, protože by to bylo teoreticky šikovné, kdybych mohl, ale protože jsou operativně definovatelné tolika různými způsoby. Což značí, že se nacházejí (Maslow, 1962b; 1964a, Appendix G). Což značí, že jsou nacházeny na konci tolika různých vyšetřovaných cest, že vzniká domněnka, že je něco společného těmto různým cestám, např. vzdělání, umění, víra, psychoterapie, vrcholné zkušenosti, věda, matematika atd. Vyjde-li toto na jevo, budeme možná moci přidat ke konečným hodnotám další cestu, " důvod " poslání, schopnost, což značí " práci " seberealizujících se lidí.

IX. Tato introjekce znamená, že vlastní JÁ se rozšířilo, aby
pojalo aspekty světa a tedy překonalo odlišnost mezi
vlastním JÁ a Ne-JÁ.
=====

Tyto B-hodnoty nebo-li " morálně volní vlastnosti " už nejsou
pouze intrapsychické nebo somatické. Jsou stejněměrně vnitřní
jako vnější. Tzv. meta-potřeby, ačkoli jsou vnitřní, se
posunují k vytváření nerozeznatelnosti, t.j. směrem ke splnutí.

Obyčejné sobectví je tedy překonáno a musí být definováno
na vyšší úrovni. Například víme, že u člověka je možné, aby měl
mnohem více radosti (sobeckosti či nesobeckosti) z jídla, sní-li
ho jeho dítě, než jí-li ho vlastními ústy. Jeho vlastní JÁ se
dostatečně zvětšilo, aby obsáhlo jeho dítě. Udělejte jeho dítěti
bolest a udělejte bolest jemu. Zřetelně už vlastní JÁ nemůže být
ztotožňováno jen s biologickou bytostí, která se táká krve jeho
srdce a krevních pout. Psychické JÁ může být zřejmě větší než
vlastní tělo.

Existují další důležité následky tohoto spojení hodnot
do vlastního JÁ. Například můžeš milovat spravedlnost a pravdu
světa nebo osoby ve světě. Můžeš být šťastnější, když tví přátelé
se přibližují k pravdě a spravedlnosti, nebo smutnější, když se
od ní oddalují. Tomu lze jednoduše porozumět. Ale představte si,
že se sami vidíte úspěšně přibližovat k pravdě, spravedlnosti,
kráse a ctnosti. A pak samozřejmě objevíte, zvláštním druhem
odloučení a nestrannosti vůči sobě, pro které naše kultura nemá
místo, že milujete sami sebe, tím druhem zdravé sebelásky, který
popsal FROMM. (1947). Můžete sami sebe respektovat, obdivovat se,
něžně o sebe pečovat, odměňovat se, cítit se ctnostným, hodným
lásky, respektování. Můžete se pak k sobě chovat s odpovědností
a odlišností, jako to dělá např. těhotná žena, jejíž JÁ musí být
nyní vymezeno tak, aby zahrnuje Ne-JÁ. Tak také může osoba s
velkým talentem ho ochraňovat i ochraňovat sám sebe, jako by byl
nosič něčeho, co je současně on i ne-on. Může se stát svým
vlastním opatrovníkem.

- X. U méně rozvinutých osob se zdá, že častěji užívají svou práci k uspokojování základních nižších potřeb, neurotických potřeb, prostředků k završování nějaké touhy, úniku ze zvyků nebo jako odezvu na kulturní vyhlídky atd. Nicméně je možné, že jsou to rozdíly stupňů (kvantitativní). Možná všichni lidé jsou potencionálně metamotivováni do nějakého stupně.
- =====

Moje pozn.: Já tuto ~~zsta~~ poslední větu vždycky bral jako základní fakt, a myslím, že tak u nás vždycky i panoval obecný názor; na tomto faktu přece stojí i základy křesťanství atd.

Konvenční kategorie kariery, profese nebo práce mohou sloužit jako postupy mnoha dalších druhů motivací, nepřipomínaje ryzí zvyk nebo konvenci nebo funkční autonomii. Mohou uspokojovat nebo se marně snažit uspokojovat jakékoliv nebo všechny základní potřeby, stejně jako různé "neurotické" potřeby. Mohou se stát prostředkem k "předvádění se" nebo "obranných reakcí" stejně jako opravdových požitků.

Všechny tyto různé zvyky, vymezení, motivy a meta-motivy působí společně velmi komplexním způsobem, který je soustředěn spíše k jednomu okruhu motivace nebo odhodlanosti než ke ostatním. To značí, že ty nejlépe rozvinuté osoby, které známe, jsou metamotivovány k mnohem vyššímu stupni a v základních potřebách jsou motivovány k nižšímu stupni, než průměrní lidé.

(Moje pozn.: Toto je velmi zajímavé, ale je to důkaz? Je to spíše jen úvaha. Řekl bych, že základní myšlenka o větším okruhu motivace je dobrá, že však nebude zcela správný předpoklad vycházet k určení prostředního bodu od průměru populace. Bolo by se zřejmě nepůjde o tolik, o kolik nahoru, neboť některé (základnější) věci jsou více společné všem, a tedy jejich rozsah je více podobný; nebudou tedy v základních potřebách automaticky motivováni k nižšímu stupni než průměrní lidé.)

- XI. Vyčerpávající definice osobě nebo lidské vlastnosti tedy musí obsahovat vnitřní hodnoty, jako část lidské povahy.
- =====

Jestliže se tedy snažíme definovat nehlubší, neintencičtější, nezákladnější aspekty skutečného Já, totožnosti nebo autentického člověka, oběvime, že na základě zevrubnosti musíme zahrnout nejenom lidskou konstituci a povahu, nejenom anatomii, psychologii, neurologii a endokrinologii, nejen jeho schopnosti, biologický druh, nejen jeho základní pudové potřeby, ale také B-hodnoty, které jsou také jeho B-hodnotami.

XII. Tyto vnitřní hodnoty jsou instinktivní v povaze, to znamená, jsou potřebné k vyverování se nemocí a k dosažení plného lidství či růstu. "Nemoci" vyplývající z deprivace vnitřních hodnot (metapotřeb) můžeme nazývat metapathologiemi. Ty "nevyšší" hodnoty, duševní život, nevyšší touhy člověka jsou proto řádným předmětem vědeckého studia a výzkumu. Jsou přirozeností světa.

=====

Tyto "nemoci" (které pocházejí z deprivace B-hodnot nebo metapotřeb nebo B-faktů/skutečností/) jsou nové a jako takové nebyly ještě popsány, t. j. jako pathologičnost, kromě neřimlosti, nebo jako důsledek, nebo jako Frankl (1966) velmi obecným a shrnujícím způsobem dosud nerozčleněným do forem přístupných výzkumu. Obecně o nich bylo diskutováno po staletí, spíše mnichy (ne je pozn: orig. religionisty, t. j. lépe náboženskými mysliteli, kněžími), historiky a filosofy pod pojmem duševního nebo náboženského nedostatku, než lékaři, psychology nebo vědci pod pojmem psychiatrické či psychologické či biologické "nemoci" nebo zakrnělosti či úbytku. Do určité míry je tu také překrývání se sociologickými a politickými nepokoji, sociálními pathologiemi a tak podobně.

Budu nazývat tyto "nemoci" (nebo, lépe, úbytek lidství) "metapathologiemi" a definovat je jako důsledek nedostatku B-hodnot buď obecně nebo specifických B-hodnot.

XIII. Metapathologie blahobytných a neomezovaných mladých pochází částečně z nedostatku vnitřních hodnot, frustrovaného "idealismu", desiluze společnosti, kterou vidí / chybně / motivovanou pouze nižšími nebo zvířecími nebo hmotnými potřebami.

=====

Moje hypotéza je, že toto chování může být fází pokračujícího hledání něčeho, v co se dá věřit, kombinované se zlobou ze zklamání. (Někdy vidím v určitém mladíkovi neprosté zoufalství či beznadějnost týkající se dokonce existence takových hodnot.)

Samozřejmě, tento frustrovaný idealismus a občasná beznadějnost je částečně způsobena vlivem a vřoudpřítomností stupidně limitovaných teorií o motivacích po celém světě. Ponechává se stranou výchovné / orig. behavioristické / a kladné / orig. pozitivistické / mo je pozn. pozitivistické / teorie - či spíše ne-teorie - jako jednoduchá odmítání, je dokonce vidět i tento problém, t. j. druh psychoanalytického popření, tak co potom mají idealističtí mladí muži a ženy k dispozici?

Nejenom že celá oficiální věda 19. století a ortodoxní akademická psychologie ^{im} nenabízí nic, ale také mnoho motivačních teorií, dle kterých většina ^{lidí} mužů žije, je vedou pouze k depresi nebo cynismu. Freudisté, alespoň ve svých oficiálních pracích (nikoliv však v dobré terapeutické praxi), stále ještě zjednodušují, co se týče vyšších lidských hodnot. Ty nehlubší a neoprávdovější motivace jsou viděny jako nebezpečné a ošklivé, zatímco nevyšší lidské hodnoty a schopnosti jsou nezbytnými napodobeninami, jsou ne tím, čím se zdají být, ale maskovanými versemi " nízkého, temného a špinavého ". Naši sociální vědci jsou v podstatě zrovna tak zklamáni. Úplným kulturním stanoviskem je stále oficiální ortodoxní doktrína mnoha nebo většiny sociologů a antropologů. Tato doktrína nejenom popírá vnitřní vyšší motivace, ale někdy se nebezpečně blíží popírání " lidské přirozenosti " jako takové. Ekonomové, nejen na Západě, ale také na Východě, jsou podstatně materialističtější. Musíme s trpkostí označit " vědu " ekonomů za řemeslnou, přesnou, technickou aplikaci úplně klamné teorie o lidských potřebách a hodnotách, teorie, která uznává pouze existenci nižších potřeb či hmotných potřeb. (Schumacher, 1967; Weisskopf, 1963, Wootton, 1967).

Moje pozn.: Autor se tu dostává do oblasti, kterou jsem se též již snažil vyjádřit ve svých aforismech a úvahách, zejména úvodních; např.:

HODNOTY JSOU SMĚNITELNÉ a ekvivalence hodnot může být zachována i v jiných dimenzích, než jen za peníze nebo za naturální požitky. Například za víru, za lásku, za naději - za seberealizaci

ČLOVĚK JEDNÁ BUĎ EKONOMICKY, ANEBU BIOLOGICKY, t.j. " za každou cenu ". Může-li si vybrat, tedy pak se snaží hledat odpovídající hodnoty. ... atd., viz tam.

ASI BYSTE SE PODIVILI TVRZENÍ, že základem všeho je ekonomika a teprve její nadstavbou je BIOLOGIE.... atd., viz tam, str.2.

Jak nemohou být mladí lidé zklamáni a zbaveni iluzí? Co jiného může být výsledkem z i s k á v á n í všech hmotných a živočišných požitků a potom n e b ý t š t ě s t n í, jak byli vedeni očekávat, nejen teoreticky, ale také konvenční moudrostí rodičů a učitelů a naléhavými šedivými lžemi reklam?

(Moje pozn.: Toto téma jsem se snažil, obsáhnout v románu DOZRÁVÁNÍ, v popisu vývoje materiální-životní úrovně u nás v posl. 100 ti letech, který jsem v r.1981 bezúspěšně nabízel Západočeskému nakladatelství Plzeň).

Co se pak stane " věčným pravdám " ? , konečným skutečností?
Většina složek společnosti souhlasí s jejich předáním církví
a dogmatickým, ustanoveným, konvenčním náboženským organizacím.
Ale toto je také popření té lepší lidské povahy ! V podstatě
říká, že mladistvý, jenž něco hledá, to zcela určitě nenaide
v samotné lidské povaze. Musí hledat základy k (moře pozn. orig.
to a non-human bych raději přeložil " musí jít hledat k ne-lidské-
mu.. ; t.j. obrázeně nelézat v ne-lidském zdroji; t.j. místo k přelo-
žit to jako do, v) v ne-lidském, ne-přírodním zdroji, zdroji,
kterému je definitivně nedůvěřováno a je odmítán vůbec mnoha
inteligentními mladými lidmi dneška.

Moře pozn. Autor se zde dostává k základní myšlence, kterou jsem
se snažil celkově obsáhnout v traktátu " SMYSL VĚCI
A SMYSL ŽIVOTA ", 1982, t.j. že svůj život a motivaci
jednotlivých činů ve svém životě musíme hledat a
nalézat ve své dimenzi, nikoliv chodit žádat, abychom
to či ono dostali od dimenzí jiných, " vyšších " atp.

Motivace a jednotlivé aspekty našeho chování vychá-
zejí z nás samých, a to v projevech odpovídajících
ROZMĚRU = FORMĚ A OBSAHU - NAŠÍ DIMENZE.
=====

Podobně některé aforismy, např.

O ROZSAHU LIDSKÉ DIMENZE A VĚDĚ, ..." Ale věda o
dimenzích buněk, protonů či supergalaxií nás nenaučí
žít. Žít se musíme naučit ze své dimenze..."

SPRÁVNOU METODOU MYŠLENÍ atd., str.6-7 aforismů.

částečně " JE ČLOVĚK ROBOT ", " VYZNÁNÍ VÍRY ",
" O POZNÁNÍ A VÍRE ", " LIDÉ SE RODÍ VŠICHNI SE
STEJNÝMI PRÁVY ", " BEZ VŮLE BOŽÍ NESPADNE VLAS aneb
KDO TEDY MŮŽE ZA ÚCHYLKY ",
MÍCHAT SE DO ŽIVOTA DRUHÝCH ZNAMENÁ UBLIŽOVAT SOBĚ
I JIM... - " Každý člověk je sám sobě absolutní
(a jedinečnou) dimenzí... "

" VYDÍRATI DANĚ BEZ SPOLUČASTI NA VLÁDĚ JE LOUPEŽ "
- Morálka má cenu jen v dimenzi člověka, podobně
ekonomika; ani morálku, ani ekonomiku nelze stavět
nad BIOLOGII člověka.

žádoucí a že v š e c h n y pěstují biologický úspěch.

A přece jsou definovatelné rozdílným způsobem.

Za prvé je zřejmé, že celá hierarchie základních potřeb je nadřazená vyšším potřebám, anebo jinak řečeno - metapotřeby jsou podřízené (méně naléhavé nebo slaběji se nároku jící) ve vztahu k základním potřebám. Toto jsem myslel jako všeobecné statistické tvrzení, protože nacházím některé jednotlivé / ojedinelé / individuality, u kterých ^{zvláštní} speciální vlohy nebo jedinečná citlivost způsobují, že pravda, krása anebo dobro jsou pro tohoto jedince důležitějšími a naléhavějšími, než je některá základní potřeba.

Za druhé, základní potřeby můžeme nazvat nedostatkovými / deficitními / potřebami, které mají rozmanitý charakter už popisovaný pro nedostatkové / deficitní / potřeby, zatím co vyšší potřeby, jak se zdá, mají poněkud specifický charakter, což bylo popisováno v " motivacích růstu ". (MASLOW, 1962 a, kap. 3).

XVI. Vyšší potřeby jsou mezi sebou v průměru stejně silné, tj. nemůžeme určit všeobecnou hierarchii nadřazenosti, ale v libovolně daném individuu mohou být a často jsou hierarchicky organizované podle idiosynkratických / individuálních / schopností a vrozených odlišností.
=====

Metapotřeby / vyšší potřeby / (nebo B-hodnoty, anebo B-fakty) pokud to mohu dokázat, nejsou uspořádány v hierarchii nadřazenosti, ale zdá se, že každá z nich je v průměru stejně silná. Řečeno jinak - a to pomocí stylizace, která je platná pro jiné účely - zdá se, že má každý jedinec svoji vlastní hierarchii priorit anebo pořadí hodnot, v souladu s jeho vlastními vlohami / nadáním /, temperamentem, dovednostmi, schopnostmi atd. Pro jednoho je důležitější krása než pravda, ale pro jeho bratra to může být jinak, asi se stejnou statistickou pravděpodobností.

Moje pozn.: Autor se tu z jiné strany tak dostává k tézi, že i když v teoretické (programové) rovině existuje jakási obecná lidská dimenze (viz např. J.K. " VŠICHNI LIDÉ SE RODÍ SE STEJNÝMI PRÁVY "), je současně a v praxi, ve skutečnosti každý jedinec sám sobě absolutní veličinou, sám sobě samostatnou dimenzí, viz např. traktáty J.K. " CO JE ZDRAVÍ, CO JE NEMOC ", " BEZ VŮLE BOŽÍ NESPADNE Z HLAVY VLAS? ANEB KDO TUDY MOŽE ZA ÚCHYLEK " atd. Obecně shrnuto též v traktátu " JAK VIDÍM SVĚT, 1980. " Důkaz pochází ostatně již z definice Alberta Einsteina

" Světlo z bodu se šíří stejnou rychlostí všemi směry, bez ohledu na to, jakou rychlostí letí bod vůči jiným bodům. "

XVII. Vypadá to, jako by kterákoliv vnitřní vlastnost anebo B-hodnota byla plně definovaná většinou nebo všemi ostatními B-hodnotami. Pravděpodobně tvoří jednotu určitého druhu, kde každá specifická B-hodnota je prostě zcela nazírána z jiného hlediska.

=====

Právě pravda musí být úplně a kompletně definovaná, musí být překrásná, dobrá, dokonalá, spravedlivá, jednoduchá, uspořádaná, právoplatná, živá, obsažná, nedílná / jednoznačná/, dichotomicky dokonalá, nenásilná a zábavná. (MASLOW, 1962 b.)

Moje pozn.: Smysl věty je: jestli to, co chceme definovat, má být úplně a kompletně definováno, potom pravda musí být atd.

(Formulace " Pravda, celá pravda a nic než pravda " je určité zcela nepřiměřená.) Úplně definovaná krása musí být pravdivá, dobrá, dokonalá, živá, jednoduchá atd.

XVIII. Životní hodnota /orig.: hodnotový život / (duchovní, náboženská, filozofická, axiologická atd.)

je aspekt biologie člověka a je většinou spojitosti s " nižším " živočišným bytím / životem /, spíše než v oddělených, rozdělených nebo vzájemně se vylučujících oblastech.

=====

Tyto životní hodnoty jsou pravděpodobně široce rozvětvené / druhově rozšířené /, nadkulturní; musí být dokonce naproti tomu uskutečňovány kulturou, aby mohly existovat.

Duševní život je část lidského bytí. Je to nesporná charakteristická část lidské podstaty člověka, bez které by lidská přirozenost nebyla úplnou. Je to část SKUTEČNÉHO JÁ, identity jedince, specifčnosti každého člověka, skutečné lidskosti. Abychom rozvedli, že je možné pouhé vyjádření člověka, anebo pouhá živelnost, také vyšší potřeby mohou být vyjádřeny ve stejném rozsahu.

" Odhalení " anebo taoistické

/ TAOISMUS = náboženství vyvinuté ze směsi oblíbených čínských věr a Budhismu, zabírající se docílením dlouhého života a dobrého osudu - často magickými prostředky. Pozn.překl. /

anebo existenciální terapeutické, anebo logoterapeutické (Frankl 1966), anebo ontologické techniky (Bugental 1965) by měla

odhalit a posílit vyšší potřeby stejně jako základní potřeby. Hlubkově-diagnostické a terapeutické techniky by měly konečně také objevit ty samé vyšší potřeby, protože - což je paradoxní - naše "nejvyšší přirozenost" je také naší, "nejnižší přirozeností".

Hodnotový život a živočišný život nejsou ve dvou oddělených říších, jak předpokládala většina náboženství a filosofii, a jak také předpokládala klasická neosobní věda. Duševní život (rozmínavý, "náboženský", filozofický, / prostě nějak / hodnotový život) je v pravomoci lidského myšlení a je principiálně dosažitelný vlastním úsilím člověka. Dokonce, ač byl vyřazen z říše reality klasickou bezhodnotovou vědou, která se modeluje prostřednictvím fyziky, můžeme ho vrátit zpět jako objekt studia a technologie pomocí humanistické vědy.

Moje pozn.: Autor se zde zase dostává k tézím, které uvádím na str. 10 - 11, totiž dle traktátů (pramen: "VYBÍRATI DÁNĚ BEZ SPOLUČASTI NA VLÁDĚ JE LOUPEŽ") že ani morálku, ani ekonomiku nelze stavět nad biologii člověka. Poslední věta je souhlasná se závěrem traktátu J.K. "JAK VIDÍM SVĚT, 1980", "Před vším ostatním by měla být věda: Co je to člověk a jak se s tím zachází."

• Dovolte mi též zcela vyjádřit důsledek toho, že metamotivace je druhově rozšířená, a že je proto nadkulturní, všelidská, ne libovolně vytvářená kulturou.

Moje pozn.: Rozumím tomu tak, že autor říká, že metamotivace nepochází - není "vnesena" do lidské dimenze dodatečně z oblasti výrobních vztahů; ale že prioritně pochází ze samé biologické podstaty člověka, což je vlastně souhlasné s mým názorem, že všechny počínutky člověka, tedy i ty duševní, prioritně vycházejí z biologie člověka; přirozené, je tu pak i zpětná vazba na výrobní vztahy. (a společenské vztahy)

Protože v tomto bodě dochází k nedorozumění, dovolte mi, abych to vyjádřil takto: vyšší potřeby jsou instinktivní, což znamená, že jsou patrně / značně / dědičné s druhově rozšířeným určením. Jsou však spíše potenciální, než skutečné. Kultura je nesporně a absolutně potřebná pro jejich uskutečňování, ale i kultura může selhat při jejich realizaci, a opravdu se to ve většině známých kultur zřejmě skutečně stává a v historii i stalo. Proto tu vyvozujeme nadkulturní faktor, který může kritizovat kteroukoliv kulturu zvenčí a s nadhledem nad touto kulturou, konkrétně s ohledem na stupeň posilování anebo potlačování její vlastní realizace, pravé lidskosti, a metamotivace. (MASLOW,

1964 b)

Tak zvaný dušovní (anebo transcendentní, anebo axiologický) život má zřejmě původ v biologické povaze druhů.

Je to druh " vyšší " živočišnosti, jež má prvotním předpokladem je zdravá " nižší " živočišnost, / moře pozn.viz dále/, t.j. jsou v hierarchické jednotě / propojené /, (spíše, než aby se navzájem vylučovaly / nepřekrývaly /). Ale tato vyšší, duševní " Živočišnost " je tak křehká a nejasná / slabá /, tak snadno je možno ji ztratit, je tak snadno zranitelná silnějším kulturním tlakem, že se může široce aktualizovat je na v kultuře, která zlepšuje lidskou přirozenost a proto aktivně posiluje její všestranný růst.

Moje pozn.: Viz ovšem staré přísloví " V zdravém těle zdravý duch " a důkaz, co píše např. v traktátu O ROZSAHU LIDSKÉ DIMENZE A VĚDĚ; totiž že skutečnosti z lidské dimenze jsou nám odedávna celkem lhostejné, pouze se s postupující vědou zlepšuje jejich dokazování a posléze i odhalování, na základě jakých programů fungují.

XIX. Radosti a uspokojení je možno uspořádat do hierarchie úrovní od nižších k vyšším. Tak také hedonistické teorie mohou být viděny v rozsahu od nižších k vyšším, t.j. metahedonismus.

Pozn.překl.: HEDONISMUS - idea, že radost (požitky) je nejdůležitější věcí na světě.

B-hodnoty chápány jako uspokojování vyšších potřeb jsou potom též největší radost anebo štěstí, o kterých více.

/ Pozn.překl.: " Pleasures " je možno překládat též jako POŽITKY. / Jinde [1966] jsem zdůraznil potřebu a užitečnost vědomí, že existuje hierarchie radostí v rozsahu od například úlevy bolesti, přes spokojenost z horké koupele ve vaně, štěstí z pobytu s dobrými přáteli, radost z vynikající hudby, blaženost z rodičovství (mít dítě), extáze z největších milostných prožitků, až po splnutí s B-hodnotami.

Tato hierarchie nabízí řešení problému hedonizmu, sobectví, povinnosti atd. Jestliže zahrneme největší radosti mezi radosti všeobecně, potom se stává ve velmi reálném smyslu pravdou, že plně humánní lidé také touží jenom po radosti, t.j. metaradosti. Snad to můžeme nazývat " metahedonizmem " a potom poukázat na to, že na této úrovni pak není už žádný rozpor mezi radostí a povinností, protože největšími závazky lidských bytostí je určitě pravda, spravedlivost, krása atd., které jsou přece též největšími radostmi, které mohou druhy prožít. A samozřejmě na této úrovni

vyšedřování se také vytratila vzájemná neslučitelnost sobectví a nezištnosti. Co je dobré pro nás, je dobré pro kohokoli jiného; co uspokojuje je chvalyhodné, naše tužby / " choutky " / jsou hodné víry, rozumné a moudré; z čeho se těšíme, to je pro nás dobré úsilí o naše vlastní (nejvyšší) dobro je také úsilím o obecné dobro atd.

XX. Protože duševní život je instinktivní, všechny techniky " subjektivní biologie " se aplikují na jeho výchovu.

=====

„ Duševní život (B-hodnoty, B-fakty, vyšší potřeby atd.) je možno v zásadě pozorovat introspekci / pozorováním vlastního duševního života /. Má " instinktivní hlasy " / " vyzývající hlasy " /, anebo " vnitřní signály ", které, ačkoliv jsou slabší než základní potřeby, mohou být ještě " slyšitelné " a patří proto do rubriky / oddílu / " subjektivní biologie ", kterou jsem popsal. (MASLOW, 1965 b, 1967).

V zásadě proto všechny principy a cvičení, které pomáhají rozvinout (anebo učit) naše smyslové vědomí, naše vědomí těla, naši vnímavost k vnitřním signálům (daným našimi potřebami, schopnostmi, povahou, temperamentem, tělem atd.), všechno toto se týká také, ačkoliv méně silně, našich vnitřních vyšších potřeb, t. j. výchovy ^{našich touhy} našich ^{zážitkově} tužeb po krásce, lásce, pravdě, dokonalosti atd. Používal jsem termín " zkušenostně prázdný " / moje pozn. mohlo by být též " zážitkově prázdný " /, abych popsal ty osoby, kterým vnitřní signály buď chybějí anebo u nichž zůstávají nevnímané. Snad bychom mohli též vymyslet takový výraz jako " zážitkově bohatý " pro představu těch, kteří jsou k vlastním vnitřním hlasům tak vnímaví, že dokonce mohou introspekci vědomě vnímat vyšší potřeby a těšit se z nich. Právě toto bohatství prožitků by mělo být v zásadě " naučitelné " anebo obnovitelné. Věřím, aspoň do určitého stupně, snad správnému použití psychedelických chemikálií, metodám typu Esalen /Pozn./, non-verbálním / ne-slovním/ metodám, technikám meditací a rozjímání, a delším studiem vrcholných prožitků, anebo B-poznávání atd.

Poznámka orig.:

Esalenový institut v Big Sur (=Velká Jistota/, Kalifornie, se specializuje v těchto metodách. Nevyslovený předpoklad, který je základem této nové metody, spočívá v tom, že obojí, " tělo i " duši ", je možno milovat, a že toto obojí je ve vzájemné syntéze a ve vztahu spíše hierarchickém, spíše než navzájem se

vylučující; to jest: člověk může mít oboje.

XXI. Ale B-hodnoty se zdají být tím samým jako B-fakty. Ve skutečnosti potom jsou buď hodnoty faktů nebo fakty hodnot.
=====

Tradiční rozdělení / rozdělení / na J E a M Ě L O B Y se ukazuje jako charakteristické pro nižší úroveň života, a přesahuje do nevyšší úroveň života, kde skutečnost a hodnota splývají.

Ze zřejmých důvodů mohou být tato slova, která jsou současně popisná i normativní, nazvána " slova sloučení " /"splývající slova " /. (MASLOW, 1967).

Moje pozn.: Téma " JE a MĚLO BY " u nás zřejmě není příliš známé, na Západě zřejmě však je značně diskutováno. Takový výrok má např. Pierre Teilhard de Chardin, z. 1955, v knížce " Místo člověka v přírodě ", text:

" Člověk, pokud je nám známo, dosáhl nevyšší komplexity v přírodě, v něm zatím vývoj vrcholil a tím směřuje do budoucnosti. Tato budoucnost však není jen jeho budoucností, ale budoucností celého kosmu, na člověku leží velká odpovědnost. Lidstvo však možnosti má, potencionální možnosti, které jsou zakotveny v samotné podstatě skutečnosti, která o těchto možnostech vydává svědectví prostřednictvím evoluční biologie.

I v dnešním světě a možná víc než kdy jindy, jsme si opět vědomi napětí mezi tím co je, a tím co býtí má. "

Při vší pravdě, která v těchto slovech je, je zde zastaralý názor, že člověk je odpovědný za celý kosmos. To vyplývá z již dříve diskutovaného, totiž že člověk sám sebe klade za měřítko všech věcí. Této je měřítkem, To však není pravda, místo člověka je v jeho dimenzi a zodpovědný je jen za svou dimenzi - a měl by s tím, myslím, i tak dost starostí, kdyby to vzal vážně. K tézi, že na člověku leží zodpovědnost za celý kosmos bych jen rád připomněl z JAK VIDÍM SVĚT, 1960:

" Každopádně těm jiným dimenzím na tom tak dalece nesejde, co že si dělá istý iont z kvadrilionu iontů jejich hmoty..."

Uvnitř lidské dimenze však ~~zřejmě~~ dochází k pohybům, při nichž se skutečnost dostává do nesouladu s " programem " člověka, viz rozpory sociální, biologické mezi jednotlivými jedinci atd.

Na této úrovni splynutí " láska k vnitřním hodnotám " je to samé jako " láska ke konečné realitě ". Zasvěcení d o skutečnosti zde v sobě zahrnuje lásku ke skutečnosti.

/Moje pozn.: Asi smysl: Láska k faktům vyplývá z jejich "zažití", tj. z porozumění jim. /

Nejpřísnější úsilí o objektivitu anebo vjem, t. j. co nejvíc zmenšit efekt zkreslení pozorovatelem a jeho obavami a přáními,

a sobeckými výpočty, poskytuje emocionální, estetický a axiologický výsledek; výsledek, ke kterému směřují a blíží se naši největší a nepronikavější filozofové, vědci, umělci, duchovní vůdci a objevitelé / myslitelé /.

Úvahy o rozhodujících / konečných / hodnotách se stávají tím samým, jako úvahy o povaze světa. Hledání (plně definované) pravdy může být tím samým jako hledání krásy, pořádku, jednoty, dokonalosti, pravosti (plně definované), a pravda může být potom nalezena prostřednictvím libovolné B-hodnoty. Stává se potom věda nerozlišitelná od umění, lásky, náboženství, filozofie ? Je základní vědecký objev o podstatě reality též duševním / myšlenkovým / nebo axiologickým tvrzením ?

Moje pozn.: Podle mého názoru autor správně kladé otázku a rovněž správně na ni odpovídá. Pro srovnání:

1. část otázky rozebírám v článku O POZNÁNÍ A VÍŘE, kde vyplývá tento závěr:

" Samo přetné poznávání nás ještě nenaučí optimálně žít ... Smyslem je sama funkce (= žít, život), poznávání je jeden pomocný prostředek - racionálního typu. Pomocný prostředek emotivního typu je láska - a je to prostředek dá se říci rovnocenný. Proto má pravdu církev, když říká, že pro výkon funkce lze poznání nahradit láskou. "

"... křesťanství jako " společenství lásky " je rovnocenné všeličakým vysoce vědeckým institucím. "

2. část otázky podrobněji rozebírám v traktátu SMYSL VECÍ A SMYSL ŽIVOTA. Stručný výtah je však obsažen např. v článku O JAK PŘEVTELOVÁNÍ DUŠÍ, J. Kastelán, 1985:

" Nědo vytvoří program, sám zanikne, program existuje dále. Ano, ale pak dál neexistuje osoba, tvůrce, ale existuje nová kvalita - vytvořený program. (Obraz, záznam, ..., Objevený fyzikální či biologický zákon, matematický vzorec) - Vytvořený (= dosud zpravidla jen ze skutečností života objevený) program lze vyhovovat, reprodukovat, používat. (Snad lze tento případ rovněž přiřadit k důkazům, jak kvantita přechází v kvalitu).

.....

Každý vědecký objev o podstatě reality je objevením nějakého programu :

" Teoreticky existuje PROGRAM i bez kamene, ale naše dimenze je dimenzí praktickou, reálný život je praktický, ne teoretický, proto NAŠÍ DIMENZE a NAŠEMU ŽIVOTU odpovídá MATERIALISTICKÁ KONVENCE, i když v teoretické (= PROGRAMOVÉ) rovině je TEORIE MATERIALISTICKÁ (= například téze, že napřed byla hmota, teprve z ní se vyvinulo vědomí) rovnocenná teorii IDEALISTICKÉ (= že napřed byl program, hmota je až druhotná, funguje na základě vyššího programu, například Boha a jeho vůle).

Je nesmyslné tyto otázky klást proti sobě, neboť je to typ otázek:

"CO BYLO NAPŘED, SLEPICE ČI VEJCE ?"

XXII. Nejen, že je člověk částí přírody, a ona částí člověka, ale musí být s přírodou aspoň minimálně izomorfní (či podobný), aby v ní byl životaschopný. Ona ho vyvinula.

Jeho společenství s tím, co ho převyšuje proto nemusí být definováno jako nepřirozené nebo nadpřirozené.

Můžeme to vidět jako "biologickou" zkušenost.

/To může být chápáno jako "biologická" zkušenost /.

Snad lidské pronikání do přírody / pozn.: v angličtině znamená současně i vzrušování se přírodou, t.j. jako sloveso označující silný prožitek, domnívám se, že byly myšleny oba významy / (vnímat ji jako pravdu, dobrotu, krásu atd.) bude jednou pochopeno jako druh sebepoznání anebo sebeoprožívání ; způsob, jak být sám sebou a plně funkčním; způsob, jak se cítit spokojeně; druh biologické autentičnosti, " biologického mysticismu " atd. Snad můžeme vidět mystické anebo vrcholné splnutí / spojení / nejen jako spojení s tím, co je nevíce hodno lásky, ale též jako splnutí s tím, co JE, protože tam člověk patří, a je skutečnou částí toho, co je, a jsoucna (bytí), tak říká jako člen rodiny: ...
....jeden směr, který je zdrojem vzrůstající důvěry, je představa, že jsme v podstatě v jednotě s vesmírem, namísto toho, abychom mu byli cizí. (Gardner Murphy).

~~Existuje~~ Tato biologická anebo evoluční verze mystické zkušenosti, nebo vrcholného prožitku, se zde snad neliší od duševní nebo náboženské zkušenosti - znovu nám připomíná, že musíme definitivně překonat zastaralé používání pojmů " nejvyšší " jako protiklad k " nejnižší ", anebo " nehlubší. Zde nejvyšší prožitek, který byl vůbec popsán, radostné spojení s neivzdálenějším, také si může člověk představit, je zároveň možno chápat jako nehlubší prožitek naší základní osobní živočišnosti a příslušnosti k druhu, jako přijetí / uznání / naší hluboké biologické podstaty i jako podobnost / izomorfismus / s přírodou všeobecně.

Moje pozn.: Autor správně podotýká, že pojmy " nejvyšší " a " nejnižší " atd. je možné používat pouze pro lidskou dimenzi, pro zkušenosti a prožitky z lidské dimenze - jejichž základ je přirozeně biologický.

Lidská měřítka " Nejvyšší ", " nejnižší " atd. nelze však uplatňovat na celý vesmír, viz např. traktát JAK VIDÍM SVĚT, 1980, str.8 a 9:

" Každá forma hmoty
má určitý rozměr.
Atom v sobě ukrývá
vesmír Slanečních soustav
a naše galaxie
je atomem kteréši
vyšší dimenze

- lze-li vůbec
o něčem říci,
co je vyšší
a co nižší
(na to bychom totiž
museli mít
ten pevný bod). "

XXIII. B-hodnoty ne jsou to samé jako naše osobní postoje k
těmto hodnotám, ani naše citové reakce na ně.
B-hodnoty v nás vzbuzují druh " pocitu požadavku "
/ " požadovačného pocitu " / a též pocitu méněcennosti.
=====

/ nehodnosti hodnoty, pocitu nedostatečnosti k hodnotě/

B-hodnoty by měly být lépe odlišitelné od našich lidských
stanovisek k těmto B-hodnotám, aspoň do takové míry, jaká je
možná pro tak nesnadný úkol. Saznam takových postojů k základním
/ nediskutovatelným / hodnotám (anebo k realitě) zahrnuje:
lásku, bázeň, zbožňování, pokoru, úctě, méněcennost, údiv, úžas,
zázračnost, povznesení, vděčnost, strach, radost atd. (MASLOW,
1964 a, str. 94).

Toto jsou samozřejmě citově-poznávací reakce v nitru osoby,
která vypovídá / ještě / o něčem jiném, než o sobě, nebo aspoň
o něčem slovně oddělitelném. Samozřejmě, čím víc osoba

Překlad dále není zatím pořízen.

Moje pozn.označená č.3 ke kap. XII,XIII,XIV.

I jiní tvorové než člověk mohou být chrouení, ustrašení,
bázliví atd. na základě nějakých prožitků.
Osobně si myslím, že tady záleží na tom, že tvor je ustrašen
atd. - na přirozeně biologickém základě prožitku - v tom
rozsahu své dimenze, NA JAKÉ VZRUŠENÍ? USTRAŠENÍ atp.
JE " NAPIROGRAMOVÁN " .

(Je rozebráno např. v traktátu " JE ČLOVĚK ROBOT " ;
anti řešetlák, který považuje člověka po starém názoru
za bytost bohémskou a svobodomyšlnou, která koná, jak si
sama svobodně zamane; " VYZNÁNÍ VÍRY " - kde se vlastně
vychází ze staré známé zásady; že při dobrém znalosti
člověka lze řadu jeho reakcí na podněty dopředu předpo-
vídat - zákonitosti fyziologických atd.reakcí fungují
tedy i v oblasti myšlení, v oblasti pocitů a prožitků.)

tedy zpět k textu:

tvor A - dimenze A - naprogramování tvora pro reakce v dimenzi A
tvor B - dimenze B - naprogramování tvora pro reakce v
dimenzi B.

Ještě jednou:

Objektivní rozpor spočívá v tom, že dimenze myš a dimenze kočka jsou absolutními jenom teoreticky, v programové rovině, (smy pro sebe). Prakticky se dimenze různě prolínají, v daném případě dimenze kočka zasahuje do dimenze myš, a to v tomto případě destruktivně.

Protože z každé duality rozporů vyplývá nějaká symbioza, dimenze se brání náporům v rámci svých možností, resp. zase zpět se to odráží v jejím naprogramování (a průvodné jevy, u nichž jsme začali, tj. bázeň, ostražitosť, útek před nebezpečím).

Nicméně bázeň, strach a úžas, ohrožení, až po útek před nebezpečím atp. jsou jen "akóusi x" "subdimenzí" v dimenzi "práva na život". Proto objektivní rozdílnost mezi teorií a praxí, mezi naprogramováním a skutečným životem zůstává zachována, a zpětnými tlaky z obou směrů jen dochází k postupnému vyrovnávání těchto proti sobě působících sil.

ČLOVĚK přirozeně z nám známého světa to v tomto vyrovnávání sil zatím dotáhl nejdále - v čemž musíme souhlasit s Pierrem Teilhardem de Chardin - bereme-li měřítko člověka na ostatní svět, jenž ho obklopuje.

|| Zní to paradoxně, ale zřejmě musíme rozlišovat, chceme-li teoretizovat "teoreticky", a teoretizovat "prakticky".

V prvním případě musíme specifikovat a rozlišovat dimenze.

V druhém případě říkáme: jde nám o to, co se prakticky hodí nám a pro nás, co je pro náš život a z našeho hlediska užitečné.

(a tedy, v praktickém životě, pak nastupují i další hlediska, tj. třídní, skupinové společenské atp., neboť ne všechno je užitečné všem, ne všechno je všemi přijímáno; až posléze po faktu, že i v rámci "jednotné - programové" lidské dimenze, která je ovšem kategorií statistickou, sociologickou atp., že každý jedinec jistou vlastní dimenzí, do jisté míry individualitou, s odchylkami v názorech a přáních z toho vyplývajících.

Všichni známe například trdit se záměrem ROEBORŮ KRVE že každý z nás má v krvi nějakou ze určitých zrnků, které však má každý v trochu jiné kombinaci (asi jako oselny kombinování zámek). Každý z nás je tím jedinec. Možnost, aby se lidé měli stejně zrnky, je mizivá.

vlastní překlad

odsud zaseda:

/ / závorka originál

() závorka překladatele

MASLOW, pokračování kap. XXIII.

Zaisté, čím víc lidí se slučuje se světem ve velkém vrcholu nebo v mystických zážitcích, tím méně této reakce obrácené do sebe by tu mohlo být a tím více sebe by bylo ztraceno jako oddělitelné isolačno.

XXIV. Slovní zásoba k popsání motivací musí být hierarchická, zvláště když vyšší potřeby (orig. metamotivace) / růstové potřeby / musí být vyznačeny (charakterizovány) odděleně od základních potřeb / nedostatkových potřeb /.

=====

Tento rozdíl mezi vnitřními hodnotami a naším přístupem k těmto hodnotám také produkuje hierarchickou slovní zásobu pro motivy / používání toho slova neivšeobecněji a neivíce zahrnující / (aby to neivíce zahrnovalo). Na jiném místě jsem to nazval pozornost k úrovním uspokojení, požitků, nebo spokojenost odpovídající hierarchii potřeb k metapotřebám / Maslow, 1966 /. Dodatkem k tomu musíme mít na paměti, že koncepce " uspokojení " (gratification = uspokojení, ukojení; prožitek, radost; též odměna = radost i ukojení je vlastně odměnou) toho sama je překročena u úrovně (na úrovni) metamotivů nebo vzrůstových motivů, kde uspokojování může být ustavičné (nekončící). Tak také pro koncepci spokojenosti, která může být také úplně překročena na neivvyšších úrovních. Pak může snadno nastat druh kosmického smutku nebo střízlivosti, nebo bez - citového přemítání (přemítání bez citové angažovanosti). Na neivnižších úrovních základních potřeb můžeme zaisté mluvit o bytí hnaném, o zoufale po něčem toužení, usilování nebo chtění, například jako když je někdo odříznut od kyslíku nebo pocituje velkou bolest. Jak vystupujeme nahoru na hierarchii základních potřeb, slova jako ^{chtění} ~~získání~~ ^{chtění} žádání), přání si, nebo preferování (dávat přednost), vybírání, chtění, se stávají více vhodnými. Ale v neivvyšších úrovních, např. u metamotivace, všechna tato slova se stanou subjektivně ne dost dobrá (nedostatečná) a taková slova jako po něčem toužit, být někomu oddaný, ctižádostivý na něco, milující, zbožňující, obdivující, uctívající, být tím fascinován nebo přitahován, popisující metamotivační pocity přesněji.

XXV. B - hodnoty volaí po chování (se), vyjadřování nebo "oslavování", tak jako přivoláváí subjektivní stavy.
=====

Musíme souhlasit s Heschelovým / 1965, str. 117/ důrazem na "oslavování, jež popisuje jako "čin - vyjádření respektu nebo úcty, pro to, co jedinec potřebuje nebo uctívá (čeho si ctí) " Toho shrnutím je dávat si pozor, všimnat si vznešenosti nebo vážnosti aspektů života. ... Oslavovat znamená podílet se na větší radosti, účastnit se v trvalém (věčném) dramatu.."

Stoí za to si všimnout, že nejvyšší hodnoty jsou nejenom přímány s požitkem (potěšením) a rozímáním (přemýšlením), ale také často vedou k reakcím ve vyjadřování a chování se, které by samozřejmě bylo jednodušší vyšetřovat, než subjektivní stavy.

XXVI. Tady jsou určité vzdělávací a terapeutické výhody v roze-
návání x oblasti / nebo úrovně / nebo bytí z oblasti
/ nebo úrovně / nedostatků, a v poznávání k jazykových
rozdílů v těchto úrovních.
=====

Zjistil jsem, že je pro mne nejužitečnější rozlišovat mezi
říší bytí / B - říše / a říší nedostatků / D - říše (od deficien-
cies) /, to jest: mezi věčným a " praktickým " .

Moje pozn.: Autor se tady dopracoval k tomu, co já definuji jako
rozdíl TEORIE a PRAXE,
jak jsem již podal komentář po XXIII kapitole, to jest
na stranách 22 a 23.

Totíž že je rozdíl mezi úrovní života teoreticky
viz např. " každý má právo na život ", a " praktickým
životem ", životem v praxi, např. jak jeden druh
živočichů při praktickém provádění svého práva na
život požívá jiný druh.

A.H. MASLOW se k tomuto závěru dopracovává jinou
cestou, jiným přirovnáním, generalizující závěr však
vznívá shodně (resp. on tyto závěry formuloval
jako první, dovoluji si je však potvrdit).

Pod čarou - ještě jednou:

Mate možná, že on " věčným " nazývá život teoreticky,
nazývá ho " říší bytí " = což by bylo třeba
v teorii dimenzí přeložit " dimenzí života teoreticky",
t. j. " věčných ", " naprogramovaných ", ev.
" zákonitých " = ve smyslu přírodních - biologických
zákonů probíhajících pochodů života v té které
dimenzi - jak jsem uvedl v poznámce vložené v XXIII
kapitole, v teoretické rovině jednotlivých dimenzí
životů musíme rozlišovat.

Jeho termín " říše nedostatků " lze vysvětlovat, že
to je konfrontace jednou se projevem programu
s životní realitou, v níž jednou konkrétnímu tvorovi
chybí to, podruhé zas ono,

kdy v praxi (životu) dimenze tvora tvor musí čelit náporům z jiných dimenzí, tyto náporů odráží, tyto náporů i samou vlní (vlní, narušují nebo přizpůsobují dimenzi tvora, resp. tvora, neboť v praktickém životě tvor a jeho dimenze, tvor a jeho "naprogramování" jedno jsou, jako tělo a duch, jako tělo a duše jsou v praxi jedním nedílným objektem, t.j. živočicha-tělem.)

Čili tvor "žije prakticky" .

Tyto závěry p. MASLOWA jsou krásným a zcela nezávislým důkazem pro "teorii dimenzí" .

Jednoduše jako záležitost strategie a taktiky života dobrého a plného a vybírání svého života místo aby byl život rozhodován za nás, to je pomoc.

Moje pozn.: Moci si vybírat život, místo aby byl život rozhodován za nás - dle mého soudu autor velmi případně zvolil slovo "vybírat"; celý smysl textu by byl česky "moci si samá volit svůj život a rozhodovat o něm, místo abychom byli vydáni na pospas osudu"; vybírat současně i ve smyslu, jako si vybíráme ti, ne jen volíme, ale i čerpáme a trávíme třeba dovolenou.

P. Maslowa závěr směřuje k závěru, který jsem sám podal, např. v traktátech JE ČLOVĚK ROBOT, VYZNÁNÍ VÍRY, jakož i v závěru z JAK VIDÍM SVĚT, 1980, .

Dokud budeme žít v neznalosti o "naprogramování" svých životních reakcí, stejně tak jako ve vleku, oddání na milost a nemilost náporům z dimenzí sousedních atp., dotud budeme méně žít život ve smyslu seberealizace svého "naprogramování" ,

ale více budeme ve vleku okolností, čili více bude náš život "rozhodován za nás" .
Pokud tedy připustíme, že život člověka má nějaký vyšší smysl, než jen pouhou vlastní existenci (a přirozeně její prostou reprodukci), je třeba tento smysl spatřovat v odhalení (a zvládnutí) zákonitostí a vlivů, které na náš život působí.

Ne krásnějším paradoxem všech těchto zjištění je, že ani já, ani pan MASLOW, jsme zase neobjevili nic nového, ale dostáváme se k textaci z úvodu Bible, kde se praví, že Bůh stvořil člověka k obrazu svému

- aby mohl i sám odhalovat programy a programovat -

tak jako Bůh. Co se týče rozborů božího výroku "JSEM? KTERÝ JSEM", čili že buďtvůrčí možnost, * podstata síly vzniku, následuje v pasáži ROLLO MAY: BÝT A NEBÝT;

Dovolím si na tomto místě jen upozornit na závěry z traktátu O ROZSAHU LIDSKÉ DIMENZE A VÍDE - že věci našeho života jsou od začátku celkem jasné, jenom je postupem doby lépe definujeme a přesněji dokazujeme.

Oprava: čili že Bůh je chápán a vysvětlován jako tvořivá možnost, spjatá s tvořením něčeho nového, nových programů; jako podstata síly vzniku,

Zjistil jsem, že slovní zásoba se hodí také k učení lidí, aby si více uvědomovali hodnoty bytí, řeč žití (životu, bytí), základní fakta žití (bytí), života bytí, spouštěcího vědomí a tak podobně. Slovní zásoba je zaisté nemotorná, neohrabaná a někdy ubírá na citlivosti, ale plní svůj účel (doslova: ale plní to účel). / MASLOW, 1964 a, Příloha I: Příklad B-analýsy /.

XXVII. " Vnitřní (vlastní) svědomí " a " vnitřní vina " jsou svým základem biologicky zakořeněny.

Frommova podněcená diskuse o lidském " svědomí " / 1941 / a Horneyovo / 1939 / znovuzvážení Freudova " Super - Ega ", jiní humanističtí spisovatelé odsouhlasili, že je " vnitřní svědomí ", které jde až za " super - ego ", a též je " vnitřní vina ", která je zaslouženým vlastním trestem za zradu vnitřního já.

Věřím, že biologické zakořenění metamotivační teorie může vysvětlit a zakotvit tyto koncepty dále (česky: metamotivační teorie, která počítá s biologickým zakořeněním těchto faktorů, to vysvětluje lépe a podrobněji).

Osobní biologie jedince je bez otázky " sine qua non " součástí " Opravdového Já ". Jsouce sebou, jsouce přirození nebo spontánní, jsouce autentickým (věrohodným) vyjádřením), vyjadřující jedincovu identitu, toto všechno jsou biologická vyjádření, protože v sobě zahrnují akceptaci jedincovy konstituce, temperamentu (povahových), anatomických, neurologických (nervových), hormonálních a instinktivně - motivačních vlastností. Takové vyjádření je v obou Freudovských liniích i v Novo-Freudovské linii / nezmiňuje se o liniích Rogerse, Junga, Sheldona, a Goldsteina a kol. / To je vyčištění a oprava toho, v čem Freud tápal a oprava nezbytností zahlédnutých pouze letmo a neurčitě. Proto myslím, že toto je v p r a v ě / echt / Freudovské nebo " Střední - Freudovské " tradici. Myslím si, že Freud se pokoušel říci něco podobného z jeho rozmanitých teoriích instinktů. Věřím také, že tento výrok je přijutím a zlepšením něčeho, co Horney zkoušel říci ve svém konceptu " Opravdového Já ".

Jestliže mé více biologicky interpretované vnitřní Já je potvrzeno, pak by to také mohlo podepřít rozlišení neurotické viny od vnitřní viny, což pochází z neuposlechnutí jedincovy vlastní přirozenosti a (= vina též pochází) z pokusů být tím, čím on není (čím jedinec není).

XXVIII. Mnoho základních náboženských funkcí je splněno touto teoretickou strukturou.

Z hlediska věčného (neproměnného) a absolutního, že člověk vždy hledal, může být, že B-hodnoty by také mohly, do nějaké míry, sloužit tomuto účelu. Nejsou, ve svém vlastním významu, závislé na lidských vrtoších (chvílkových nápadech) pro jejich existenci.

Moje pozn.: Rozumím tomu tak, že nejsou závislé, protože nejsou odvozeny přímo z jedincovy psychiky, z jeho v tu chvíli probíhajícího chtění nebo nechtění, ale jsou zakotveny v jedincově biologii. Jedinec postupuje podle nich, ne že ony fungují, jak (zrovna) chce jedinec.

Jsou vnímány, ne oběhovány. Jsou přenosné z člověka na člověka a z individua na individuum (Jsou přes-lidské a přes-individuum). Existují vzadu, (nad) individuálním životem (beyond = za, t.j. tam jsou ty zákulisní kuloáry, které nás ovlivňují a odkud je náš život řízen). Můžeme je chápat jako druh dokonalosti.

Mohly by myslitelně uspokojit lidskou touhu po jistotě,

A přitom jsou také lidské v určovacím smyslu. Nejsou pouze jeho, ale jím také. Jsou to požadavky (vláda) zbožňování, důstojnosti (úcty), oslavování, obětování. Jsou něčím, pro co má cenu žít a zemřít. Jejich pozorování (uvažování) nebo sloučení se s nimi dává největší radost, již je lidská bytost schopna.

To samé platí pro další funkce, které organizovaná náboženství zkoušejí plnit (vyplnit). Zřejmě všechny, nebo téměř všechny charakteristicky náboženské zážitky, jež kdy byly popsány v nějakých tradičních náboženstvích, v jejich vlastních místních výrazech (lokálních frázích), zdali božských nebo ne-božských, Východních či Západních, mohou být asimilovány (mohly by se přizpůsobit) v této teoretické struktuře, a mohou být vyjádřeny v nějakých empirických cestách, (které mají smysl), to jest, vyjádřeny tak, aby mohly být nějak vyzkoušeny.

Jde o stručný "výuc" a shrnutí z Maslowa, kap.XIV - XXII,
pro úplnost se proto též uvádí.

Hierarchie základních potřeb převažuje nad potřebami duševními. Mají však stejnou charakteristiku v "cítění" nějaké potřeby. Toto bylo statisticky dokázáno, přesto se však naleznou individuality, pro které duševní potřeby převažují nad potřebami základními = biologickými. Dosažené potřeby jsou už v průměru různé. Autor nenalézá obecnou hierarchii samotných duševních potřeb. Každý člověk má svoji individuální charakteristiku. Duševní potřeby autor nazývá B-hodnotou. B-hodnoty se nedají nějakým způsobem porovnávat. Hodnotný život, duševní, náboženský, filozofický, je jeden z aspektů lidského vědomí a jeho pokračováním - širším biologickým chováním. Duševní život je část lidské osobnosti. Je charakteristický pro člověka, bez něho vlastně není člověk člověkem. Je to vlastně část sebe sama, vlastní identity.

B-hodnoty jsou největším uspokojením lidského života. Člověk vyhledává takové B-hodnoty, které jsou "hodnotné" i pro jiné lidi a věří, že to, co je pro něho dobré, je dobré i pro jiného.

B-hodnoty mohou být introspektivní, existují jakési vnitřní signály, které člověk "poslouchá" a řídí se jimi. Toto uvědomělé "naslouchání" vnitřních signálů má v konkrétním chování u individualit různý stupeň. Z toho potom vycházejí různé ... ? -emocionální reakce.

Člověk není pouze členem - součástí přírody, ale musí se s ní ve značné míře ztotožnit, aby byl vůbec životaschopný. Lidské rozechvění, dobrá nálada, z pobytu v přírodě bude jednou chápána jako biologické sebepoznání, základ pro další a složitější komunikaci ve společnosti.

Hodnocení překladu:

Posluchačka některé myšlenky Maslowa celkem pochopila, ale pro ucelený překlad nemá cenu. Treba použít ucelený překlad, mnohé vypadlo, a je to potom nesrozumitelné.

překlad celé: Braunová

Source: From The Gestalt Approach to Therapy by Fritz Perls, 73
Palo Alto, California, Science and Behavior Books, 1973.

Implicitně se v ortodoxní psychoterapii zdůrazňuje hledisko, že neurotikem je osoba, která jednou měla problém, a že cílem psychoterapie je odhalení tohoto minulého problému. Důsledkem tohoto předpokladu je výhradní přístup k vyšetřování na základě paměti a minulosti, který se jeví právě opakem všeho, co pozorujeme při neurózách a na neuroticích.

Z "gestaltního" hlediska neurotik není jen osoba, která jednou měla problém, ale je to osoba, která má t r v a í í c í problém, zde a nyní v současnosti. Může se ovšem stát, že působící průběh je zde dnes "z důvodů" událostí, které se mu staly v minulosti; jeho potíže dnes jsou však spojeny s průběhem působícím dnes. Nedokáže je překonat v současnosti, a i když se naučí vypořádat se s narůstajícími problémy, nebude schopen je překonat v budoucnosti.

Cílem terapie proto musí být dát mu prostředky, s nimiž bude schopen řešit své současné problémy a libovolné další, které vyvstanou zítra nebo napřesrok. Tímto nástrojem je soběstačnost a té dosáhne prací na sobě a na svých problémech všemi prostředky, které právě nyní současně ovládá. Když toho dosáhne s k u t e č n ě v ě d o m ě částí sebe a své činnosti na jakékoli úrovni - fantazií, slovní nebo fyzické - naučí se poznat, jak si vytváří své potíže; poznat, jaké jeho současné potíže jsou, a jak si může pomoci při jejich řešení v současnosti, zde a nyní. Každá věc, kterou vyřeší, usnadní následující řešení, každým řešením roste jeho soběstačnost.

Pozn. překladatelky:

"Gestaltní psychologie" (Gestalt Psychology) = je studium vnímání a chování z pozice odezvy organismu na konfigurační celek s důrazem na jednotu psychologických a fyziologických důsledků s vyloučením atomistické elementární analýzy podnětů, vjemů a odezvy.

Je-li terapie úspěšná, pacient se bude nevyhnutelně starat o nezášší konce svých minulých nevyřešených problémů, protože tyto nezášší konce jsou připoutány k příčinám potíží v současnosti, a tak jak jsou připoutány, vycházejí na povrch během terapeutického pohovoru, zahalené množstvím různých způsobů - disasociacemi, neurotickými projevy, fantasemi a pod. Ale tyto nezášší konce minulosti jsou též běžnými problémy, bránícími pacientově existenci v současnosti.

Neurotik je, podle přijaté definice, osoba, jejíž potíže činí její současný život neúspěšným. Spolu s tím, podle naší definice, je to osoba, která je chronicky zaměstnaná rozrušováním sebe sama, která má nepřiměřený pocit identity / a tak nedokáže ve skutečnosti rozlišovat mezi sebou a zbytkem světa /, která má nedostatečné prostředky soběstačnosti, jejíž psychologická rovnováha je nedostatečná, a jejíž chování se protiví úsilí zavádějícímu ve směru k dosažení rovnováhy.

V tomto obecném schématu můžeme vidět, co je nutné udělat. Neurotik nachází ty potíže podílejší se na přítomnosti - jeho minulé neuzavřené záležitosti jdou svou cestou. Jeho problémy existují zde a nyní - a současně velmi často pouze jeho část je zde, aby s ní zápasila. Během terapie se musí naučit žít v současnosti a jeho terapeutický rozhovor musí být jeho první zkušeností v této až dosud nedokonale řešené úloze. "Gestaltní" terapie je proto terapií "zde a nyní", při které se snažíme během sezení obrátit všechnu pacientovu pozornost na to, co dělá v současnosti, během trvání pohovoru - zde a nyní.

"Gestaltní" terapie je experimentální terapií, spíše než verbální nebo interpretační terapií. Nežádáme našeho ^(svého) pacienta, aby hovořil o svých traumatech a svých potížích ve vzdálené oblasti v minulém čase a v paměti, ale žádáme ho o přezkoumání jeho problémů a traumat, které jsou jeho nedokončenými situacemi v současnosti - zde a nyní. Jestliže pacient a konečnou platností uzavírá své minulé problémy, musí je uzavřít v současnosti. Protože musí dokázat, že jestliže minulé potíže jsou skutečně minulostí, nemohou být dále problémy - nemohou být přítomny.

K tomu, neboť jsme na půdě experimentální terapie, Gestaltní technika žádá od pacienta, aby experimentoval se sebou tak mnoho, jak dokáže, a aby experimentoval se sebou tak dokonale, jak dokáže zde a nyní. Požadujeme od pacienta, aby si uvědomoval svá gesta, své dýchání, své emoce, svůj hlas a výraz svého obličeje tak jako své utkvělé myšlenky.

Víme, že čím více si uvědomuje sebe sama, tím více se toho o sobě dozví. Tak jak hledá cesty, jimiž se ochraňuje před "bytím" nyní - cesty, jimiž potlačuje sebe - začíná zkoušet tu osobnost, kterou potlačil.

V tomto procesu je terapeut veden tím, co zjišťuje o pacientovi. Na tomto místě stačí říci, že terapeut by měl být citlivý k povrchu, který pacient ukazuje tak, aby se mohlo terapeutovi širší poznání stát prostředkem, kterým je pacient schopen zvýšit své vlastní (postupné).

Základní otázka, kterou se ptáme našeho pacienta, který je v terapii, a kterou použijeme během pohovoru - nejen slovy, ale i duchem - je jednoduchá věta: "Nyní jsem si vědom." Slovo nyní nás udržuje v přítomnosti a přináší nám skutečnost, že žádný pokus není možný s výjimkou těch, které jsou současné. A současnost sama v sobě je samozřejmě změnou zkušeností. Jakmile je jednou slovo nyní použito, bude pacient snadněji používat přítomný čas, během práce na fenomenologickém základě, a jak si ukážeme dále, obstatává si materiál o minulé zkušenosti, která je požadována pro uzavření "gestaltu" / pozn.2/, pro přizpůsobení paměti tak, aby se napravila rovnováha organismu.

"JÁ" je použito jako protipól zájmena "ono", a vyvolává pacientův pocit odpovědnosti za své pocity, myšlenky a symptomy. Slovo "jsem" je jeho existenciální symbol. Vnáší do věci cosi, co působí jako část jeho bytí a spolu se slovem "nyní" něčeho, čím se on stane. Rychle pochopí, že každé nové "nyní" se liší od předešlého.

Slovo "vědom" poskytuje pacientovi pocit jeho vlastní kapacity (nadání) a schopnosti, jeho vlastního senzoričského (smyslového), motorického a intelektuálního vybavení. Není to uvědomělé - protože je to čistě mentální - vychází to ze zkušenosti tak by to mělo být, pouze prostřednictvím myšlenek a prostřednictvím slov. Slovo "vědom" poskytuje něco navíc než vědomí. Když takto pracujeme s tím, co pacient má, s jeho současnými prostředky zpracování, spíše než s tím, co nevyvinul nebo s tím, co ztratil, slovo "vědom" dává oběma, terapeutovi i pacientovi, nejlepší obraz o současných pacientových zdrojích. Neboť uvědomění vždy probíhá v současnosti. Otevírá možnost pro akci. Zkušenost a zvyk jsou pevně ustanovené funkce, a jakákoliv potřeba jejich změny vyžaduje znovu soustředění a uvědomění. Pouhá myšlenka na jejich změnu předpokládá možnost alternativních cest pro myšlení a činnost.

Bez uvědomění nepoznáme změnu. Uvědomění, styk a současnost jsou pouze různé aspekty jednoho a toho samého procesu - seberealizace. Je to zde a nyní, co se stává vědomým pro všechny naše volby, od malých patologických rozhodnutí / leží tato tužka dostatečně rovně ? / až po existenční volbu (rozhodnutí) ~~ke speru-nebe~~ předřízená oddání se příčině (důvodu) nebo předmětu (vedlejšího) zájmu.

Jak toto " Já si nyní uvědomuji " , tato " zde a nyní " terapie funguje v akci ? Vezměme si například neurotika, jehož neukončenou záležitostí je postižení neukončeným smutkem pro úmrtí rodičů. Vědomě-nebo nevědomě si takový pacient představuje, že jeho vůdčí rodič je stále v jeho blízkosti; chová se, jako kdyby tento rodič byl stále naživu a řídí se ve svém životě starými překonanými instrukcemi. Aby se stal soběstačným a plně se podílel na současnosti, ve které je, musí se vzdát tohoto vedení; musí se rozeít, musí říci konečné sbohem svému předkovi. Aby to bylo úspěšné, musí íít k smrtelné posteli a obrátit se čelem k smrti. Musí transformovat své myšlenky na minulost do činnosti v současnosti, které musí odzkoušet, jako by nyní bylo tehdy. Nemůže to učinit pouze převyprávěním scény, musí to znovu prožít. Musí proít a přizpůsobit potlačené pocity, které jsou převážně intenzivním (silným) žalem, ale které mohou mít v sobě prvky triumfu nebo viny nebo mnoha ~~kk~~ jiných věcí. Nestačí pouze převyprávět minulý případ, (událost), člověk se k němu musí p s y c h o d r a m a t i c k y vrátit. Tak jak o sobě vypráví, je odolný proti své zkušenosti, jako paměť zkušenosti - jednoduše řečeno - ponechává to izolováno jako depozitum, vklad, naplaveninu minulosti - jako potřebu (či nedostatek) v životě, jako pozůstatky Pompejí. Máte příležitost udělat vtipné rekonstrukce, ale nevrátíte ho zpět živého. Neurotikova paměť je něco více, než naleziště pro archeologa lidského chování - kterého nazýváme psychoanalytikem. Je to nedokončená příhoda, která je dosud živá a potlačená, čekající na to, aby byla přizpůsobena a vstřebána. Je to zde a nyní, v přítomnosti, kdy se toto přizpůsobení musí odehrát.

Psychoanalytik by měl ze svých širokých zásob teoretických znalostí pacientovi vysvětlit: " Jste dosud upnut ke své matce, protože cítíte vinu za její úmrtí. Bylo to něco, co jste si přál v dětství, a bylo to potlačené, a když se vaše přání uskutečnilo, cítíte se jako vrah. "

A v tom, co (psychoanalytik) říká, mohou být prvky pravdy. Ale tento druh symbolického nebo intelektuálního vysvětlení nemá vliv na pacientovy pocity, protože uvedené není výsledkem jeho pocitu viny, ale jeho potlačením této viny, když matka zemřela. Když si dovolil úplně vyzkoušet svoji vinu, nebude nyní pociťovat strach. V Gestaltní terapii proto požadujeme, aby pacient psychodramaticky hovořil se svou mrtvou matkou.

Protože neurotik nachází obtížným žít a experimentovat se sebou v současnosti, bude si obtížně osvořovat techniku zde a nyní. Přeruší své současné účastenství na paměti minulého a bude pokračovat ve vyprávění o něm, jakoby byl skutečně zinným. Nalezne méně obtížným připojit se, než soustředit se a v soustředění se sebou experimentovat. Zda se soustředit na své tělesné pocity nebo fantazie - ačkoliv bude tento úkol především nalézat ubohým - jeho neukončená záležitost je pro něj soustředění hlavním projektem (návrhem, plánem; který si bude promítat). Nemá již nadále jasný pojem (pocit) v pořadí svých potřeb - směřuje k tomu, aby jim dal odpovídající hodnotu. Je jako mladý muž, o kterém jednou vyprávěl Stephen Leacock, který jede na svém koni a cválá zmateně ve všech směrech.

Není to rozhodnutí učinit jeho život ubohým, co leží v pozadí naší otázky, (ale) učinit ho schopným soustředění. Když se pohne směrem k plnému účastenství v současnosti, provede první krok směrem k produktivnímu životu, musí se naučit zaměřit svoji energii - to jest: soustředit se. Bude schopen přejít od " nyní potřebuji toto " k " nyní potřebuji ono " pouze tehdy, když plně odzkouší každé nyní a každé potřebuji.

K tomu nás technika soustředění / zaostřečné uvědomění / vybavuje pro terapii nástrojem spíše do hloubky, než do šířky. Soustředěním na každý symptom, na každou oblast vědomí se pacient učí nové poznatky o sobě a své neuróze. Učí se, s čím se musí vypořádat (= co musí prožít, jakými zkušenostmi musí prožít) . Učí se, jak se s tím vypořádat (= jak to prožít). A učí se, jak jeho pocity a chování v jedné oblasti souvisí s jeho pocity a chováním v jiné oblasti.

• Dovolte mi vrátit se na chvíli ke klasickému psychosomatickému problému, bolesti hlavy. Pacienti ji často zaznamenávají jako jeden ze svých neobtěžnějších symptomů. Stěžují si, že jejich bolest hlavy je trápí, a nyní, když si přicházejí pro léky, chtějí nás obtěžovat svými symptomy. Jsou, samozřejmě, přitíká s tím, že to bude provedeno. Ale my, abychom odstranili jejich potíže, -

(možná pozn.: smysl věty je asi: "Je zase na oplátku trápíme tím, že..." - je žádáme, aby užívali více odpovědnosti a méně aspirínu. Děláme to tak, že se s nimi ptáme, abychom experimentálně (zkušeností o prožitku, vyzkoušením) odhalili, jak si vytvářejí svoji bolest hlavy. / Experimentální (vyzkoušením) odhalení "Aha" je jednou z nevykonnějších léčebných látek. / Žádáme je nejprve, aby lokalizovali potíže a stáli, nebo seděli, nebo leželi s napětím. Většina pacientů se bude okamžitě snažit o přerušování s vysvětlením, souvislostmi nebo bagatelizováním toho, co děláme. (vysvětlováním)

V důsledku toho terapeut musí postupně prožít jednu možnost potlačení za druhou a musí změnit tato potlačení ve funkci "Já". To znamená, že dříve, než zapůsobíme na samu bolest hlavy, musíme zpracovat značnou část celku. Předpokládáme, například, že terapeut požádá pacienta, aby přestal se svými potížemi (bolestmi), a pacient říká, jak se často stává, "to jsou všechno nesmysly". Jestliže se naučí místo toho říkat: "to, o co se snažíte (co zkoušíte, co vyšetřujete), jsou všechno nesmysly", udělal krůček dopředu. Takovým malým krokem jsme transformovali minutovou částici "to" v kontaktní funkci, do sebevyjádření. Můžeme ve stejné rovině sledovat jeho vyjádření (= na jeho vyjádření navázat), a požádáme pacienta, aby ho rozpracoval. (rozvedl). To mu dá možnost vyjít napovrch s řadou svých nevyřčených skepticizmů, s nedůvěrou, a tak podobně; a všechny tyto jsou částmi neukončených záležitostí, které mu brání v plné účasti na přítomnosti.

Ale nakonec bude pacient schopen přibrzdit svou bolest hlavy a své potíže, které nyní umí lokalizovat. Toto přibrzdění otevírá možnost vyvinout kontakt se sebou. Když zastaví své potíže, může zjistit, že stahoval některé svaly, nebo že pocítil ztrnulost. Řekněme, že zjišťuje, že jeho potíže jsou spojeny se svalovými stahy. Proto ho nyní budeme žádat, aby překonal stažení. Tak bude vidět, jak dobrovolně vytváří a zesiluje své vlastní potíže. Může pak říci jako výsledek svého odhalení v tomto okamžiku: "Je to jako bych zkroutil svůj obličej k pláči." Terapeut může pak žádat: "Byl byste tak laskav, brečte!" (česky by bylo smyslu bližší: "No tak klidně brečte!") A tak, když ho žádáme na tuto poznámku přímo, když nám to říká do očí, může často vybuchnout sokřikem a pláčem: "Já nechci brečet, k čertu! Dejte mi pokoj, dejte mi pokoj!" Zdánlivě tedy byla jeho bolest hlavy potlačením potřeby brečet. Bylo

zřejmě, že ztratil svou potřebu potlačovat svůj pláč, kterou mu dávala bolest hlavy. V lepším případě pacient může ztratit svou potřebu brečet současně; pro případ, že terapie může být soustředěna po dostatečně dlouhý časový úsek na tento jediný faktor, pacient může být schopen pracovat (= zpracovávat svoje pocity) pomocí minulých potlačení, která též vedla k potřebě plakat v přítomnosti. Ale i dříve, než se to stane, bylo dosaženo pokroku. Pacient si transformoval (přeměnil) částečný ^{je obsahující} ~~zpracování~~ projev // bolest hlavy / do celkového ^{je obsahujícího} ~~zpracování~~ projevu / pláče /. Transformoval psychosomatický symptom do celkového vyjádření sebe, protože ve svém krátkém výbuchu zoufalství byl plně a cele obsažen. Takže pomocí techniky soustředění se pacient naučil, jak se plně podílet alespoň v jedné současné zkušenosti. Naučil se současně něco o svém procesu sebezpotlačení a o cestách, jakými tato sebezpotlačení souvisí s jeho celkovou zkušeností (celkovými prožitky). Odhalil jeden z prostředků manipulace.

Neurotik je, tak říkajíc, sebezpotlačovatel. Všechny psycho-terapeutické školy berou tento fakt v úvahu. Freud, v podstatě, staví svoji terapii na zjišťování tohoto fenomenu. Ze všech možných forem sebezpotlačení zvolil jednu z velmi rozhodných, kterou nazval Cenzor. Řekl: "Nepotlačujte svobodný tok vašich asociací (spořívání představ)". Současně též předpokládal, že Cenzor je služebníkem zábran, a tak Freud říkal: "Nemějte zábrany." Přesněji těmito dvěma tabu přerušil pacientovy zkušenosti ~~ex~~ (či zážitky) se zábranami, a jeho zkušenost s jejich rozpuštěním. Tyto výsledky v znecitlivění, na neschopnosti ke zkušenosti zábrany (^{ev}rozpaků), nebo též, / a to aplikuje ještě více na pacientech Reichianova terapie (orig.má Reichian, překladatelka Reichian) // v překonání studu. (= stručně smysl věty: To končí v překonání studu, zábran, rozpaků). To, co musí být podtrženo v terapii, není cenzurovaný materiál, ale cenzurování samo o sobě; forma, (způsob), jakou sebezpotlačení přijímá. Znovu zdůrazněme, že nachceme působit z vnitřku ven, ale pouze z vnějšku dovnitř.

Terapeutická procedura, / která je znovuvstavením sebe spojením (= skrze spojení) rozdělených částí osobnosti / musí přivést pacienta k bodu, kde se již stále nepotlačuje; to jest k bodu, kde již dále není neurotický. Jak to můžeme provést bez

toho, abychom udělali chybu v potlačování potlačení? Musíme si především zapamatovat Freudův příkaz "necenzurovat se", což je v sobě cenzorování cenzora, potlačení procesu cenzurování.

Co musíme učinit je zaznamenat a pracovat s pojmem *ja* a k se-potlačujeme, spíše než s cenzorem - který Freud postuloval pojmem *př o č* se potlačujeme. Ještěliže se zabýváme potlačením (dosl.což je Freudem postulováno pojmem...)

jako takovým, zabýváme se přímým klinickým obrazem, se zkušeností, kterou pacient právě žije. Znovu zdůrazňujeme, že se zabýváme povrchem, který se projevuje sám. Není třeba dohadovat se a interpretovat. Posloucháme přerušování věty nebo zaznamenáváme, že pacient zadržuje svůj dech, nebo vidíme, že dělá pěstí, jako by do někoho narážel, nebo klátí nohama jako by kopal, nebo pozorujeme, jak narušuje kontakt s terapeutem tak, že se dívá stranou.

Je si vědom těchto sebe-potlačení? To musí být v této situaci první otázka k němu. Ví, že to je to, co právě dělá? Jakmile si lépe uvědomí způsoby, jakými se-potlačuje, stane se nevyhnutelně více vědomým toho, co potlačuje. Jakkoli ukazuje náš příklad bolesti hlavy, to co souviselo s jeho potlačením, jeho bolest hlavy, ~~zaxxxxxxxxxx~~ tedy on odhalil, jak tím byl použit mechanismus k potlačování jeho vlastního pláče. tento Tento příklad ukazuje, jak spustředěním na potlačení samo o sobě - na "jak", ne na "proč" - se pacient blíží k uvědomění skutečnosti, že se potlačuje, a uvědomí si, ~~že~~ co potlačuje. Stane se též schopen rozřešit svá potlačení a přežít a ukončit jednu z neukončených situací.

Neurotické mechanismy introjekce, projekce a retroflexe jsou všechny mechanismy introjekce a často se vyvíjejí jako odezva na odtržení od vnějšího světa. V normálním procesu růstu se učíme zkoušet pomocí testování našeho způsobu života a našeho světa tak svobodně a neodtrženě, jak je to jen možné.

Představme si kotě šplhající na strom. Je zaujaté svou činností, experimentováním. Balancuje a zkouší svoji pružnost a hbitost. A kočičí máma, která je neopouští, naléhá, aby šlo dolů. "Můžeš si zlomit vaz, ty ničerné kotě!" syčí. Jak by to mohlo narušit kotěcí potěšení z vývoje! Mohlo by to pouze přerušit samotný proces růstu. Ale kočky, samozřejmě, si nepočínají tak hloupě. Ponechávají snahu o bezpečnost lidským bytostem.

Na rozdíl od toho, kočka, jako každý jiný živočich a kterákoliv citlivá lidská bytost, bude považovat za podstatné, aby usnadnila transformaci vnějšího ve vlastní zkušenost (doslova: v něco, o co se jedinec může opřít, co ho bude podporovat, pomáhat mu). Nově narozené kotě se neumí ani žít ani pohybovat nebo bránit. Na to vše potřebuje matku. Vyvine si však postupně prostředky k tomu, aby to všechno mohlo dělat částečně rozvojem vrozených instinktů, částečně vlivem učení z okolního prostředí. V lidském životě je samozřejmě přechod od vnějšího k vnitřnímu zabezpečení mnohem složitější. Uvažme pouze potřebu měnit ručníky, oblékat se, vařit, volit povolání nebo získat vědomosti.

Protože jsme nuceni učit se mnohem více vzděláváním než používáním svých zděděných instinktů, mnoho ze živočišných intuicí o tom, jaký postup je správný, nám chybí. Na místo toho je "správný" postup vytvořen složitými fantaziemi, které jsou zpracovány a modifikovány z generace na generaci. Jsou to především podpůrné (podporující, pomáhající) funkce pro společenský kontakt (styk), jako jsou způsoby a zákony chování / etika /, prostředky orientace / vykládání si věcí, světový názor /, normy krásy / estetika / a místo ve společnosti (sociální postavení) / postoje, přístupy k hodnotám /. Nicméně, často tyto postupy nejsou biologicky orientovány, a tak zpřetrhávají nehlubší kořeny naší existence a vedou k degeneraci. Historie psychiatrických případů ukazuje znovu a znovu, jak naše tendence k podceňování sexu může vyvolat neurózy. Ale i když tyto postupy jsou anti-(proti-)-biologické, proti-osobní (= neosobní) nebo proti-sociální, jsou potlačením probíhajícími procesy, jež uvolněny mohou vést k sebepodpoře.

Takovými potlačením jsou noční můry plynoucí z výchovy (peškování) chlapce. Ony jsou potlačením kontaktu, jako: "nedotýkej se toho!" nebo "nedělej to!", která poletují okolo jeho uší každý den. Nebo: "nech mě na pokoji! Já nemohu mít ani chvíli klid!" potlačuje jeho přání vyrušit matku. Jeho odvolání jsou též potlačena. "Zůstaneš nyní zde, pamatuj na své domácí úkoly a nespi!", nebo "nemůžeš si jít hrát ven, dokud se nenaobědváš!".

Můžeme nyní sledovat politiku neprostého nepotlačování ? Jako každé jiné zvíře (živočich), chlapec musí vyzkoušet svět, nalézt své možnosti a zkusit překročit své meze, experimentálně zjistit, jak daleko může jít (za jít). Ale současně musí být chráněn před tím, aby neučinil vážnou škodu sobě nebo jiným. Musí se naučit zápasit s potlačeními.

Reálné potíže začnou, když rodiče se pletou do dospívajícího dítěte buď tím, že mu kazí nebo narušují jeho pokusy nalézt svou vlastní orientaci, nebo když dítě příliš úzkostlivě chrání a ničí tak jeho sebedůvěru ve své schopnosti být soběstačným v mezích svého vývoje. Pohlíží-li na dítě jako na majetek, který je buď uchováván, nebo vystavován. V tomto druhém případě budou směřovat k vytvoření předčasné zralosti kladením stíždavostivých požadavků na dítě, které v uvedeném období nemá dostatečnou vnitřní podporu, aby jim vyhovělo. V prvním případě budou směřovat k blokování (zatarasování postupu) dospívání, protože nedávají dítěti žádnou možnost využít vnitřní podpory, kterou si vyvinulo. První dítě může vyrůst jako soběstačné, druhé jako závislé - v žádném případě z obou není sebezpodporující.

Naši pacienti k nám přicházejí doprovázeni potlačeními vyvolanými rodiči během života - a to je introjekce. Jsou to pacienti, kteří nám řeknou například " dospělí muži nepláčou ! ". Přicházejí k nám s nepřiznanou provinilou částí sebe - s tou, která byla potlačena v jejich dětství - to je projekce.

" Ta prokletá bolest hlavy ! Proč s ní musím trpět ! " Mohou obrátit kvality, které jejich rodiče označili za špatné a jejichž vystavení potlačili - proti sobě. To je retrofekce. " Musím se kontrolovat ! Nesmím se vyplakat ! (Nesmím si dovolit plakat !) ". Mohou přijít tak zmatení a popletení rodičovskými potlačeními, že vyzdvihnou svou identitu celkově a zapomínají na rozdíly a na souvislosti mezi svými vnitřními potřebami a vnějšími prostředky, jak jim vyhovět. Výsledkem je spojení: " Dostanu vždy bolesti hlavy, když lidé kolem mne začnou řečet " .

Tím, že přimějeme naše pacienty, aby si uvědomili, zde a nyní, pomocí soustředění se na to, od čeho tato potlačení jsou, a jak se na nich tato potlačení projevují, můžeme je přivést k reálným integracím (k reálným, přirozeným, skutečným spojení). Můžeme rozřešit (rozetnout a vysvobodit je) nekonečné sevření, ve kterém se nacházejí. Můžeme jim dát možnost být sami sebou,

protože začnou poznávat sami sebe, to jim umožní správně oceňovat jak sebe, tak druhé (ne bo též správně chápat a správně porozumět jednání svému, i druhých), a umožní jim vytvořit dobrý kontakt se světem, protože budou znát, kde ten svět je (kde se tento svět nachází). Pochopení znamená v podstatě vidění částí v jejich vztazích k celku.

Pro naše pacienty to znamená pohlížet na sebe jako na část úplného pole (moje pozn.: autor má na mysli zřejmě množinu lidského prostoru, tj. co nazývám " lidskou dimenzí ", tj. pacienti si zvyknou pohlížet na sebe jako na součást celé lidské dimenze), a tak přicházejí (současně a společně) ke vztahu jak k sobě, tak ke světu. To je dobrý kontakt.

Moje pozn.:

Teorie " zde a nyní " mi připadá trochu jako slovíčkaření okolo FREUDOVY základní metody: " No tak se uvolněte ! Vybrečte se do sytosti ! " (popř. " Vykřičte se do sytosti ! " - jak to ostatně dělá po všechna léta, co ho znám a s omluvou to proklamuje co vhodnou uvolňovací metodu pro své zdraví soused Tr. , zřejmě z prosté lidové moudrosti " lidového koumáka ", a bez speciálního studia Freudových teorií.)

Jestli se vybrečím či vykřičím obyčejně prostě, nebo brečím s vědomím " zde a nyní " - jaký je v tom vlastně praktický rozdíl? - lepší slovní označení, specifikace procesů, které stejně neprobíhají jinak,

Uvolňování podle Freuda: " No tak se uvolněte ! Zbavte se zábran ! " a jeho důsledky ovšem velmi trefně popsal už KAREL ČAPEK v Povídkách z ^{druhé} ~~jedné~~ kapsy: v povídce ZÁVRAT o zakomplexovaném ^{ženařníku} CIERKOVÍ.

Tímto předosláním se totiž dostáváme k tomu, že každý člověk, nebo aspoň značná část, má určité zábrany, které z praxe svého života mít musí, nebo v í c e - m é n ě musí, neboť to vyplývá z jeho biologického založení. Např. x lidí má milenku, milence - a vzhledem k jejich biologickému založení to asi stěží budeme nějak paušálně řešit. A oni zase asi stěží budou (aspoň hromadně) vzhledem ke stávajícím vztahům mezi lidmi ve společnosti chodit po Václaváku (nebo třeba jen před svým " zákonným" druhem, před svými rodiči či před svými dětmi), a za účelem uvolnění svých sebestlačení volat: " Uám milenku, milence ! " - což by asi působilo podobně směšně, jako kdyby prohlašovali:

" Slavnostně slibuji, že již nikdy milenkou, milence mít nebudu ! " což bylo ještě před padesáti lety ~~namátkou~~ mravokárných románů. happy-endem

Zkrátka - oni se sice i mohou uvolnit - a dopadnou pak jako ten ~~baron fabrikant~~ GIERKE v oné Čapkově povídce. To jest na tvrdo. V praxi života lidské společnosti má vše své meze a tedy je má i lidské uvolňování - totiž možnost spontánního lidského uvolňování.

A tímto, snad trochu (relativně) drastickým příkladem, o co jde, se dostáváme k obyčejné neuroze, jak o ní a jejím uvolňování pojednává Fritz Perls.

Z hlediska laika - kdo z nás vlastně není neurotik ? Více či méně, většina z nás by si mohla určitý stupeň či příznaky našít. (Ve třicátých letech dokonce vyšla knížka, a stala se dosti šlágrem: " Buďte rád, že jste nervosní. ") a i když vše jistě nevysvětlíme potlačováním v dětství; stejně jako oponenti namítnou, že neuroza zpravidla není vrozená, ale více až získaná. Co však je vrozené, to jsou dispozice, předpoklady k ní.

Ať tak či tak, neurotik má nutkání dělat stále (občas) něco, co se neslučuje s běžnou konvencí, a za co je i sankcionován. stačí okolím. On se objektivně musí stále hlídat, a kontrolovat své reakce, víc než osoba, která různé tiky, neurozy, zábrany či naopak únikové chvíle nepřiměřeného uvolňování nemá (" normální " osoba se uvolňuje " normálně ", ne tedy neuroticky nepřiměřeně; u ní není takový důvod, proč se kontrolovat, i se takové situace nepřiházejí, nebo daleko řidčeji - například za mimořádných situací, což samo zase je více tolerováno mimořádností situace).

Neurotik je skutečně sebezpotlačovatel, ale neurotik má své jednání chaotičtější, s různými " úlety " proti " normálu " (konvenci, běžným zvykům), a musí se objektivně více kontrolovat, více " cenzurovat " své jednání a chování - neboť nežije ve světě sám, a nekontroluje-li se dostatečně, brzy je lidem pro smích či jinak naráží. .

Tedy ještě jednou, z mého hlediska laika souhlasím s tím, že neurotik je sebezpotlačovatel, jak jinak ani v některých případech být nemůže; ale že to nevyřešíme ani tak výchovou neurotiků k nepotlačování se (i když nepopírám dobré stránky paradoxu tohoto jevu, totiž, že čím více lidí něco sebezvláštnějšího dělá, tím více se to stává součástí normálu, obecné konvence - jak velmi trefně říká Dr. Plzák); jako spíše výchovou té ostatní části (a celé společnosti) - vysvětlováním biologického jádra

lidského chování, výchovou tolerantnosti (" každý jsme nějaký a každý trochu jiný " - což je nezvratný biologický fakt),
- k tomu, co již ve třicátých letech pragmaticky vyjádřil Dale Carnegie: " Nechme lidi žít, jak si sami přejí, pokud to přímo nevedí nám. " (což zase není nic nového, tím uzavíral svou stať, druhou v tomto sborníku, Carl ROGERS svými odvoláními se na učení starověkého mudrce LAO-CE.).....

Přel. Hradilková. Myslím, že tento překlad je v některých bodech necitlivý pro filozofické pojmy.

Source: From EXISTENCE edited by Rollo May, Ernest Angel, and Henri Ellenberger. C.1958. Reprinted by permission from Basic Books, Inc., Publishers, New York.

" BÝT A NEBÝT: - PŘÍNOS EXISTENCIÁLNÍ PSYCHOTHERAPIE. "
=====

Základním přínosem existenciální psychotherapie je její chápání člověka jako bytosti (pozn: člověka jakožto bytí-). Nepopírá platnost dynamismu a studia vzorů chování na jejich správných místech. Ale tvrdí, že hnačím silám dynamismu, ať už je nazýváme jakkoliv. lze rozumět jen v kontextu struktury osoby, se kterou se zabýváme. Odlišný charakter existenciální psychotherapie je v tom, že se zabývá ONTOLOGIÍ, vědou o bytí, a DASEIN, existencí této určité bytosti, která sedí naproti psychotherapeutovi.

Než se pustíme do definice b y t í a příbuzných výrazů, začneme existenciálně tím, že si připomeneme, že to, o čem mluvíme, zažije citlivý terapeut bezpočtukrát za den. Je to zážitek z náhlého setkání s živou osobou, který se velmi liší od toho, co o ní víme. " Náhlost " se týká samozřejmě ne skutečného času, ale kvality zážitku. Můžeme toho vědět o pacientovi ze záznamů spoustu a můžeme si představit, jak ho popsali ti, co s ním mluvili. Ale jak pacient sám vstoupí, máme často náhlý, někdy mocný zážitek - že-je-zde-nová-osoba - který v sobě má prvek překvapení^{de} ve smyslu, že bychom byli udiveni a zmateni, ale že jsme v etymologickém smyslu surprised = "taken from above" = chycení shora. To není ovšem v žádném případě kritika kolegů, kteří napsali ten záznam, protože ten zážitek máme i s osobami, které známe, a se kterými už dlouho pracujeme. Pozn.1: (Můžeme to zažít s přáteli a s těmi, které milujeme. Není to zážitek jednou a provždy, v každém vyvíjejícím se, mohutnějícím vztahu by asi měl, jestli ten vztah je životně důležitý, přicházet stále.)

Data, která se o pacientovi dovíme, mohou být správná a cenná. Ale vtip je v tom, že p o c h o p e n í b y t í jiné osoby je na úplně jiné rovině, než naše znalost určitých faktů o něm. Samozřejmě, že znalost tlaků, tužeb a mechanismů, které působí na chování druhé osoby je užitečná, důvěrná znalost jejich mezilidských vztahů je velice důležitá, stejně jako jeho sociální podmínky, jako význam určitých postojů a symbolických činů, a tak dále d o n e k o n e č n a.

Ale to všechno spadá do úplně jiné roviny, když to postavíme proti faktu, který to všechno překlene - totiž proti samotné, bezprostřední živé lidské bytosti. Když shledáme, že všechny naše rozsáhlé vědomosti se při této konfrontaci uspořádají jinak, tak to neznamena, že byly nesprávné, ale že nabyly významu, formy a důležitosti z reality osoby, jejíž výrazem tyto jednotlivosti jsou. Nic, co tu říkáme ani v nejménším nesnižuje důležitost shromažďování a studia všech specifických údajů, které jsou o určité osobě dosažitelné. To dá rozum. Ale nikdo nemůže zavírat oči před experimentálním-faktem ze zkušenosti, že tyto údaje se zformují samy do konfigurace dané setkáním s osobou samou. Je to ilustrováno všeobecnou zkušeností nás všech, když děláme interview, řekneme třeba, že z té osoby nemáme "pocit" a potřebujeme rozhovor prodloužit, dokud se všechny údaje v naší hlavě "nezalomí" (v orig: dokud se všechny údaje "nezalomí" do své vlastní formy v našem mínění). Tento "pocit" nemáme zvlášť tehdy, když jsme nepřátelští a vztah k druhé osobě je nám protivný - když ji chceme držet od těla - nezáleží na tom, jak při tom říkáme vtipem. To je klasický rozdíl mezi znát a vědět. Když chceme osobu poznat, to co o ní víme musí být podrobeno nadřazenému faktu její skutečné existence.

Ve staré řečtině a hebrejštině sloveso "poznat" má stejný význam jako "mít sexuální styk". To je vidět z překladu Bible Krále Jana - "Abraham poznal svou ženu a ona počala" - a tak dál. Etymologická souvislost mezi poznáním a milováním je velice těsná. I když se tím nemůžeme blíže zabývat, smějí přinejmenším říci, že poznat jinou lidskou bytost, stejně jako milovat ji, zahrnuje jakési sjednocení, dialektickou účast s druhým. Binswanger to nazývá "duální způsob". Zkrátka řečeno, člověk musí být aspoň ochoten druhého milovat, aby mu byl schopen porozumět.

Setkání s bytím druhého člověka má moc člověkem hluboce otřást a může vzbudit velkou úzkost. Ale i radost. V obou případech má moc uchvátit a pohnout člověkem.

Therapeut pochopitelně může být v pokušení, aby pro své pohodlí od setkání abstrahoval a myslel na druhého jen jako na "pacienta", anebo se soustředil jen na určité mechanismy chování. Ale jestliže ve vztahu k druhé osobě se drží hlavně technického hlediska, tak se zřejmě brání proti úzkosti nejen za cenu vlastní izolace, ale i za cenu radikálního pokroucení reality. Protože pak toho druhého skutečně nevidí.

To nesnižuje důležitost techniky, ale ukazuje, že technika, jako údaie, se musí podříditi skutečnosti těch dvou osob v místnosti.

Poněkud jiným způsobem to bylo podivuhodně ukázáno Sartrem. Jestliže, jak píše " považujeme člověka za analyzovatelného a redukovatelného na původní data, na určité tlaky (nebo touhy), zaopatřeného statky jako vlastnictvím něčeho ", můžeme opravdu skončit s impozantním systémem substancí, který pak nazveme mechanismem, nebo dynamismem, nebo vzorem. Ale staví nás to před dilema. Naše lidská bytost " se stala neurčitou hlinou, která pasivně přijímá tlaky, anebo bude redukována na prostý svazek těchto neredukovatelných tlaků a tendencí. V obou případech zmizí člověk . Nemůžeme už najít toho, komu se tohle nebo tamto přihodilo. " "

Pozn2: Jean-Paul Sartre: Bytí a nicota, přel. Hazel Barnes, 1956, str. 561. Sartre pokračuje:

"..... buď hledáme osobu, - potkáváme neužitečnou, protikladně metafyzickou substancí, - nebo bytí, které hledáme, se vytratí v prachu věcí, zvenci spolu svázaných. Ale co každý z nás požaduje v tomto opravdovém úsilí porozumět druhému, že by se nikdy neměl uchýlit k myšlence této substance, která je nelidská, protože je well this side of the human. " str.52.

Dále: " Jestliže připustíme, že osoba je celek, nemůžeme doufat, že ho zrekonstruueme nějakým přídatkem, nebo organizací různých tendencí, které jsme v něm empiricky objevili. Každý postoj osoby obráží něco z toho celku, tvrdí Sartre. " Určitá žárlivost, kterou jeví subjekt v historii vztahu k určité ženě, znamená pro toho, kdo ví, jak to interpretovat, celkový vztah k světu, kterým se subjekt projevuje jako vlastník. " JÁ " . Jinými slovy, tento empirický postoj je sám už výrazem " volby zřetelného charakteru. V tom není žádná záhada. " str.58.

Moje pozn.: Myslím, že to tak funguje.

str.62 - kap. BÍT A NEBÍT:

Je dost těžké definovat " bytí " a D a s e i n ., ale náš úkol je ztížen dvojnásob, že tyto termíny, a jejich další význam se setkávají s odmítáním (resistencí). Někteří čtenáři možná pociťují, že tato slova jsou jen novou formou " mysticismu " (použito v opovržlivém a nepřesném smyslu, ve spojení " misty " = mlhavý), a nemají s vědou co dělat. Ale tento postoj uhýbá zřejmě před daným úkolem tím že ho zlehčuje.

Je zajímavé, že výraz "mystický" je používán v tomto pokleslém významu k označení něčeho, co nemůžeme rozdělat na kousky, a spočítat. V naší kultuře převažuje podivná víra, že věc, nebo zážitek nejsou reálné, jestliže je nemůžeme vyjádřit matematicky, a nějak reálné jsou, jestliže je můžeme převést na čísla. Ale to znamená dělat z toho abstrakci. A matematika je abstrakce ~~z~~ par excellence, což jest její slávou a příčinou její velké užitečnosti. Moderní člověk Západu se tak dostává do zvláštní situace, že tím, že něco převede na abstrakci se přesvědčuje, že to je reálné. Má to hodně co dělat s pocitem izolace a osamění, který je v západním světě endemický; protože jediný zážitek, který si ~~na~~ dovolíme považovat za reálný zrovna reálný není. Tím popíráme realitu vlastní zkušenosti. Výraz "mystický" v tomto zlehčujícím smyslu je většinou užíván ve službách tmářství; vyhýbat se úkolu tím, že ho zlehčíme znamená zastřít ho.

Moje pozn.: Co se týče autorova postřehu o "podivné víře", nemám myslím pravdu. Tento svět je celý založen ~~z~~ na dualitě KVANTITY a KVALITY, jednotlivé věci jsou složeny z KVANT nějakých KVALIT. I myšlenky, i pocity včetně "cítění druhého", cítění jeho doteku - hmatem, i jen "doteku myšlenkou" - jsou přenosy nějakých kvant energie. Lze z toho také udělat nějakou ABSTRAKCI čili "PROGRAM"; a matematika bude přinejmenším počítat ta kvanta energie, popř. statistickými a pod. metodami zkoumat výskyt kvalit těchto energií, jejich četnost, opakovatelnost, příčinnost.

Myslím, že to je naopak "správný přístup" tím, že něco převedu na abstrakci, "presvědčuji se, že to je reálné". K reálné věci totiž hledám její odpovídající PROGRAM, a naleznou-li její, je to potvrzením POZNOSTI EXISTENCE, a tedy i vyvolatelností, uskutečnitelností takové věci, ~~jeu~~.

Viz též můj traktát "O TOM PŘEVETĚLOVÁNÍ DUŠÍ".

Realitu vlastní zkušenosti tím nepopíráme, jak tvrdí autor, naopak naše zkušenost nám dává, že každá reálná věc má i nějaký svůj abstraktní PROGRAM, což jest dualita rozporů čili jednota protikladů toho kterého ~~jeu~~ (toto ve svých dílech již mnohokrát vysvětlovali HEGEL, MARX, LENIN).

Moderní člověk Západu postupuje tedy v poznání existence světa naopak realisticky, s pocitem osamění to nemá co dělat. Leda v obecné rovině, že z každé filozofie vyplývá i spíše pocity smutku pro toho kterého jedince, kdežto naopak matkou OPTIMISMU je neznalost.

Není vědecký spíš-postoj snažit se jasně podívat na to, o čem mluvíme a hledat jaké výrazy či symboly mohou nejlépe, s nejménším zkreslením popsat realitu? Nemělo by nás překvápít, když shledáme, že "bytí" náleží ke třídě skutečností jako "lásky" a "vědomí" (jakožto dva jiné příklady), které nemůžeme rozdělit nebo abstrahovat ~~z~~ bez ztráty právě toho, co jsme chtěli studovat.

Moje pozn.: Autor nyní a dále ještě obsáhle rozvádí, co má na mysli: že mu totiž nejde o ABSTRAKTNÍ PROGRAM, levu, člověka - který je vysvětlován v poznámce na předešlé stránce, ale že mu jde o reálná bytí jako takové.

Viz např. můj traktát O ROZSAHU LIDSKÉ DIMENZE A VĚDĚ:

" Protože tělo na úrovni (= v dimenzi) člověka musí fungovat jako tělo, ne jako uzlík buněk či 70 kg protonů. "

Ano, " bytí ", " bytost " jako taková, in natura, je jedinečná, neopakovatelná a tak dále, a funguje svým způsobem specificky - a její dualitou je její PROGRAM.

Nemá smysl potírat jedno druhým.

V reálném světě však " bytost " nefunguje svým programem, ale svou realitou tak jak je, popř. " jak se nám jeví ". Pro kontakty v kvalitě " láska " nebo v jiných kvalitách projevu existence nám skutečně stačí zůstat v dimenzi člověka jako takového.

Pro pochopení, PROČ člověk jedná tak a ne jinak musíme ovšem zkoumat jeho PROGRAM, popř. další vlivy - prostředí, výchova, vliv zážitků z již prožitého života atd.

To nám ni jak neulehčuje úkol pokusit se jim porozumět a popsat je.

Vážnější pramen odmítání je společný celé Západní společnosti - totiž potřeba vyhnout se a nějakým způsobem potlačit všechn zájem o " bytí ". V protikladu k jiným kulturám, zvláště indickým a orientálním, které se bytím velice zabývají, a v protikladu k jiným historickým obdobím, charakteristika naší doby na Západě je právě v tom, jak správně řekl MARCEL (Gabriel Marcel:

The Philosophy of Existence, 1949, str.1), že: Vědomí ontologického smyslu = SMYSLU BYTÍ - nám chybí. Všeobecně řečeno, moderní člověk je na tom tak: Jestliže mu ontologické požadavky vůbec dělá starosti, je to jen neurčitý, temný impuls. "

Marcel ukazuje, co zdůrazňovali mnozí studenti, že ztráta smyslu bytí jde ruku v ruce s naší tendencí podřizovat existenci funkci: člověk se nepovažuje za člověka, nebo za sebe sama, ale za průvodčího, za hokynáře, za profesora, za vicepresidenta A.T. & T. nebo jaká je jeho ekonomická funkce. Na druhé straně tato ztráta smyslu bytí je ve vztahu ke kolektivistickým trendům a obecně rozšířeným konformistickým tendencím v naší kultuře. Marcel pak břitce vyzývá:

" Moc rád bych věděl, jestli nějaká psychoanalytická metoda, hlubší a podrobnější než kterákoli dosud vyvinutá, neodhalí morbidní následky potlačení tohoto smyslu a popírání jeho potřeby. " 4/

4/ Ibid. :Italics mine. For data concerning the " morbid effects of the repression " of the sense of being, cf. FROMM, " Escape from Freedom ", and David RIESMAN, " The Lonely Crowd. "

" Co se týče definování slova " BYTÍ " - Marcel pokračuje - " připusíme, že je nesmírně obtížné, navrhoval bych pouze metodu přístupu: bytí je to, co odolává, - nebo co by odolalo - vyčerpávací analýse, zakládající se na údajích zkušeností a snažící se je krok za krokem redukovat na prvky postupně zbavované pravdivosti a významové hodnoty. (O takovou analýsu se pokouší ve svém teoretickém díle FREUD.^{5/} Tato poslední věta znamená, že když dovedeme Freudovu analýsu až na hranici a známe, dejme tomu, všechno o hnacích silách, instinktech a mechanismech, máme všechno, v y i m a bytí.

5/orig.poznámka. Ibid, str.5.Vztahuje se k uveřejnění pod pozn.4 na předchozí straně.

Moje pozn.: Dle mého výkladu: pak známe rozsah lidské DIMENZE.

Bytí je to, co zůstává.

Moje pozn.: Zůstává FUNKCE = EXISTENCE.

To, co z nekonečně komplexní sady deterministických faktorů tvoří člověka, j e m u ž se dějí zážitky a jenž vlastní, nezáleží na tom jak nepatrný, prvek svobody, aby si uvědomil v sobě tyto síly..To je oblast, kde má potenciální možnost zastavit se, než reaguje a tím uvážit, zda jeho reakce bude taková či onaká. Je to oblast, kde on, jako lidská bytost není nikdy jen souborem hnacích sil a předurčených vzorů chování.

Termín, jehož terapeuti užívají pro odlišný charakter lidské existence je D a s e i n . Binswanger, Kuhn a jiní označují svou školu jako D a s e i n s a n a l y s e . Složeno ze s e i n (bytí) a d a (tady), D a s e i n značí, že člověk je bytost, která je t a d y a zahrnuje v sobě také, že má " tady " ve smyslu, že poznává, že je tady a může zaujmout stanovisko k tomuto faktu. " Tady " není pouze nějaké místo, ale určité " tady " které je moje, určité místo v čase stejně jako v prostoru mé existence v tomto daném okamžiku.

Moje pozn.: Tento prvek jsem se snažil specifikovat v traktátu ANTI TREJBAL, str.6 a 7 - viz tam.

Važdý má své určité " tady ", i zvíře, i kámen. Každá dimenze reaguje na svou existenci, byť v mezích možnosti a určenosti funkcí své dimenze. Zvíře taky reaguje na svou existenci (např.hledá úkryt, bezpečí). Kámen se teplem roztahuje,

To je optický klam, že člověk má zásadně odlišný charakter své existence. Člověk taky jedná zákonitě na popudy, jenže my si všechny souvislosti neuvedomujeme (je to oblast moc široká a zčásti ještě neprobádaná)- a iakožto tvor nedokonalý jedná více chybně než svobodně - kdežto roztahování teplem u kameň je jednoduché na pochopení.Člověk je tvor neaktivnější ve svém jednání, ale není jiný. odlišný.

Člověk je bytost, která si může být vědoma, a tedy i být odpovědná za svoji existenci. Právě ta schopnost stát se vědomým si svého vlastního bytí je to, co odlišuje lidské bytosti od ostatních tvorů. Existencionální terapisté myslí na člověka ne pouze jako na " bytost existující sama o sobě ", tak jako všechny ostatní bytosti, ale také jako na " bytost pro samu sebe ". Ringz Binswanger a ostatní ve svých kapitolách tak následují zmínky o " Dasein volbě " a tak či onak mají na mysli, že " osoba, která je odpovědná za svoji existenci, volí.... " . . .

Celý smysl výrazu " lidská bytost " bude jasnější, jestliže si čtenář uvědomí, že " bytost " je (v angl.) přičestí a ze slovesné formy vyplývá, že někdo je v procesu BYTÍ NĚČÍM. Když se bohužel používá obecné jméno v angličtině, výraz " BYTOST " znamená i statickou podstatu, a když se používá jako vlastní podstatné jméno - bytost, obvykle se předpokládá, že jde o entitu, stejně jako, řekněme, voják, který je počítán jako jednotka. Když se používá jako obecné podstatné jméno, " bytostí " by se měla rozumět spíše potencialita, zdroj možnosti, " BYTOST " je možnost, kterou se ze žaludu stává dub, nebo kterou se každý z nás stává tím, čím skutečně je. A když se používá v konkrétním smyslu, jako právě lidská bytost, vždy obsahuje i význam dynamiky kohokoli v procesu, kdy se člověk stává něčím. Možná proto se mění a více zpřesňuje význam tohoto termínu v této zemi. Můžeme pochopit jinou lidskou bytost pouze když vidíme, co ji vede vpřed, čím se stává, a sebe můžeme poznat, jen když " projektujeme naši možnost v akci ". Podstatným časem pro lidské bytosti je proto budoucnost - tak říkajíc, kritickou otázkou je to, čím mířím vpřed, čím se stávám, čím budu v bezprostřední budoucnosti.

Bytost v lidském smyslu není proto dána jednou a provždy.

Nerozvíjí se automaticky jako dub ze žaludu. Proto je vnitřním a neoddělitelným prvkem v bytí člověka uvědomění si sama sebe. Člověk (nebo Dasein ?) je konkrétní bytostí, která si má být vědoma sama sebe, být za sebe odpovědná, má-li se stát sama sebou.

Moje pozn.: Něco na tom jistě je, iakožto pokus o definici specifického postavení člověka ve světě, i když ho obličejně. Myslím však, že v tomto výše psaném i co následující ještě je napsáno, včetně odkazu na PASCALA, existencialismus jednostranně přehání. Návraty k renesančnímu okouzlení člověkem a jeho lidskou specifikou jsou krásné (= člověku krásně znějící), ale nejsou to programové důkazy, že člověk je nadřazen vesmíru. Osobně věřím víc TREJBALOVÉ tézi, (viz str. 6 aforismů) že to, jak se jiné objekty zapojují do procesu svého

byť, své EXISTENCE " VLASTNÍ GENIÁLNÍ INICIATIVNOSTÍ" - řekněme i automaticky (či instinktivně atp. formami) jako ten žalud v dub - probíhá v člověku formou poznávání, uvědomování si sebe sama, zakódování správných reakcí a postupů v rozumově naměřitelném systému, jenž se stal nadstavbou někdejších instinktů a pŕád, z nichž člověk sice také vyšel, ale které dnes více, nebo alespon méně ustupují do pozadí, zpravidla v souladu se snižováním jejich důležitosti pro sám základ existence člověka; - přirozeně jak u těch jiných objektů z první části věty, tak u člověka, s následnými reakcemi na své bytí.

S reakcemi v rozsahu (můžeme myslím říci i "v dimenzi") - NA JAKÉ REAKCE JE TA KTERÁ BYTOST (dimenze bytostí) NAPROGRAMOVÁNA.

U člověka je to vzhledem k tomu, co má člověk na porovnání k dispozici - SPECIFICKÝ TROCHU JINÉ - ale není to DIAMETRÁLNĚ ODLISNÉ.

Není to přechod od NE-AKCE k akci AKCI - kde člověk velmi neoprávněně, bera za měřítko ~~zahrn~~ všech věcí sebe !!! - ta hrůza, kolik lidí tak ještě smýšlí v obecných filozofických kategoriích - přisuzuje NE-AKCI zvířatům i " neživé" hmotě; - ale je to ZVÝŠENÍ, ZLEPŠENÍ MOŽNOSTI AKCE, VLASTNÍ AKTIVITY.

I zvíře může např. Pavlovovými podmíněnými reflexy nějak povýšit rožah své dimenze, ale zpravidla je to povýšení proti možnostem, jež má dnes člověk, jen malé a zanedbatelné.

Posléze i následná PASCALOVA renesanční humanistická definice, že člověk je vznešenější než vesmír, kdežto vesmír nic neví o tom, že má nad ním výhodu - je n e s p r á v n ý m z a d á n í m . Jde tady o směřování 2 odlišných dimenzí. Dimenze " ČLOVĚK " je něco jiného než dimenze " VESMÍR ". Nelze jedno poměřovat druhým pro jejich nespočetelnost. Viz " každý je absolutní veličinou sám sobě " . A kromě toho je ~~znamenitostí~~ jen personifikací vycházející z lidské dimenze, " že by měl vesmír vědět, že má nad člověkem výhodu. "

Proboha, proč ?

Cítit, že mám nad někým výhodu je záležitost člověčí dimenze, popř. dimenzí člověku dost podobných (např. zvířat) - a personifikace svých pocitů a tužeb na všechno kolem sebe se sice lidstvo ve svých ranějších stadiích dopouštělo (viz. např. ještě za kronikáře VOSMY - " ti ctíli bohy lesní, bohy studánky, bohy v jednotlivých stromech ") - ale je to nepochopení TEORIE DIMENZÍ.

Je také tou konkrétní bytostí, která ví, že někdy v budoucnosti nebude; je bytostí, která je vždy v dialektickém vztahu s nebytím, smrtí. A nejen ví, že jednou nebude, ale může podle své vlastní volby i opustit a nechat propadnout své bytí. " Být a nebýt " - to " a k " v našem podtitulu této části není chyba tisku - není to volba, kterou činí člověk jednou a provždycky v okamžiku, kdy uvažuje o sebevraždě; ale odráží do jisté míry volbu, konanou v každém případě. Podstata dialektiky v tom, že si lidská bytost uvědomuje své vlastní bytí, je zobrazena s nesrovnatelnou krásou Pascalem:

" Člověk je pouze třtina, slabá třtina v přírodě, ale je to myslící třtina. Není třeba, aby se celý vesmírovyzbrojil pro to, aby ho zničil; pára, kapka vody stačí na jeho zabití. Ale i kdyby ho vesmír zničil, člověk by byl ještě pořád vznešenější než to, co ho ničí, protože ví, že umírá, a o tom, že má nad ním výhodu, o tom vesmír neví nic. /6/.

Pozn.orig.:

/6/ Pascal's Pensées , Gertrude B.Burford Rawlings, trans. and ed./ Peter Pauper press, str.35. Pascal pokračuje:

" Všechna naše cena spočívá v myšlení. Myšlením se musíme povznášet, ne prostorem a časem, který nemůžeme naplnit. Zkusme tedy myslet správně - v tom je princip morálky. " Je snad vhodné poznamenat, že " myšlením " nemá na mysli intelektualismus ani technické myšlení, ale uvědomění si sebe sama, vědomí, které bere v úvahu i rozum srdce.

Ve snaze objasnit, co to znamená pro člověka, prožitek vlastního bytí, uvedeme pro ilustraci příklad z životní praxe. Tato pacientka, 28-letá inteligentní žena, měla zvláštní schopnost vyjadřovat to, co se odehrávalo v jejím nitru. Chodila na psychoterapii kvůli vážným úzkostem mluvit (hláskovat) v uzavřených prostorách, náhlým záchvatům malomyslnosti a výbuchům hněvu, které byly někdy nekontrolovatelné. /7/.

Pozn.orig.: /7/Protože je naším cílem ilustrovat jedenjev, zejména prožitek vědomí bytí, nebudeme zde pojednávat o diagnóze nebo dalších detailech tohoto případu.

Nemanželské dítě, které bylo vychováváno příbuznými v malé vesnici v jihozápadní části země. Její matka jí v záchvatech hněvu často připomínala její původ, vyčítala jí, jak se jí snažila potratit a v období nesnází křičela na děvčátko: " Kdyby ses nebyla narodila, nemuseli bychom tohle překonávat ! " Ostatní příbuzní křičeli na dítě v rodinných hádkách " Proč jsi se sama nezabila? "

a " Měla ses zadusit v den, kdy jsi se narodila! " Jako mladá žena získala později vlastní iniciativou dobré vzdělání.

Po 4 měsících terapie měla následující sen: " Byla jsem v davu lidí. Neměli tváře, byli jako stíny, vypadalo to jako lidská pustina. Potom jsem postřehla, že je v davu někdo, kdo se mnou cítí. " Při příštím sezení popisovala, že mezitím prožila mimořádně významný zážitek. Je to zde popsáno tak, jak si to zapsala z paměti po dvou letech.

" Vzpomínám, jak jsem se v ten den procházela pod zvýšenou trati v oblasti slumů, s pocitem myšlenky " Jsem nelegitimní dítě. " Vzpomínám, jak mnou pronikala příjemná síla bolesti při pokusu vyrovnat se s tímto faktem. Potom jsem pochopila, jaký to musí být pocit, jako akceptovat " Jsem negr mezi privilegovanými bílými ", nebo " Jsem slepý uprostřed těch, kteří vidí ". Potom tu noc jsem se vzbudila a uvědomila si to takto: " Uznávám fakt, že jsem nelegitimní dítě. " Ale: " Již nejsem a nebudu dítětem. " Tak to je, " Jsem nelegitimní. " Neznamená to jen? " Narodila jsem se nelegitimní. " Co tedy s tím? To, co zůstalo, je toto: " JÁ JSEM ". Tento akt kontaktu s akceptováním se s " Já jsem ", jednou už odloženým, mi dal (což bylo pro mne poprvé, jak myslím) zkušenost " PROTOŽE JSEM, MÁM PRÁVO BÝT. " Jaká je to vlastně zkušenost? Je to primární citění - to je jako pocit přiznat si skutečnost, a přijmout ji. Je to prožitek mého vlastního uvědomování se, bez ohledu na to, zda se z toho vyklube ion nebo jen vlna. Je to, jako když jsem coby velmi malé dítě dostala jednou pecku broskve, rozbila skořápku a nevěděla, co bych měla nařít a pak cítila úžas z nalezení jádérka uvnitř, které bylo dobré k jídlu v jeho natrpklé sladkosti..... Je to jako loď v přístavu se spuštěnou kotvou asi tak, že je vyrobena z pozemských věcí a může se prostřednictvím své kotvy dotýkat zase se zemí, půdy, ze které vyrostlo její dřev; může zdvihnout svoji kotvu, aby mohla plout, ale vždycky může občas spustit svoji kotvu, aby odolala bouři nebo si na chvíli oddychla To je to, co tvrdím na Descarta, " JSEM, PROTOŽE MYSLÍM, CÍTÍM, RONÁM. "

Je to jako axiom v geometrii - nikdy její nezkusit by bylo jako prožít kurzem geometrie bez poznání prvního axiomu. Je to jako vejít do mé nevládnější Zahrady v Ráji, kde jsem mimo dobro i zlo a všechny ostatní lidské pojmy. Je to jako zážitek básníka v intuitivním žijícím světě, mystické zážitky, jenže namísto ryzího citění a spojení s bohem to je nacházení a spojení se svým vlastním bytím.

Je to jako vlastnit Popelčin střevíček a hledat na celém světě nohu, pro kterou by se hodil, a náhle si uvědomit, že ten jedna čísi noha je ta jediná, pro kterou se hodí. To je: Podstata faktu " v etymologickém ~~xx~~ smyslu výrazu. Je to jako globus-před tím, než jsou na něm vyznačeny oceány a kontinenty. Je to jako když v gramatice dítě hledá podmět ke slovesu ve větě - v tomto případě je podmětem jeho vlastní životní rozsah. Je to jako přestat vnímat jako teorii čísi vlastní já

Moje poznámka:

Je to básnický podaný prožitek téže " Každý je absolutní veličinou sám sobě. " Velmi hezky podáno alegorií o Popelčině střevíčku.

Pacientka správně popisuje i morální dopad: " JÁ JSEM ". :
" PROTOŽE JSEM, MÁM PRÁVO BÝT ".

Budeme to nazývat prožitek " JÁ JSEM ". / 8 /

/8/ Poznámka orig.:

budou vzpomínat * doslova: JÁ JSEM, ŽE JÁ JSEM,
eventuálně nomenat: JÁ JSEM, PROTO JSEM.

Někteří čtenáři vzpomínali na pasáž v Exodu 3:14, ve které Možiš, poté, co se mu zjevil Jahve v hořícím keři a uložil mu osvobodit Izraelity z Egypta, žádá, aby bůh řekl své jméno. Jahve mu dal známou odpověď, " JSEM, KTERÝ JSEM " *. Tato klasická existencionální věta (pacientka náhodou tuto větu nezřela) v sobě nese velkou symbolickou sílu, protože, přicházeje z archaického období, obsahuje to boží tvrzení, že podstata božství je síla být. *božství*

* doslova: BUDU, CO JÁ BUDU, event. JÁ BUDU, ČIM JÁ BUDU.

Nejsme schopni vniknout do mnohých bohatých významů této odpovědi, ani stejně zmatených překladatelských problémů, stačí když zdůrazníme, že tuto hebrejskou větu je možné přeložit stejně dobře jako " budu, který budu " *. To potvrzuje naše již zmíněné prohlášení, že bytí je v budoucím čase nerozlučitelně od ~~stárání~~ *práva* vzniku; bůh je tvůrčí mocnost (nebo možnost ?), podstata *potenca, tvorčí možnost* síly vzniku, *stát se*.

Moje pozn.: Tedy, jak říkám, PROGRAM, dialektická složka

PROGRAMU K REALITĚ. Dualita rozporu: Reálný jev in natura o na jedné straně, a PROGRAM, (dle kterého ta která věc funguje, a který lze nějak abstraktně vyjádřit, u jevů známých z naší dimenze zpravidla i matematicky) na straně druhé.

Tato jedna fáze z celého případu, která byla tak silně a nádherně popsána v předchozím textu, dokresluje naléhavost a narůstání síly smyslu bytí u člověka. Zde je zážitek vryt u této osoby tím ostřeji, čím je zjevnější souvislost ~~xx~~ jejího vědomí, že byla trpěna jako nemanželské dítě a její porušené artikulace, jak se dívala zpět na svůj zážitek s převahou o odstupu dvou let. Nevěřím ani těmto faktům, ačkoli činí její

zážitek odlišný ve své podstatné kvalitě od toho, co lidské bytosti obecně, normální nebo neurotické, prožívají.

Uděleme si k tomuto zážitku čtyři závěrečné poznámky, znázorněné na tomto příkladě případu. Za prvé, zážitek "Já jsem" není sám o sobě rozřešením pro lidské problémy, je to spíše předpoklad pro jejich řešení. Tato pacientka nato prožila nějaké dva roky překonávání specifických psychologických problémů, které byla schopna řešit na základě tohoto náhodného prožitku vlastní bytí (existence). Ovšem v širším smyslu je dosahování smyslu bytí cílem celé terapie, ale v přesnějším smyslu je to vztah mezi sebou samým a vlastním světem (člověka), prožitek své vlastní existence (zahrnující jeho vlastní identitu), což je základním předpokladem k překonávání specifických problémů. Je to, jak pacientka napsala, "primární fakt", n á ě prožitek. To není identické s jakýmkoliv odhalením pacienta, jeho nebo jejich specifických schopností (sil), když poznává, řekněme, že může malovat nebo psát, úspěšně pracovat nebo mít úspěšný sexuální styk.

Názírání zvenčí, odhalení specifických sil a prožitek svého vlastního bytí

Názírání zvenčí, odhalení specifických sil a prožitek svého vlastního bytí mohou jít ruku v ruce, ale to druhé je oporou, základem, psychologickým předpokladem toho prvního. Můžeme se docela dobře dohadovat, že řešení lidských specifických problémů v psychoterapii, které nepředpokládá tento prožitek "Já jsem" ať na větším či menším stupni, bude mít pseudo kvalitu. Nové "síly", které pacient odhaluje, mohou tím být zažity stejně dobře jako kompenzační - tedy jako důkazy důležitosti, navzdory faktu, že pacient i na nižší úrovni si je jistý, že ne, ačkoli stále postrádá základní přesvědčení "Já jsem X, protože myslím, jedním." Mohli bychom se docela dobře divit, zda taková kompenzační řešení by nerepresentovala raději pacientovu jednoduchou výměnu jednoho obranného systému za jiný, jednu množinu výrazů za jinou, aniž by kdy zažili vlastní existenci. Ve druhém stadiu pacient namísto vzplanutí hněvu "se povznáší", "introvertuje", "vztahuje se (je vztahovačný)", ale pořád bez aktu bytí, které by pocházelo z jeho vlastní existence.

Moje pozn.: Pokud tomu rozumím, chce se tím říci, že pacient na nižší úrovni, t. j. který postrádá základní přesvědčení "Já jsem, protože myslím, jedním", když i na základě svých impulzů, pudů a popudů sebejistě; ovšem je předpoklad, že takový bude spíše provádět kompenzaci jednoho obranného systému za jiný, t. j. například vzplane hněvem.

a v druhém stadiu vzplanutí hněvem vymění např. za "povznesení se" nad problém.

Psychoterapie, která vynechává prožitek " Já jsem ", t.j. prožitek vlastní, vnitřní identity člověka, prožitek vlastní existence; t.j. pokud rozumím, se spíše zaměřuje jen na odhalování specifických sil a schopností člověka = " že může malovat nebo psát, úspěšně pracovat nebo mít úspěšný sexuální styk " -

- taková psychoterapie bude podle autora neúplná, bude mít pouze pseudo kvalitu.

Osobně se domnívám, že odhalení specifických sil, např. " úspěšně pracovat nebo mít úspěšný sexuální styk " jde nejen ruku v ruce s " prožitkem svého vlastního bytí ", ale že to v praktickém životě splývá. *To samé říká Platon v kn. XI. o splynutí slov. DE a NEKYBY.*

Jak lze své vlastní bytí prožívat intenzivněji, než úspěšnou prací, úspěšnou činností, úspěšným sexuálním stykem ? (Čímž a o čemž také de facto myslím a jednám).

Domnívám se, že v praktickém životě to splývá, nejen u člověka, ale i u jiných živočichů, a vůbec u všech věcí, nadaných " vlastní geniální iniciativností ", když to vezmeme do důsledků (= neboli nadaných nějakými programy jednání).

Specifika člověka je jen v tom, že z hlediska nám známého světa je snad neisložitější jednotkou v tomto světě, tedy je dnes již tvorem nadaným ohromným množstvím programů, z nichž některé nejen že jedná automaticky, pudově a instinktivně, ale některé nám i dávají dosti dobré informace a pocity vlastního bytí, vlastní existence.

Krtka zranění bolí podobně jako nás (naprogramovanost v tomto směru je podobná), ale krtka si zřejmě neuvědomuje š takovou vehemencí svou existenci, nefilozofuje tolik o ní, jeho " program " v tomto směru není tak vyvinut, jako u člověka.

Obdobně i uvnitř mezi jednotlivými lidskými jedinci jsou v tomto směru větší rozdíly, nežli mezi jednotlivými krtky, neboť musíme předpokládat, že při nižší programové variabilitě je také nižší genetická variabilita, a naopak při vyšší programové variabilitě je také nevyšší genetická variabilita. U člověka je proto také nevyšší variabilita myšlení a citění (nevyšší rozsah), a podobně - byť i u některých vyšších živočichů se setkáváme s jevy označovanými jako úchylky, typu " sadismus, masochismus, homosexualita " - i tyto jevy podle mé genetické (naprogramované) variability - se podle mé v největší vyhranělosti vyskytují u člověka jakožto bytosti ~~zřetelně~~ vybavené nevíce programy.

Nevíce programů pak i dává možnosti nevíce kombinací. (a zpětně zase nevíce kombinací umožňuje neoperativněji se uvědomovat o své existenci, řídit a jednat - k zabezpečení své existence.)

Jak jsem již několikrát upozornil, i jiné tvorové si uvědomují svou existenci, ovšem na jiné úrovni; z hlediska člověka na " nižší úrovni ".

Oceňuji autorovu snahu definovat prvek " Já jsem ", ale nedomnívám se, že je nadřazen jednotlivým prvkům lidského konání a činění - mezi něž patří mimo jiné i myšlení - neboť v praktickém životě spolu splývají. (Jak lze lépe v praxi procítit pocit " Já jsem " - než například úspěšným sexuálním stykem ?).

Maže druhá poznámka je to, že tento pacientův prožitek " Já jsem " nemá být vysvětlována přenosem vztahu.

Božitiwní přenos, ať už zaměřený na terapeuta nebo manžela /9/, je zřejmě obsažen v případě, který zde byl ukázán, ve výmluvném snu v noci předtím, ve kterém byla jedna osoba v prázdné, ožosobněné pustině davu, a ta měla pro pacientku soucit. Pravda, ve svém snu ukazuje, že by mohla mít prožitek " Já jsem ", pouze kdyby věřila v nějakou jinou xxxxx lidskou bytost.

Ale toto nevysvětluje prožitek samotný. Stejně tak může být o pravdou, že pro libovolnou lidskou bytost je možnost být přijímán někým jiným a víra v jinou lidskou bytost nutnou podmínkou pro prožitek " Já jsem ".

Ale uvědomění si svého vlastního bytí se objevuje hlavně na úrovni pochopení sama sebe; je to zkušenost Dasein/??/, realizovaná v oblasti vlastního uvědomění. To by nemělo být vysvětlováno nezbytně v sociálních kategoriích. Přijetí jiným člověkem, jako terapeut, ukazuje pacientovi, že již nemusí bojovat svojí lidskou bitvu na frontě tam, kde ho může někdo jiný nebo svět přijmout; přijetí ho osvobozuje, aby mohl prožít své vlastní bytí.

Toto je třeba zdůraznit, protože mnozí dělají společnou chybu, když předpokládají, že prožitek vlastního bytí se uskuteční automaticky, když je člověk přijat někým jiným. Toto je základní ~~xxxxx~~ chyba některých forem " terapie, založené na vztazích ". Postoj: " Když tě mám rád a přijímám tě, to je vše, co potřebuješ ", je v životě a terapii postojem, který může docela dobře pomoci ke zvýšení pasivity. Podstatnou otázkou je, co samotné individuum, ve svém vlastním uvědomění si své existence a v odpovědnosti za ni dělá s faktem, že může být přijímán (akceptovaný).

/9/ Pozn.orig.: Pro potřeby předešlého pojednání vynecháváme otázku, zda by se toto mělo správně nazývat " přenosem " anebo jednoduše v tomto speciálním případě lidskou vírou. Nepopíráme platnost správně definovaného pojmu přenosu, ale nemá nikdy smysl hovořit o něčem xxxxx jako pouze o " přenosu ", ačkoli by to bylo všechno jednoduše získané z minulosti.

• Třetí poznámka přímo vyplývá z předešlého, že bytost je kategorie, kterou není možné redukovat na introjekci sociálních a etických norem. Je to, abych použil frázi, kterou řekl Nietzsche, " mimo dobra a zla ". Míra, do jaké je můj pocit existence autentický, není přesně taková, jaká by měla být podle mínění jiných, ale je to Archimedův bod, na který se musím postavit, abych mohl posoudit požadavky rodičů a jiných autorit.

Moje pozn.: Autor se tu opět dopracovává k tézi " KAŽDÝ JE SÁM SOBE ABSOLUTNÍ VELIČINOU ".
Nikoliv, jak správně podotýká, " jaká by měla být podle mínění jiných ", říkají což je stanovisko RELATIVNÍ, poměrné a poměřující.
(Sám můj pokus o definice např. v traktátech " Co je zdraví, co je nemoc", " Definice normality " a pod. a dalších.)

Samozřejmě, vynucená a strnulá morálka vzniká v určitých lidech přesně jako výsledek nedostatku pocitu bytí. Strnulý (přísný) moralismus je náhradní mechanismus, kterým se individuum pokouší překonat sankce vnější, protože nemá žádnou podstatnou jistotu, zda jeho vlastní volby neobsahují nějakou svoji vlastní sankci. Tím nechceme popřít nesmírné sociální vlivy v morálce kteréhokoliv člověka, ale chceme říci, že ontologické cítění nelze zcela redukovat na tyto vlivy. Ontologické cítění není jevem super-ega. Na důkaz smyslu bytí dává člověku základ pro sebeúctu, která není než odrazem toho, jak se na něj ostatní dívají. Protože jestli musíte odložit na delší dobu svoji sebeúctu v sociální platnosti, máte ne sebeúctu, ale spíše spornou formu sociální přizpůsobivosti. Nemůže to být dost důrazně řečeno, že vědomí si své vlastní existence, ačkoli je ovlivňováno všemi ostatními druhy sociálních vztahů, není v podstatě produktem sociálního nátlaku; to vždy předpokládá " Eigenwelt ", vlastní svět (výraz, o kterém budeme hovořit později).

Naše čtvrtá poznámka se týká nejdůležitější úvahy ze všech, zejména toho, že prožitek " Já jsem " nesmí být považován za to, co se nazývá v různých kruzích " působením ega ". Řekněme, je to chyba definovat naléhavou potřebu uvědomění si vlastního bytí jako jednu fázi " vývoje ega ". Měli bychom pouze dále uvažovat o tom, co pojem ega zahrnuje, co znamená v klasické psychoanalytické tradici, abychom věděli, proč tomu tak je. Ego bylo tradičně chápáno jako poměrně slabý, mlhavý, pasivní a druhotný (odvozený) činitel, zejména jako sekundární jev v ostatních silnějších procesech. To jest, " pocházející z ID modifikací, které byly vynuceny z vnějšího světa " a je " odrazem vnějšího světa ". /10/

/10/ Pozn. orig.: Tyto citace uvádíme ze standardních obsahů z klasického středního období psychoanalýzy, ne proto, že bychom si nebyli vědomi zlepšení, která byla v teorii ega učiněna později, ale protože chceme ukázat podstatu pojmu ega, podstatu, která byla sice zpracovávána, ale nebyla v základním pojetí změněna.

" To, co nazýváme ego, je svojí podstatou pasivní ", říká Groddeck, a s tímto tvrzením Freud souhlasí. /11/= Ibid., str. 41. Vývoje uprostřed období psychoanalytické teorie přinesly vzrůst důrazu na ego, i když, ale hlavně jako hledisko studia obranných mechanismů; ego rozšířilo svoji původně získanou a křehkou oblast hlavně svými negativními, obrannými funkcemi. Takto " musí sloužit třem pánům a je tedy vystaveno třem nebezpečím: vnějšímu světu, libidu ID a krutosti λ (přísnosti) Super-ega." /12/ = Ibid, str. 38.

Freud často poukazoval, že Ego se daří velice dobře, pokud může udržet aspoň nějakou podobu souladu (harmonie) ve svém neuspořádaném (neovladatelném) domě.

Chvilkový nápad ukáže, jak velký je rozdíl mezi tímto Egem a " Já jsem " zkušeností, pocitem bytí, které diskutujeme. To druhé (= pocit bytí) se objevuje na více principiální úrovni a je předpokladem pro vývoj Ega. Ego je částí osobnosti, a tradičně relativně slabou částí, kdežto pocit bytí poukazuje k jedincově celkové zkušenosti, podvědomé tak dobře jako vědomé, a není v žádném případě pouze agentem vědomí (= si čeho; zprostředkovatelem vědomí). Ego je odrazem vnějšího světa; pocit bytí je zakořeněn v jedincově vlastní zkušenosti existence, a jestli to je zrcadlením, odrazem vnějšího světa samotného, tak právě tak není jedincovým vlastním pocitem existence.

Můj pocit bytí není mášchopnost vidět venkovní svět, změnit ho, odhadnout skutečnost; je to spíše má schopnost vidět sebe sama jako bytost ve světě, znát sebe sama jako bytost, která může dělat tyto věci. V tomto smyslu je to předpoklad pro to, co známe jako " Vývoj Ega ". Ego je subjekt ve vztahu subjekt-objekt; pocit bytí se objevuje na úrovni před touto dichotomií. Bytí neznamena " Já jsem subjekt ", ale " Já jsem bytost, která může, mezi jinými věcmi, znát sebe jako subjekt toho, co se objevuje. "

Pocit bytí není v původu zakořeněn proti venkovnímu světu, ale musí, když je to potřeba, obsahovat schopnost zaměřovat jedincově JÁ proti vnějšímu světu, právě tak jako musí obsahovat schopnost konfrontovat ne-bytí, jak ukážeme později.

Aby to bylo jisté, obojí, co je nazváno Ego a pocit bytí, předpokládá probuzení vlastní schopnosti vědomí u dítěte ve věku někde mezi 1.dvořicí měsíců dětství, a věkem 2 let, a vývojový proces často nazýváme " Probuzením Ega ".

Ale to neznamena, že by tyto dvě věci měly být identifikovány. Říká se, že Ego je v dětství považováno za speciálně slabé a křehké, slabé v poměru k relativně slabému odhadu (= reality), a vztahu k realitě u dítěte (= ^{napr.} tělopohádkový a skutečný svět u dítěte mohou dosti splývat), kdežto pocit bytí může být zvláště silný;

silný; pouze později se zmenšuje, tak jak dítě se učí se vydávat konformistickým tendencím, prožívat svou existenci v odrazu na to, jak je hodnotí druzí, ztratit něco ze své originality a prvotního pocitu bytí.

Vlastně, pocit bytí - tedy ontologický pocit (smysl) - je předpokládán pro vývoj Ega, právě jako je předpokládán pro rozřešení jiných problémů. / 13 /

/13 - pozn.orig:

Jestli někomu vadí, že koncepce Ega je přinejmenším přesnější a proto uspokojivější vědecky, než tento pocit bytí, můžeme pouze opakovat, co jsme řekli výše, že přesnost může být obdržena lehko na papíře. Ale otázka vždy zůstává mostem mezi koncepcí osoby (moje pozn.: " naprogramováním osoby ") a realitou osoby, a vědecká výzva k boji znamená nalézt nějakou koncepci, nějakou cestu porozumění, která není násilná k realitě, ačkoliv to nemusí být tak přesné (= ta koncepce).

Moje pozn.: Autor se tak v textu též blíží ke dvojici rozporů " naprogramování " čili koncepce osoby, kontra realita osoby.

str.71:

Jsme si zaisté vědomi, že v teorii Ega posledních desetiletí se v ortodoxní psychoanalytické tradici naskýtají (koncepce a metody) sčítání a propracovávání. Ale jedena nemůže upevnit (posílit) takového slabého monarchu tím, že ho bude přikrývat oděvem (pláštěm) navíc, nezáleží na tom, jak dobře utkané nebo rozmanitě ušité tyto obleky mohou být.

Skutečný a principiální problém s doktrínou Ega je ten, že Ego reprezentuje, par excellence, subjekt-objekt dichotomii v moderním myšlení. Je třeba položit důraz na to, že tento fakt sám o sobě, že Ego je pořádkem (pochopeno, koncipováno) jako slabé a křehké, pasivní, a sám o sobě (= ten fakt) je odvozen z evidence, a (je) příznakem ztráty smyslu bytí v současnosti, a příznakem represe (potlačení) ontologického zájmu.

Tento pohled na Ego je symbolem pronikaící tendence vidět lidskou bytost jako pasivního příjemce sil působících nad ním, nezáleží na tom, zda jsou tyto síly identifikovány jako Id (moje pozn.: Id = co dělá cenzuru v mozku, podvědomí ?), nebo ohromný průmyslový nákladník (industriální komplex) v Marxistických termínech, nebo zátopa individuálního jako

" jedinec mezi množstvím " v moři konformity, v Heideggerových termínech.

Tento pohled na Ego jako relativně slabé a zápasící s Id bylo ve Freudovi nejasným symbolem fragmentace (rozdrobení) člověka ve viktoriánském období, a také silně nápravné (opravné) k povrchnímu voluntarismu (dobrovolnické činnosti) tehdy. Ale omyl vystoupí, když toto Ego je vypracováno jako základní norma. Pocitobyť, ontologická vědomost (uvědomění, vědomí), musí být přijat teorií podvědomí Ega, jestliže tato teorie má vyjadřovat shodnost mezi lidmi.

Nyní přicházíme k důležitému problému n e - b y t í , anebo, jak je označeno v existenciální literatuře, n i c o t y . (orig. má " nicotnosti " ve smyslu vlastnosti nebýt). " A " v titulu této statí " BÝT a NEBÝT " vyjadřuje fakt, že ne - bytí je nerozlučnou částí bytí. Aby jedinec pochopil, co to znamená existovat, potřebuje chápat fakt, že on může neexistovat, že každým okamžikem kráčí na ostří možnosti vyhlazení (globálního zničení) a nemůže nikdy uniknout faktu, že v určitém neznámém okamžiku v budoucnosti přijde smrt. Existence (není) nikdy automatická, nemůže být pouze " svlečena z kůže " a propadnuta, ale je jí opravdu v každém okamžiku vyhrožováno od ne-bytí.

Bez tohoto uvědomění si ne-bytí, - to je, uvědomění si hrozby ^(bez) jedincova bytí ve smrti, v úzkosti; ^(bez) méně dramatické, ale stále hrozby ztráty možností v konformismu - je existence nezaživá (nudná), nereálná, a charakterizovatelná nedostatkem vlastního vědomí.

Ale v konfrontaci s ne-bytím si existence vezme na sebe vitalitu (přibere životnost) a okamžitost, a jednatel prožívá zvýšenou vědomost o sobě, o svém světě, a jiných (a jiném) okolo něj.

str.72.

Smrt je za jisté nejzřejmější forma hrozby nebytí. Freud porozuměl této pravdě na úrovni v jeho smyslu instinktu smrti. Vysvětloval, že životní síly /bytí/ se šikují každým okamžikem proti silám smrti / ne-bytí /, a v každém individuálním životě ty druhé budou nakonec triumfovat. Ale Freudova koncepce instinktu smrti je ontologickou (vývojeovou ?) pravdou a neměla by být brána jako zhoršená psychologická teorie. (= rozumím tomu, že byla vyvíjející se pravdou).

Koncepce instinktu smrti je výborným příkladem našeho dřívějšího bodu, že Freud šel za technické zdůvodnění a pokoušel se držet tragickou dimenzi života otevřenou. Jeho důvěra v nevyhnutelnost nevraživosti (nepřátelství), agrese a zničení sebe sama má v existenci také, z tohoto hlediska, tento význam. Věru, on definoval (vyjádřil) tyto koncepty nesprávně, jako kdyby interpretoval (vykládal) " instinkt smrti " v chemických výrazech. Použití slova " thanatos " v psychoanalytických kruzích jako paralely k libidu je příkladem tohoto zhoršení terminologie. Toto jsou chyby, které vznikají z pokusů zahrnovat ontologické pravdy, jimiž smrt a tragedie jsou; dát je do rámu technického důvodu a redukovat je do určitých psychologických mechanismů. Na tomto základě HORNEY a jiní mohli logicky argumentovat, že Freud byl příliš " pesimistický " a že pouze racionalizoval (rozumově vysvětloval) válku a agresi. Myslím, že toto je silný argument proti obvyklému přílišnému zjednodušování psychoanalytických interpretací (výkladů), jež jsou ve formě technického důvodu, ale není to silný argument proti Freudovi samotnému, který zkoušel zachovat skutečný koncept tragedie, přestože jeho vzory poukazování byly rovnocenné. Měl vskutku pocit ne-bytí, přestože fakt, že vždy zkoušel podřazovat toto, i svoji koncepci bytí, technickému důvodu.

Je také chybou vidět " instinkt smrti " pouze v biologických termínech, což by nás nechalo spoutáno fatalismem. Unikátní a rozhodující (kritický) fakt je spíše, že lidská bytost je ta, která v í, že kráčí zemřít, která očekává (předpokládá) svou vlastní smrt.

Moje pozn.: Zdá se mi, že se zde opět příliš nasazuje na unikátnost člověka, ačkoliv toto je věc, v které je člověk naopak skoro až téměř roven ostatním živočichům. Předpoklad je tedy více ve stupni intenzity a pro nás srozumitelného vyjádření, nežli absence takových pocitů či instinktů u jiných živočichů.

A ňo se řeví, že i jiní živočichové takové pocity mají. Viz např. vrány, které údajně pořádají " trýzny nad mrtvou družkou ". Podobně např. tchán měl zvyk věšet za nohy mrtvého vrabce nad záhon, kam chtěl, aby jiní vrabci se báli létat, a prý to docela fungovalo. Mnozí živočichové v předtuše smrti zalézají do hlubokých děr - jistě, dokud jsou mladí a silní, tak nikoli - ale obráceně, kolik lidí se v mládí a síle obírá myšlenkami na smrt? (Osobně nám takovou zkušenost se zalezením udělala i staříčká kanárice, která měla volný výlet z klece).
- Přirozeně, na své nižší úrovni vzhledem k člověku, o faktu smrti nerozlišují tak dalece a široce,

jako si může dovolit (a je k tomu ostatně i " naprogramován ", člověk.

Kritická otázka toho je, jak se staví k faktu smrti: jestliže tráví svou existenci utíkaním před smrtí, nebo vytváří kult potlačování poznání smrti způsobem rozumového vysvětlování vírami (= světovými názory) v automatickém vývoji nebo v prozřetelnosti, jak je zvykem v naší Západní společnosti, nebo zamlžováním toho řečením " jedinec umírá " (moře pozn.: asi k protikladu " společnost zůstává, potomci zůstávají " atp.) a obracení toho (asi, že takový fakt se stále " omílá ") ve spoustě veřejných statistik, které slouží k zakrytí konečného důležitého faktu, že on sám v neznámé budoucnosti zemře.

Existenciální analyzátoři na druhé straně říkají, že konfrontace se smrtí dává ne pozitivnější realitu životu samotnému.

str.73:

To činí individuální existenci reálnou (skutečnou), absolutní a konkrétní. Protože " Smrt jako nerelativní možnost se může vytrdit (rozebrat) jako kdyby to bylo, (tento fakt se může) individualizovat (jednotlivizovat) uděláním z něho chápání možnosti bytí v jiných / a také v sobě samém /, když si uvědomí nemožnost úniku přirozenosti jeho vlastní smrti. / 14 /.

Smrt je, v pořadí slov, jeden fakt mého života, který není poměrný (relativní), ale absolutní a mé vědomí toho dává mé existenci a tomu, co dělám, každou hodinu, absolutní hodnotu.

/ 14 / pozn. originál:

„ To je vysvětlení podle Heideggera, podané Wernerem Brockem v jeho úvodu k " Existence a Bytí " / Vydavatelství Regnery, 1949, str.77 /. Pro ty, které zajímají logické aspekty problému bytí proti ne-bytí, může být přidáno, že dialektika " ano " proti " ne ", jak Tillich uvádí v " Odvaha být ", je přítomna v různorodých formách v celých dějinách myšlení. HEGEL se držel názoru, že ne-bytí bylo integrální částí bytí, zvláště v " antithézích " v tomto stadiu jeho dialektiky " thesí, antithesí a synthesí ".

Důraz na " vůli " v Schillingovi, Schopenhauerovi, Nietzschevi a jiných jakožto na základní ontologické kategorie je costou, jak ukázat, že bytí má sílu " negování sebe bez ztrácení sebe ". Tillich, docházející ke svému vlastnímu závěru, drží se názoru, že otázka toho, jaký vztah mají bytí a ne-bytí, může být zodpovězena pouze metaforicky (zpodobněním): " Bytí zahrnuje sebe a ne-bytí. " V každodenních výrazech bytí zahrnuje ne-bytí

v tom smyslu, že si můžeme být vědomi smrti, můžeme se s ní smířit (akceptovat ji), můžeme ji dokonce pozvat (a přivítat) v sebevraždě; zkrátka, můžeme prostřednictvím vlastního vědomí obsáhnout smrt.

Nemáme potřebu íť tak dalekook extrémnímu příkladu smrti k vidění problému ne-bytí. Snad neivšudypřítomnější a stále přítomná forma neúspěchu konfrontování ne-bytí v naší době (dnes) je v k o n f o r m i s m u , v tendenci jednotlivců nechat se absorbovat v moři kolektivních reakcí a postojů, být pohlcen v " d a s M a n " (= " ono se "; anebo v " Průměrném Člověku "), s odpovídající ztrátou vlastního vědomí, možností, a čehokoliv, co charakterizuje člověka jako jedinečnou (zvláštní, unikátní) a originální bytost. Jedinec dočasně uniká strachu z ne-bytí tímto způsobem, ale za cenu vzdání se svých vlastních sil a pocitů (smyslu) existence.

Moje pozn.: Nepřehánějí to trochu v tom pustém teoretizování ? Jsou si skutečně tak ísti, že různé " davové psychozy " a módy x jiných století spíše-pedle-pedebných-na stejných,-e-nikoliv-tak-ředilných-biologických procesů- probíhaly spíše podle rozdílných, nežli podobných a stejných biologických procesů ?

Biologické " naprogramování " člověka se za poslední dva, tři tisíce let tak moc nezměnilo, proč by tedy člověk měl na jedinou fungovat ínak ?

Člověk se íen v rámci - a nutno říci, že širokých - možností svého " naprogramování " přizpůsobuje aktuálním společenským poměrům, podmínkám; vybírá chování, íaké vyhovuje íeho rozvoji (nebo aspoň přežití), a společenský tlak íe dnes skutečně k " bytí v uniformitě ", nevybočovat z průměru - íle což více vybočující a více individuální íedinci v íiných stoletích měli život íednodušší, íi snad snazší ? Často mohli mluvit o štěstí, íkdyž íe íako kacíře neupálili na hranici; v tom íe naše uniformnější a zprůměrovaná doba rozhodně humánnější.

V tomto směru zcela správně a objektivně uvádí marxismus, že chování člověka odpovídá společenským vztahům. (Přírozeně změnou společenských vztahů íeště nenastane změna " biologického naprogramování " člověka).

Po kladné stránce schopnost konfrontování ne-bytí je ilustrována ve schopnostě; přijímat (akceptovat) strach, nepřátelství a agrese. Tímto přijímáním (akceptací) zde myslíme tolerování bez represí (postihů), a tak dalece, jak je to možné, konstruktivní používání. Přehnaný strach, nepřátelství a agrese jsou stavy a způsoby (cesty) vztahující se k jedinci vlastnímu Já a k jiným, což by omezilo nebo zničilo bytí. Ale k zachování jedincovy existence unik ze situací, které by způsobovaly strach nebo ze situací možného nepřátelství a agrese zanechává jednotlivce s nudným, slabým, mdlým a neskutečným pocitem bytí - což NIETZSCHE míní ve svém brilantním popisu " neschopných lidí ", který jsme ukázali v předešlé kapitole, " neschopných lidí ", kteří se vyhýbají své agresi tím, že ji potlačují a tedy prožívají " nadrovaný klid " a volně nadnášený hněv.

Náš úhel pohledu nezahrnuje zřikání se rozdílu mezi neurotickou a normální formou strachu, nepřátelství a agrese. Samozřejmě, konstruktivní cesta konfrontace neurotického strachu, nepřátelství a agrese je vyjasnit tyto věci psychoterapeuticky a pokud možno, zbavit se jich. Ale tento úkol byl udělán dvakrát tak obtížnější a celý problém byl zaměřen (zmaten, znejasněn) naším neúspěchem vidět normální formy těchto stavů - " normální " ve smyslu toho, že tyto formy jsou zděděny ve hrozbě ne-bytí, což znamená, jakékoliv bytí se musí vždy vypořádat. Vskutku, není to jasné, že neurotické formy strachu, nepřátelství a agrese se vyvíjejí přesně protože jedinec nebyl schopen ~~vyjasnit~~ akceptovat a vypořádat se s oněmi normálními formami těchto stavů a způsobů chování ? Paul Tillich navrhl dalekosáhlé zahrnutí pro terapeutický proces v jeho silné větě, kterou tady uvedeme bez toho, že bychom se pokusili objasňovat:

" Vlastní potvrzení bytí je tím silnější, čím více ne-bytí může do sebe přibírat. "

Source: From Cloud-Hidden, Whereabouts Unknown, by Alan Watts.
Copyright C 1968, 1970, 1971, 1973 by Alan Watts.
Reprinted by permission of Pantheon Books, a Division
of Random House, Inc.

/+/
Úvodní poznámka: (originál z knihy)

TANTRA je druh tajného učení v Hinduismu, Janismu a Budhismu. Toto učení definuje, že lidské tělo je mikrokosmos, jehož prostřednictvím musí být dosažena myšlenková pravda.

V praktikách Tantry u tibetského Budhismu, například, tělo a duše jsou pojaty (akceptovány) jako správný prostředek (ve smyslu media, prostředníka, nositele), spíše než překážka pro uskutečňování všestranného Já.

(= tj. že lidské tělo je dostatečně správný prostředník pro zjištění myšlenkových pravd, "programů" věcí; a ne, že tělo nás zavádí nejspíše k nízkým pudům a ke hříchu, a naopak nám brání v dosahování "čisté duše" - jak ráda prohlašovala např. katolická církev, ještě po celou 1. polovinu dvacátého století. Viz ještě např. spisky "Tělo a mrávnost", vydané Exercičním domem v Opavě, kde se kritizuje odhalování těla při tělesných cvičeních a společné cvičení hochů a dívek. Tyto tisky vycházely ještě kolem roku 1930.)

10. duben 1968.

Vy sám jste věčná energie, která se zde nachází, jako tento vesmír (svět). Nepřišel jste do tohoto světa. Přišel jste z něho, jako vlna z oceánu. Vy zde nejste cizinec. V kontrastu, všechno, co se vám přihodí, všechno, co prožíváte, je vaše Karma, vaše vlastní přičinění. To, ačkoliv vyjádřeno různým způsobem, je centrální filozofií obojího, Hinduismu i Budhismu, obojí má kolébku ve starodávné kultuře Indie.

Zřejmě to "vy sám" není umělá osobnost (= asi takový smysl, doslovně "povrchní") nebo Ego, které my známe jako Johna nebo Jane Doe (= alegorie, jde o smyšlené či stvořené postavy jako Mickey Mouse či kačer Donald, my je ovšem neznáme, tak smysl přirovnání uniká); necítí se přímo zodpovědné za růst vlasů nebo tlukot srdce, ještě méně za foukání větru nebo svícení hvězd. Hinduistické a Budhistické s a d h a n y / nebo duševní disciplíny / jsou způsoby probuzení aktuálních pocitů sama sebe jako daleko ohromnější proces, než co je normálně cítěno být "JÁ" - toto velmi ohraničené (limitované)

středisko vědomé pozornosti a vůle (chtění, vlastní vůle),
co my nazýváme osobou nebo Egem.

Jako při sledování něčeho velice pozorně, jako tvar (forma,
postava) krásné ženy - jedincova pozornost se připoutá na
specifické detaily (podrobnosti), takže

str.76:

základní energie tohoto světa (= této dimenze) je uchválena
s jedinečnými ději a vzory, a tím se identifikuje (= ta základ-
ní energie) s každým " JÁ " - nezáleží na tom, zda-li " JÁ "
je člověk, zvíře nebo rostlina. Ale v každém případě když se
tohle děje, se dočasně zapomíná, že to je c o (zde) je,
v š e c h n o to (zde) je, " který než který zde nezačená,
že ten který může být dále stupňován ". (= asi se tím myslí,
že jeden základní jev nemůže být dále stupňován, ale že prostě
daně, " navždy " zde existuje jako samostatný fakt, obdoba
" naprogramování " určité dimenze, tedy že to " naprogramování "
pro tu dimenzi, pokud je to stále táž dimenze, musí být trvalé
a neměnné. Moje pozn.)

Takže každý jedinec je jakoby Bůh v převleku, hrající si
na slepou bábu se sebou samým prostřednictvím let a věků
(= asi se tím myslí " faktor času ", v časovém průběhu).
" Bůh " není, z tohoto Hinduistického hlediska, univerzálním
monarchou a vládcem, jako je v židovské a křesťanské mythologii,
ale spíše je HRAČ a HEREC ve světě (=hráč a herec světa),
hrající všechny části života tak rychle a s takovým prožitkem,
že zapomene na sebe a ztotožní se s každým z nich. Každá role,
kterou na sebe vezme, je také posluchačstvem všem jiným (= je
slyšením pro jiné), a hra je hrána tak přesvědčivě, že poslu-
chačstvo to bere jako " skutečnou věc ".

Podle Indické filozofie jsou zde dvě hlavní (princiální)
cesty, kterými se můžete zbavit této fascinace (zaujetí, okouzle-
ní), a tak si připomenete vaši původní (originální) identitu
jako zdroj a základ světa (vesmíru; tj. asi " své dimenze ").

PRVNÍ A ZNÁMĚJŠÍ JE ZAVRŽENÍ POTĚŠENÍ A RADOSTI, asketismem,
odloučením a
jako způsob zlomení okouzlení určitou formou života.

Vlastní utrpení fakíra na jeho hřebíkové posteli je pokusem
dosáhnout stavu, ve kterém nic - a vůbec nic - v životě ho nemůže
rozházet. Vrací se k jádru měření hloubky pocitu své bolesti;
dosahuje konečnou svobodu (= závěrečnou, rozhodující svobodu)
od bázně z utrpení a smrti.

TA DRUHÁ, MÉNĚ ZNÁMÁ CESTA, - ZVANÁ TANTRA - je protikladem, ne únik ze života (odchod ze života, odstoupení " uzavírání se před životem "), ale nejplněší možné přijetí jedincových tužeb, pocitů a situace (stavů) - jako člověka.

Jestliže jste Vyvolenci (Boží lidé), všeobecné sebe (vy se), okouzlené jedinečnou (zvláštní) existencí Johna Doe, tak b u ě t e t ě m a d ě l ě t e t o plně. Prozkoumejte fasci-
naci (okouzlení) tužbami, láskou, a chtíče a rozkoše, až k jejich mezím (až k jejich limitu, hranicím). Přijměte a radujte se bez zábran z toho Ega, čímž se zdáte být.

Ten, který následuje způsobem TANTRA, se vrhne na právě ony věci, které asketa zavrhuje: sexualitu, jídlo a pití, a všechno takové zapojení se do světáckého života. Nedělá to však v polo-
vičatém a ostýchavém duchu normálních hledačů radosti.

On se nechá unášet (oddává se) potěšení-bolesti obvyklého citového prožitku, s vrcholným soustředěním se na nejjemnější chvění citu a učí se hrát s těmito pocity, jako někdo hraje s dechem na flétně.

Prostřednictvím intenzivního výzkumu citového prožitku objevujeme 2 věci:

- 1./ že existence nebo energie je v podstatě (u kořene, v jádře) jednoduchou alternací (jednoduchým změněním) nebo vibrace (kmitání) ze dvou stavů: zapnuto a vypnuto, ano a ne, teď to vidíš, teď to nevidíš; což je schopno nekonečného zesložitění (kombinace, doslova nekonečné komplikace), jako všechna čísla mohou být vyjádřena symboly 0 a 1 .
Ten, kdo sleduje úvahu, poznává, že " ano " nebo " zapnuto " tyto dva prvky energie nemohou být prožívány bez kontrastu s " ne " nebo " vypnuto " .

str. 77

takže tma a smrt nejsou v žádném případě pouhým nedostatkem světla a života, ale spíše jejich původem (= z nich světlo a život pochází. Jde o jiný způsobem pojetou dialektiku rozporů). Tímto způsobem vztah smrti a nicotnosti je úplně překonán.

Z důvodu tohoto překvapivého objevu, tak cizího našemu normálnímu " selskému rozumu ", následovatel uctívá božskost spíše v její ženské než mužské formě, protože ta ženská forma symbolicky vyjadřuje negativní, temnou a prázdnou stránku světa, bez níž ona mužská část, ^{klasická} světla a plná stránka světa, nemůže být ^{aspekt} předvedena a viděna.

Toto slovo samotné, "TANTRA" je spojeno s uměním předání (tkaní) a vyjadřuje vzájemnou závislost osnovy a útku (tkaniny) ve tkané látce: jedinec nemůže držet tu látku bez jednoho či druhého.

2./ Ten, kdo následuje toto učení, objevuje, že existence je existence je v podstatě druh tance nebo hudby - nesmírný (ohromný) komplexní vzor energie, což nepotřebuje žádné jiné vysvětlení, než samo sebe - právě jako my se neptáme, co znamená Bachovy fugy nebo Mozartovy sonáty. Netančíme, abychom dosáhli určitého místa na parketu, ale jednoduše abychom tancovali. Energie sama, jak říkal William Blake, je věčné potěšení - a všechny život by měl být žit v duchu uchváceného pohroužení se do arabesky rytmu.

Fantazie (představivost) Tantry v malbách, sochařství a rituálu (obřadech) má proto zvláštní temata, jež zvýrazňují (zesilují) její vlastní způsob prožívání světa. Tantrická fantazie ukazuje mužská a ženská božství spojená v meditativní formě sexuálního spojení v kterém každý z nich uctívá toho druhého jako svůj (jeho či její) původ. Fantazie ukazuje boha nebo bohyni jako mnohohlavou nebo mnohorukou bytost, takový nějaký druh vesmírné stonožky, zobrazující každého jedince jako končetinu vnitřního a věčného JÁ. Používá také vzory nevýznamných písmen a prozpěvování nevýznamných zvuků / mantry / , aby jedinci navrhly (sugerovaly) a pomohly uskutečnit základně muzikální a taneční duch vesmíru (světa).

Do určité míry porozumění Tantry je proto podivuhodné a příhodnou korektivou (nápravou) k určitým výstřekům Západní civilizace. My přehnaně dáváme důraz na pozitivní; negativní považujeme za " špatné ", a žijeme ve hrůze smrti a vyhlazení (zničení), což nás činí neschopnými " hraní " života v duchu ušlechtilého, velkodušného a radostného oddělení se (= asi ve smyslu " být povznesen nad to, co považujeme za negativní ") Neporozumění hudebním kvalitám přírody, které kvality se uskutečňují do věčné přítomnosti; žijeme pro zítřek, který nikdy nepřichází - jako orchestr závodící, aby dosáhl finále symfonie. (= t. j. to vše děláme špatně, nebo aspoň z neporozumění). Ale prostřednictvím porozumění tvořivým silám ženského, záporného (negativního), prázdnoty a smrti, alespoň se můžeme stát plně žijícími v přítomnosti.

str.78:

References:

Čtenář, který si přeje dodatečné (rozšiřující) informace o Tantrické Józe (Joga), může je nalézt v následujícím seznamu užitečných publikací. (= je to místo obyčejného seznamu literatury):

- Gunther, Herbert V. and Trunpa, C 1975, "The Dawn of Tantra." Berkeley: Shambhala.
Berkeley, Shambhala.
Migot, A. 1954. Buddhist Yoga and Tibetan Tantric techniques. In P.A.Sorokin, ed. " Forms and Techniques of Altruistic and Spiritual Growth. " Boston; Beacon.
Zimmer.H. 1960. On the significance of the Indian Tantric Yoga. In J.Campbell, ed., " Spiritual Disciplines. " New York: Pantheon.

Několik velmi informativních (= obsažných) článků o Tantře může být také nalezeno v novém dvoměsíčníku " The Laughing Man " (= Smějící se člověk), vol.1, no 2 (roč.1, č.2). / Box 2200, Clearlake Highlands, California 95422 /.

ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ.

DVA ASPEKTY DYNAMICKÉ ZKUŠENOSTI.

Source: Reprinted by permission from DARSHANA INTERNATIONAL, vol. IV., nos. 1, 2 / Moradabad, India, 1964 /.

I.

Absolutním aspektem dynamické zkušenosti myslím kvalitu " věci v sobě samé", což je akceptováno v naivním realismu každodenního života.

Moje pozn: Potud bych tomu rozuměl a to tak, že - jak uvádím - " každá věc, každá dimenze je sama sobě absolutní veličinou ", a druhou část věty, že " život žijeme prakticky, ne teoreticky ".

Dynamickou zkušeností zkouším indikovat, že motivace, nebo hodnota všeobecně, je část zkušenosti samé, je vnitřní (vlastní) součástí zkušenosti (prožitku), a není navržena či připojena ke zkušenosti ~~žij~~ nějakým řízením nebo vnější silou.

Prožitek sám je nátlakový a sám sebe řídí. Důraz, jakkoli v tomto popisu naivního prožitku, zkušenosti; není ani na další objektivní skutečnosti o domnělé (údajné) referenci o zážitku, nebo subjektivní realitě prožívajícího (= onen děj, onen zážitek). Tato dichotomizace zážitku v organismu a okolí (prostředí) je zákonitá pouze z hlediska vnějšího pozorovatele buď během zážitku, nebo před anebo po zážitku vztahujícímu se k prožívajícímu. Absolutnost zkušenosti zahrnuje (týká se) bezprostřednosti dynamického zážitku. Zkušenost je absolutní tak dlouho, dokud není objekt identifikován jako takový, a vnímatel si není vědom svého vztahu k objektu; nebo tato zkušenost je absolutní, dokud vztah souběžnosti (simultánnosti) objektu a vnímatele samotného se stala absolutním zážitkem . Absolutní je to, co NORTHROP nazývá " bezprostřední tušení rozlišení estetické souvislosti " s oběma " termíny ", objektu a subjektu, redukováno v jeden termín: - zkušenost, zážitek, prožitek. Cokoliv si můžete přát k nazvání této absolutnosti dynamického zážitku, tento výrok okamžitého vztahu je irrelevantní

str.80

(= nesouměřitelné), JAMES JOYCE navrhl použít termínu " ZJEVNÍ " v krátké diskuzi o estetice v STEPHAN HERO (Štěpán Hrdina) a pro tento zdánlivě zázračný prvek může být tento termín dobře přijat.

Je zdůrazněno, že touto existenciálnímu vědomí musí být dáno uznání. (musí být uznáno). Ze všeho, co z relativistického aspektu by mohlo být (= pocházet) (na úrovni) jednotlivých vztahů organismu a prostředí, se fakticky přihodil, a to je dáno, to je podmínka (stav) existence , a (ať již to slouží) k dobrému či špatnému, iate k tomu přilepení. (= nic jiného vám nezbyvá). Snad myslitel mohl mít jiné myšlenky a snad jiné obsahy byly dosaženy, ale ta jednotlivá či zvláštní myšlenka jako kombinace specifického myslitele a obsahu byla absolutní a neodvolatelná. Jednotlivý zážitek, který byl prožit, (znamená) že proživatel pokračuje od tohoto bodu. (= t.j. z tohoto bodu vychází).

Tato absolutnost bezprostřední tušenosti, nebo ZJEVENÍ estetické reality - tyto dynamické zkušenosti v sobě samých jsou snadno k poznání v jedincově reakci k k vynálezům, vědeckým objevům, morálním výrokům / kategorickým příkazům /, politickým nebo ekonomickým principům, historickým událostem, aktům lásky, a k uměleckým dílům, pro tyto má diskretnost (taktnost, mlčenlivost) a " kvality stát osobitě ", což často směřuje k zabránění porovnáním nebo jiným typům relativní aktivity s jinými oblastmi zážitků (zkušeností). V podstatě žádná spojitost, volba stupnice, není okamžitě poznána, potvrzena. Tyto případy mají vazbu a znečištění kvality prožití (dekonal) pečlivým svedením (resp. Tyto případy mají poutaví, zadržující (trvalou) a omračující hodnotu dokonalého pokušení. Individuální je na chvíli okouzleno a uschováno před celým zbytkem světa. Stává se neosobním (bez JÁ) a nezdá se existovat ani v čase, ani v prostoru, protože vskutku takové otázky okolo subjektu nebo objektu, času nebo prostoru, se pravděpodobně nevyskytnou. On je zážitek a naopak (vice versa = obráceně) a zdá se pohybovat v relativně bez námahy výkonném způsobu směrem k nasycení (= asi uspokojení). To je nečastěji nazýváno estetická zkušenost. A ještě je to jen aspekt celé zkušenosti a jako takový může být pokládán za nekorelativní (neodpovídající). To je ale kromě toho jeden faktor ve formě zážitku, faktor, který činí schopným (zmocňuje se) jedinečnosti každého zážitku, a okamžik exaktního času a prostoru, který činí minulost minulostí a objekt vždy objektem, subjekt subjektem, a nic jiného. Jako tomu je v dimenzi, v které všechny zážitky jsou diskretní (= asi ve smyslu " nedrobů ", termín z OSN), jedinečné a limitované v čase a prostoru. Tímto je míněno a lze vyložit absolutní.

II.

Jestliže nám umění pomáhá definovat absolutní, tak nadšení nás vede k blízkému porozumění relativního. Poněvadž někdy můžeme str.81:

přijmout estetické, bezprostředně v uměleckých dílech, překonáváme nesnáze výtvorů oklamání a nazýváme to nadšení (šílenství, zbláznění). Nemluvíme k posedlosti, donucení, halucinacím.

Popíráme její jedinečnost, její absolutnost a bezprostřednost, a místo toho ve vztahu k něčemu, co může být akceptováno.

Říkáme, že to jsou výtvoři nemocné mysli, nemoci mozků a žláz, překroucení sálání vln (= autor zřejmě myslí elektromagnetické vlnění probíhající při výkonu funkce nervové soustavy),

propagandy a sugesce, nebo drog a jedů, zážitků frustrace

(= zmaření), konfliktů a traumat. Tyto jiné kategorie jsou akceptovatelné, přijatelné. Neakceptovatelné je tak spojení s nemocí organismu, s nesprávnou kulturou, s disproportionálním prostředím: zakoušíme (cítíme) opět jednou jistotu. A můžeme být u toho - někdy. V relativní dimenzi je pohyb, změna (výměna) a příležitost k výběru. Jedinec není okouzlen, upoután úplně; jedinec může srovnávat, diskriminovat a vybírat. Věci je možné odstrkovat nebo přisunovat, vzrůstat nebo zmenšovat, jedno přes druhé. Pak je zde příležitost zbavit se problému, nebo ještě více se do něj zamotat. Zde je svoboda pro n - 1 absolutní dosažitelná v perspektivě uznání (připuštění).

Jedinec přišel od principu požitku k principu reality; ale když volba spojitosti není nabídnuta, když zde nejsou stupně svobody, pak jedinec je zmařen v této dimenzi. Můžeme zkoušet překonat, jak je to možno, (tak dlouho jak můžeme), toto nějakými nejasně pociťovanými vírami, ale když toto též zmizí, tato dimenze je pro nás mrtvá a my stojíme stranou a (doslova se praví) málo méně na živu (adekvátní český výraz by asi byl " prakticky neživotní ").

Zajisté pro toho, kdo je " přizpůsoben " svému zbláznění či nadšení, kdo přijímá své poslání, kdo se nezabývá otázkami svého osudu, tatáž zjevená struktura prožitku (zážitku) je očividná jako v případě zkušenosti nazvané estetická.

Moje pozn.: Nyní rozumím, proč uvádějí termín ZJEVENÍ, je to analogie na definici hmoty v Ottově slovníku nauč., o hmotě, tisk 1.4.1896 : " Zkrátka hmota jest zjev ". Použil jsem a blíže o tom v traktátu " Tajemství hmoty aneb JAK VIDĚM SVĚT. " Je možné, že James Joyce na str.80 uváděný, to znovuobjevil, v češtině se tak však definovalo už v 19.stol.

Zde není potřeba rozlišovat mezi abnormalitou v absolutní dimenzi zážitku. Šílenec jako duchovní (kněz) přijímá své volání (svůj " vnitřní hlas "). Fakticky to není neobvyklé pro vynalézavého genia žádat si hlas Boha jako jedinou autoritu. Pro nové absolutu není odvozené, nemá základní (konečnou) sankci za své bytí, za své zjevení. Každý individuálně, včetně čtenáře, se musí vyjadřovat ke svému vlastnímu rozhledu na předstírané definování.

Rozsáhlost do určitého prostoru v šílenství (nadšení) a estetického prožitku rozlišuje (= jedinec, vč. čtenáře) pouze jako záležitost v jednom kusu. Zde není rozdíl, který nemůže být zkoumán. Každý může být přijat pro to samé, i jako předmět (otázka, problém). To je pouze v takové vzdálenosti, jako my vidíme, že každý vede (= asi kráčí) k důsledku rozlehlé hodnoty k nám, že žádné rozlišení mezi těma dvěma nesmí být povšimnuto. Zbláznění (nadšení) též často je sebe-limitující, a jako porážka svých ochranných funkcí od v podstatě odstraňování nebo odhodnocení, které by (ty věci) ochraňovalo. Otázka, zda zbláznění (nadšení) nedává odpověď nebo odpovídá, ale špatně, je:

" Zbláznění, pak co ? " Fakticky žádná neschopnost k odpovědi
str. 21:

na tuto otázku " Pak co ? " vyjde od šílenství (= nadšení není schopno odpovědět); ke stupni, ke kterému se odpovědi této otázky vyhýbá, k tomu stupni zde je zbláznění.

To je pouze test abnormálnosti. Normální zjevení zážitku je, jakož tomu bývá ponejvíce u vědy a umění, končeno (ponecháváno) otevřené. Růst se může ještě naskytnout, výběr si drží místo, změna může být přijata s půvabem a zájmem. Život se může rozložit do šířky a prostoru , v bohatství akce a prožitku .

Komplexnost jednoho vede k otevření následujícího, ne k nudě, sebezničení nebo strachu. Teoreticky, jestliže cesty byly vybrány kompletně (celkově) normální, neměla by zde nastávat omezení života. Dokonce zde obvykle probíhá spojitost života na budoucnost, někde u určitých druhů. A život může být nazván normální, zdravý život. Ne, to nespočívá v absolutní dimenzi, že mezi normálním a nenormálním leží rozdílnost. Je to pouze v relativní dimenzi, jakožto význam získání důležitosti.

Pak proč spojujeme dělání chyby soudcováním absolutního jako dobré a špatné, zdravé a nemocné, normální a abnormální?

Neznám úplně pravděpodobnou odpověď k tomu, ale fakt je, že se snažíme poplést a já bych rád poukázal na své stanovisko k několika málo rozhodujícím (klíčovým) oblastem, kde tyto případy zmatku nekončí nepotřebným snášením (zbytečným dovolením) k oněm tak špatně informovaným. To obsahuje všechno o nás.

Moje pozn.: Záleží na stanovisku v duálu rozporů: jedinec kontra společnost. Osobně svůj výklad začínám u jedince, a tudíž uvádím: " Každý jedinec je absolutní sám sobě, sám sobě je dimenzí absolutní hodnoty; je však zevnějšku ovlivňován svým prostředím, tomu se musí přizpůsobovat atd., čili musí se přizpůsobovat hodnotám relativním, poměrným.

Ty také stanoví kriteria jeho abnormality, ač jedinec sám sobě může být jednotkou fungující.
Blíže viz např. v traktátu CO JE ZDRAVÍ, CO JE NEMOC JESTĚ JEDNOU.

Autor jak je zřejmo, vychází naopak z protilehlého bodu, totiž z hlediska společenského.
Jinak řečeno, bere zřejmě za základ abstraktní programovou lidskou dimenzi, bližší viz např. v traktátu LIDÉ SE RODÍ VŠICHNI SE STEJNÝMI PRAVY.

A jako absolutní dimenzi jedince ovlivňuje relativnost hledisek společenských, beru-li za základ absolutní dimenzi "naprogramování dimenze člověka", pak tato bude zase v jednotlivostech ovlivňována dimenzemi jednotlivých jednotlivců. Ti vůči této absolutní dimenzi budou hrát roli relativních hodnot. Relativních dimenzí.

Autor pak doslova praví (str. 4 dole): " Ne, to nespočívá v absolutní dimenzi, že mezi normálním a nenormálním leží rozdílnost. Je to pouze v relativní dimenzi, jakožto význam získání důležitosti

Od " teoretické absolutní lidské dimenze ", která se směrem navenek jeví jako třeba molekula, ač ve skutečnosti je složena z množiny jednotlivců - atomů; a na této úrovni tedy skutečně existuje, stejně jako existuje - LZE JI POSTREHNOUT SVÝMU SPECIFICKÝMI PROJEVY - molekula. Jednotlivci jsou pak plus-či minus kolem této absolutní dimenze, čili ve vzdálenostech buď téměř splývajících, nebo malých, zanedbatelných, -anebo i větších.

Oba vycházíme z různých bodů, je-li však naše záležitost dobře postavena, měli bychom se střetnout někde na bodu syntézy, která by měla být co možná shodná, neboť mám-li se sejít např. na polovině cesty mezi Prahou a Táborem, nezáleží na tom, vyjdu-li z Tábora nebo z Prahy.

A skutečně autor dospívá ke shodnému závěru: " Proč děláme chybu soudcováním absolutního jako dobré a špatné, zdravé a nemocné, normální a abnormální ? ". (Mimo chodem a zcela na okraj, zase neobjevujeme nic nového, to říkal už Ježíš Kristus: " Nesuďte, abyste neslyli souzení " - v tomto smyslu. výkladu.).

ERICH FROMM: PSYCHOANALYZA A ZEN-BUDHISMUS.

=====

Source: From Zen Buddhism and Psychoanalysis, by D.T.SUZUKI, Erich Fromm, and Richard de Martino, pp.134-41. C. 1960 by Erich Fromm. Reprinted by permission of Harper & Row.

Cílem Zenu je osvětlení: okamžité, neodražené postižení reality, bez ovlivnění zkreslením (znečištěním) a intelektualizací, uskutečnění vztahu sebe k Vesmíru. Tato nová zkušenost je opakováním toho před-intelektuálního, okamžitého pochopení dítěte, ale na nové úrovni, která je plným (asi ve smyslu postupným) vývojem lidského zdůvodňování, objektivitu a jedinečnosti. Zatím co dětská zkušenost bezprostřednosti a jedinečnosti leží před zkušeností zcizování (odcizování) a rozštěpením na subjekt-objekt; osvícenecká zkušenost leží až za ní.

Cílem psychoanalýzy, formulované FREUDEM, podvědomí se dělá (zaměňuje) vědomím. Id se zaměňuje Egem. Aby bylo jisté, obsah podvědomí, které by bylo objeveno, bylo limitováno na malý úsek osobnosti, k instinktivním popudům, které byly živé v časném dětství, ale které byly podřazeny k zapomenutí. (popř.které by mohly být zapomenuty, jedincem, subjektem).
Moje pozn. Srovnej podíl instinktů ve stati O TOM NAPROGRAMOVÁNÍ ČLOVĚKA, J.K.1986.

Bylo účelem analytické techniky, povznést tyto nad stavy represe (potlačení). Navíc, úsek, který měl být odhalen, docela stranou od Freudových teoretických předpokladů, ten úsek byl určen (determinován, vymezen) terapeutickou nutností (potřebou), nebo nutností vyléčit určitý symptom.

Nebyl tak velký zájem znovunabýt podvědomí vně úseku, vztahujícího se k formaci symptomu. Zavedení konceptu instinktu smrti a Erosu, a vývoj aspektu Ega v současných letech přineslo pomalu určité rozšíření Freudovských konceptů obsahu podvědomí. Ne-Freudovské školy velice rozšířily úsek podvědomí, který měl být objeven. Ne-radikálněji JUNG a ADLER a RANK, a jiní současní tak zvaní Neo-Freudovští autoři přispěli k tomuto rozšíření.

Moje pozn.: V odvolání na poznámku výše a stať O TOM NAPROGRAMOVÁNÍ ČLOVĚKA a jiné. Jen velmi nerad činím tuto malou poznámku, ale aspoň pro sebe samého se mi jeví účelným ji zde uvést, aby byla aspoň někde zanesena. CENZOREM, Celá záležitost s Egem, podvědomím, instinktem smrti, aspektem Erosu a případně dalšími instinkty na úrovni instinktu smrti.

Zajisté že tyto aspekty můžeme v lidské osobnosti nalézt.
Použijí triviální případ:- stanovím-li měřítka, co považuji
za chlupatá prsa, mohu pak říci, že v daném okamžiku
x mužů v populaci má chlupatá prsa.

To je triviální, protože dokazatelnost si každý dovede
představit.

Stejně triviální, ale na pochopení zastřenější je třeba to,
že stanovím-li kriteria pro vlohy k agresivitě, mohu opět
říci, že v daném okamžiku x jedinců má vlohy k agresivitě.

Zastřenější je tu jen to, že já dosud nemám technické
prostředky k plnému praktickému předvedení, kdežto o chlupa-
tých prsou nikdo nepochybuje a mohou být kdykoliv ukázána.

Jsem však ve stadiu, kdy o " naprogramování " genetickém
u chlupatých prsou se nepochybuje, a připouští se, že u té
agresivity to může být podobně.

Celá záležitost s Egem, podvědomím, instinktem smrti atd.
na me dělá dojem, že si vymyslel někdo, řekněme Freud,
kdo byl svým způsobem věřící.

Tedy ve smyslu článku O TOM NAPROGRAMOVÁNÍ ČLOVĚKA a slovech
Jana Pavla II., že i když tělo je dílem přírody a člověk
mohl povstat z nižších tvorů, duše člověka je výtvorem
božím a odvozuje se od Boha.

Tvůrce teorie tedy vzal celou " duši " člověka, označil ji
jako Ego, a teď na základě lékařských zkušeností začal
specifikovat, že každá duše má také nějakého CENZORA,
různé instinkty (v daném případě nevádí, že některé podobné
instinkty můžeme nalézt i u zvířat, neboť to z daného
hlediska pohledu není podstatné, ani jako důkaz pro, ani
proti).

Tím se zabývá do hlubokých diskuzí, jako ve stati BÝT A
NEBÝT, Rollo May, na str.72 originálu a str.20 tohoto
přepisu, o konceptech " instinktu smrti ", nevraživosti,
nepřátelství.

Spíše se mi ze sborníku líbí závěry MASLOWA, např.kapitola
XXVII.

Podobně o chatrnosti kriteria " síly ega " hovoří i Allport
např. na str.8 a 9 přepisu - OSOBNOST NORMÁLNÍ A ABNORMÁLNÍ.

Osobně se domnívám následující:

Jistěže Ego, Cenzor atd. tady jsou. To je a musí být dobře
odpozorováno. Ale je to metoda, kterou poznávám dům jako
celek. To je Ego. Vidím dveře. To je Cenzor, shledávám okna,
komín atd. Mé pozorování zevnějšku jistě je správné.

Řekněme, že funkci dveří odhadnu dobře z pozorování
dveří samých. Řekne mi však totéž o funkci komínu to, že
vidím nad hřebenem střechy vykukovat vršek komínu ? A kolik
se tak dovím o vnitřních funkcích domu ?

Myslím, že pro lepší pochopení by bylo účelnější vidět dům
resp. osobu, " duši " člověka jako množinu určitých
" naprogramování " a funkcí, anebo možností konat různé
funkce, skládat dům z jednotlivých kamenů, cihel, trubek,
želez a dřev a při tom se snažit chápat jednotlivý jejich
účel a funkci; k jaké " funkci " je "naprogramována " ta a ta
cihla, ten a ten pant, zámek, okno, prkno atd. Přeskupení
" instinktů " by asi pak vyšlo i jinak a více by vynikla i
biologická vázanost " duševních " funkcí na tělesné.

str. 90:

Ale, / s výjimkou JUNGA / navzdory takovému rozšíření, rozsah toho sektoru, jež měl být objeven, zůstal určen terapeutickým cílem léčení tohoto či onoho symptomu; toho nebo onoho neurotického, charakterového (povahového) rysu. To nezahrnulo celou osobu.

Jakkoli, jestliže sledujeme původní cíl FREUDA, onen cíl, ve kterém se z podvědomí dělá vědomí, do posledního důsledku to musíme osvobodit (odmyslit) od ohraničení, které na to byly uvrženy Freudovskou vlastní instinktovou orientací, a oním okamžitým úkolem léčit symptomy. Jestliže jedinec se žene za cílem plného znovunabytí (obnovy) podvědomí, pak tento úkol se nevztahuje jenom na instinkty, ani ne na ostatní ohraničené úseky zkušenosti, ale na celkovou zkušenost úplného člověka (= člověka jako samostatné jednotky); pak cílem se stává překonání odcizení, a subjektu - objektu rozštěpení (rozdělení) v náhledu na svět; po tomto odhalování podvědomého znamená překonání ~~zkrácení~~ zkreslení a oslavování (= asi ve smyslu vlastní citového domýšlivosti, vlastního nadhodnocování se); to znamená derepresi (od-utiskování, od-nátlakovost), zrušení tohoto rozkolu (rozštěpení) uvnitř sebe sama mezi všeobecným člověkem a sociálním, společenským člověkem (= rozumím tomu, že: mezi člověkem " teoreticky naprogramovaným " a člověkem ovlivněným praktickým životem v konkrétních společenských podmínkách); to znamená zmizení polaritý vědomí versus podvědomí; to znamená příchod ke stavu okamžitého pochopení skutečnosti (reality), bez zkreslení (dezorientace) a bez interference (neblahého zasahování) ze strany intelektuálních reflexí; to znamená překonání touhy držet se Ega, zbožňovat jej; to znamená vzdát se iluze nezníčitelného odděleného Ega, které by mělo být zvětšeno a zachováno, tak jako egyptští faraonové doufali zachovatí sebe jako mumie na věčnost. Být si vědom podvědomého znamená být otevřený, odpovídající (být respondující, odpovídající či reagující na podněty), mít nic a být. (orig.: to h a v e nothing and to b e ; věrnější smysl by asi byl: vědět, že nemám nic a přesto být).

Cíl plného znovunabytí podvědomí vědomím je zcela zřejmě mnohem radikálnější než obecný psychoanalytický cíl.
(= základnější, důležitější)

Důvody pro to je jednoduché vidět. Dosáhnout tento úplný cíl vyžaduje námahu, která je daleko větší, než kolik většina lidí na Západě je ochotna udělat. Ale zcela stranou od otázky námahy či vynaložení sil (nebo nákladů), - dokonce vybavení si tohoto cíle je možné pouze v určitých podmínkách. Nejdříve: tento radikální cíl si je možno představit pouze z hlediska určité filozofické pozice. Není třeba popisovat tuto pozici detailně. Stačí říci, že to je ta pozice, ve které: - je objektem zájmu (doslova " je zacílen ") ne záporný cíl (účel) nepřítomnosti nemoci, ale ten kladný cíl přítomnosti " dobrého zdraví ", a že " dobré zdraví " je myšleno ve výrazech " plného spojení ", splnění okamžitého (bezprostředního) a nezkresleného pochycení světa (= porozumění světu). Tento cíl nemůže být lépe popsán, než to bylo uděláno SUZUKIM ve výrazech " the art of living ", umění žít.

Jedinec musí mít na mysli, že jakýkoliv takový ^{koncept} koncept jako umění žít, umění života, roste z půdy duchovní (event. duševní, myslitelské) humanistické orientace, a jako takové tvoří základ učení Buddhy, proroků, Ježíše Krista, Mistra Eckharta,
str. 91:

nebo mužů jako Blake, Walt Whitman či Bucke.

Pokud to není viděno v tomto kontextu, onen koncept " umění žít " ztrácí vše, co je jedinečné, a zhorší se do konceptu, který je dnes znám pod pojmem " štěstí " . Také nesmí být zapomenuto, že tato orientace zahrnuje etický cíl. Zatímco ZEN přechází (-přestapuje-) etiku, zahrnuje v sobě základní etické cíle Buddhismu, které jsou v podstatě ty samé, jako ve všech ostatních humanistických učeních.

Dosažení cíle ZENU, jak SUZUKI velice jasně ukázal v lekcích v této knize (= myslí se kniha označená v Source v úvodu, a stejnojmenná s tímto článkem), zahrnuje překonání " chtivosti, lačnosti, hltavosti " ve všech formách, nezáleží na tom, jestli je to chtivost po majetku, po slávě nebo po lásce; zahrnuje překonání narcistického sebe - ohráňování a iluze všemohoucnosti. Navíc zahrnuje překonávání touhy (žádosti) po podřizování se autoritě, která vyřeší jedincův vlastní problém existence bytí. Zajisté, osoba, která chce ~~se~~ použít objevení podvědomí pouze k tomu, aby ji vyléčilo z nemoci, taková osoba se ani nepokusí

dosáhnout radikálního cíle, jež leží v překonání potlačování (utlumování).

Ale bylo by chybou věřit, že tento radikální (důležitější) cíl od - utiskování nemá žádnou souvislost a terapeutickým (léčebným) cílem, zrovna tak, jako se poznalo, že vyléčení symptomů a prevence budoucích formací symptomů není možné bez analýzy a změny povahy; a musíme si také uvědomit, že změna tohoto nebo onoho neurotického povahového rysu není možná bez sledování radikálnějšího cíle úplné transformace osoby. Může velmi dobře být, že neuspokojivé (relativně neuspokojivé) výsledky analýzy charakteru / což nikdy nebylo vyjádřeno upřímněji než Freudem v jeho " Analýza, konečná nebo nekončící ? " / vycházejí z faktu, že cíle na léčení neurotické povahy nebyly dostatečně radikální; že dobré zdraví, svoboda od obav a nejistoty může být dosažena pouze, jestliže je překročen omezený cíl; to znamená, že si uvědomujeme, že ten omezený terapeutický cíl nemůže být dosažen, pokud zůstává omezeným a nestane se částí širšího, humanistického rámce výkladu. Možná, že omezený cíl může být dosažen s omezenějšími metodami a s těmi metodami, které potřebují nejméně času; ~~zkrátíme~~ ^{tedy} čas a energie spotřebovaná v dlouhém analytickém procesu je použita účelně (k prospěchu) pouze v radikálním cíli " transformace " spíše, než v užší přeměně (" reformě "). Tento návrh by mohl být posléze poukazem k výroku učiněnému výše. Člověk, pokud ~~ž~~ nedosáhl tvořivé vztažnosti, jakaž s a t o r i je nejplnější dosažení, (ve které jeho)

přínejlepším vyrovnává (kompenzuje) vrozenou možnou depresi prostřednictvím rutiny (pravidelnými postupy), zbožňováním (modlářstvím), destruktivností (ničivostí), chtivostí majetku nebo slávy, a tak podobně. Jestliže některá z těchto kompenzací se rozbije, příčetnost toho člověka je ohrožena. Léčení možné nepřičetnosti (bláznivosti) vězí pouze ve změně leží přístupu k rozporu

str. 92:

se)
(rozštěpení) a k odcizení se tvořivému a bezprostřednímu hodnocení, a reakcím ke světu (okolnímu prostředí).
(=vcelku: ve změně přístupu k rozporu, rozštěpu reakcí na okolní prostředí, v odcizení se tvořivému a bezprostřednímu hodnocení reakcí na okolní prostředí).

Jestliže psychoanalýza v tomto směru může pomoci, může pomoci dosáhnout pravé duševní zdraví; jestliže nemůže, pomůže pouze

zlepšit záměnné (kompenzující, vyrovnávající) mechanismy. Položeno tak, aby rozdílnost ještě více vynikla: Někdo může být " vyléčen " ze symptomu, ale nemůže být " vyléčen " z charakterové neurozy (povahy). Člověk není věc; člověk není "případ", a analyzátor nevyléčí nikoho tím, že ho bude považovat za objekt (předmět). / Viz můj článek " Limitace a hrozby psychologie ", v edici Náboženství a kultura, Karmark, ed. W. Leibrecht.

New York, Harper Brothers, 1959, str. 31 /.

Spíše analyzátor může ^{pouze} pomocí člověku se povzbudit v procesu, ve kterém analyzátor je zapojen s pacientem v proces porozumění si jeden druhému, což znamená prožívání jejich jednotnosti.

Říkajíce toto všechno, musíme být připraveni na konfrontaci se stížností. Jestliže, jak jsem řekl výše, dosažení plného uvědomění si podvědomí je tak radikální a obtížný cíl jako osvícení, má význam diskutovat tento radikální cíl jako něco, co má všeobecné použití? Není to čistě spekulativní, přijít s vážnou otázkou, že pouze tento radikální cíl může odůvodňovat naději psychoanalytického léčení?

Jestliže byly pouze alternativy mezi plným osvícením a ničím, pak opravdu taková stížnost by byla správná. Ale není tomu tak. V ZENU jsou mnohé stavy osvícení, z nichž s a t o r i je snad ~~nejzákladnější~~ základní a rozhodující stupeň. Ale, jak tomu rozumím, hodnota je položena na zkušenosti, prožitky, které jsou stupni ve směru s a t o r i, ačkoliv s a t o r i nemusí být nikdy dosaženo. Dr. SUZUKI jednou zobrazil tento bod následujícím způsobem: Jestliže jedna svíčka je přenesena do absolutně temné místnosti, temnota zmizí a je tam světlo. Ale jestliže 10 nebo 100 nebo 1.000 svíček je přidáno, místnost se stane světlejší a světlejší. Ale ta rozhodující změna byla způsobena první svíčkou, která pronikla temnotou.

/ Pozn. V osobní komunikaci, jak si pamatuji. /

A co se přihodí v analytickém procesu? Osoba pocítí napoprvé, že je nicotná, bezcenná, bláhová, pošetilá; že se ^(je hrůza strachem) bojí, že nemá ráda; zatímco vědomě si věřila, že je sama mírná, střídá, rozumná (umírněný člověk), statečná a milující. Nový pohled na sebe ji sice může zranit, ale otvírá dveře; ten pohled umožní té osobě zastavit přenášení na druhé (toho), co potlačuje v sobě. Ta osoba pokračuje; prožívá batole, dítě, dospívajícího, kriminálního, nepřítelného, svatého, umělce, muže a ženu sama v sobě;

str.93:

dostane se hlouběji do styku s humanitou, s obecným člověkem, potlačuje méně, je svobodnější, má méně potřeby k přenášení, k ^{všechno se vznešle} přemýšlení (~~myšlení mozky~~); pak může prožít poprvé, jak vidí barvy, jak vidí se točit míč, jak její uši jsou náhle plně otevřeny hudbě, kterou až do teď pouze poslouchala; v pocítování své jedinečnosti a (jedinečnosti) jiných může mít první záblesk iluze, že její oddělené (separátní), individuální Ego je n ě c o hmotného, čeho se člověk může podržet, co může pěstovat, šetřit; ta osoba bude ~~prožívat~~ prožívat marnost hledání odpovědi na život prostřednictvím m ě t í sebe , spíše než prostřednictvím bytí sebou a stávání se sebou. Toto všechno jsou náhlé, neočekávané prožitky, které nemají žádný intelektuální obsah, a přitom posléze ona osoba se cítí volnější, silnější, méně se obávající, než jak se cítila kdykoliv předtím.

Až dosud jsme mluvili o c í l e c h , a já navrhl, že jestliže vezmeme Freudův princip, -transformace podvědomého do do vědomého - do svých základních důsledků, jedinec se přibližuje ke konceptu osvícení. Ale co se týče m e t o d na dosažení tohoto cíle, psychoanalýza a ZEN jsou vskutku úplně rozdílné (věci). Metoda ZENU je, může se říci, ta, ve které frontální útok na odcizený způsob vnímání prostřednictvím (nastává) " sezení " = koan, a prostřednictvím autority Mistra. Zajisté, to všechno není technika, která by se mohla izolovat od předpokladu Budhistického myšlení, od chování a etických hodnot, které jsou zosobněny v Mistrovi a v atmosféře kláštera. Je si také nutno pamatovat, že to není záležitostí " pěti hodin týdně " a že v tomto jedinečném řádku přicházení si pro instrukce v ZENU posluchač udělal jedno z nejdůležitějších rozhodnutí - rozhodnutí, které je důležitou částí toho, co se děje posléze.

Psychoanalytická metoda je zcela rozdílná od ZEN-metody. Trénuje vědomí, aby se uchopilo podvědomí rozdílným způsobem. Řídí a směřuje pozornost k tomu vnímání, které je narušeno; vede k poznání zafixované (utkvělé) (představy) myšlenky v sobě; rozšiřuje okruh lidské zkušenosti tím, že pozvedne utlačenost. Analytická metoda je psychologicky - empirická. Zkoumá myšlenkový (psychický) vývoj osoby z dětství dále a pokouší se znovu odhalit dřívější zážitky (zkušenosti), čímž může pomoci té osobě v prožívání toho, co je nyní potlačeno. Pokračuje tím,

že odhaluje iluze v sobě o světě, krok za krokem, takže parataxické narušení a odcizení ~~xxsahé~~ intelektualizace se ^{zmenší} ~~ztratí~~ (= rozumím tomu: odcizení způsobené intelektualizací se ^{zmenší} ~~ztratí~~).

Tím, že se zmenšuje pocit odcizení v sobě, osoba která prochází tímto procesem se stává méně odcizená světu; protože otevřela komunikaci, (dorozumění se) s vesmírem, ^{v sobě} otevřela komunikaci s vnějším světem. Špatné vědomí zmizí, a s ním i ona polarita vědomí - podvědomí (v textu " vědomý-nevědomý " čímž se zřejmě myslí podvědomí).

str.94:

Naskýtá se nový realismus, ve kterém " hory jsou opět horami ". Psychoanalytická metoda je zajisté pouze metodou, přípravou; ale taková je i ZEN - metoda. Prostřednictvím jedinečného faktu, že to je metoda, nikdy nezaručuje dosažení cíle. Faktory, které umožňují toto dosažení, jsou zakořeněny hluboko v individualitě osobnosti, a pro všechny praktické účely o nich víme málo.

Navrhl jsem, že metoda odhalování podvědomého, pokud se použije do konečných důsledků, může být krokem k osvětlení, za předpokladu použití v mezích filozofického kontextu, který je nejradikálnější a nejskutečněji vyjádřen v ZENU. Ale pouze velké množství dalších zkušeností s používáním této metody ukáže, k čemu tato metoda může dále vést. Hledisko tady vyjádřené zahrnuje pouze možnost a tím má vlastnost hypotezy, která může být prověřena (vyzkoušena) testem.

Ale co může být řečeno s větší jistotou, je, že znalost ZENU a zájem o tuto metodu může mít jeden z nejplodnějších a osvětlujících vlivů na teorii a techniku psychoanalýzy. ZEN, ačkoliv je tak rozlišný ve své metodě psychoanalýzy, může zlepšit zaostření náhledu, vrhnout nové světlo na způsob náhledu (= snad se myslí pohledu dovnitř sebe), a zvýšit pocit toho, co má být viděno, co má být tvořivého má překonat ovlivňující zkreslení a nesprávnou intelektualizaci, což jsou nutné výsledky zkušenosti založené na rozporu mezi subjektem a objektem.

V tomto velkém radikalismu s respektem k intelektualizaci, autorita, a mámení Ega, v jeho důrazu na cíle " dobrého bytí " (= " dobrého zdraví ") myšlenka ZENU prohloubí a rozšíří obzor psychoanalytika a pomůže mu dostat se k radikálnějšímu konceptu pochopení skutečnosti jako nejkonečnějšího cílu plného, vědomého uvědomění si sebe (svého vědomí).

MARTIN BUBER: TVOŘIVOST A EXISTENCE .

=====

Source: From Pointing the Way by Martin Buber. Translated by Maurice Friedman. © 1957. by Martin Buber. Reprinted by permission of Harper & Row.

" Váš přítel je pozoruhodný a okouzlující muž, " řekl profesor, " ale co doopravdy d ě l á ? Myslím ... v intelektuální sféře ? "

" V intelektuální sféře..." odpověděl jsem. " Hmmmv ~~kte~~ intelektuální sféře jednoduše tam je. "

" Co tím myslíte ? "

" Jeho zaměstnání není vlastně příliš intelektuální, a člověk vlastně nemůže potvrdit, že nějak využívá svého volného času. "

" A co jeho myšlenky (úvahy) ? "

" Zabývá se nejvíce představami (symboly, podobenstvími). Když se chtějí kombinovat a shrnout v myšlenku, rád jim pomůže a je potěšen, když z nich vyjde něco skutečného (věcného a opravdového). Někdy v konverzaci, jako právě teď, také předává druhým tyto jasné a smysluplné myšlenky."

" Takže on vůbec nepíše ? "

" Oh, jednou se mi přiznal, téměř proti své vůli, že občas, někdy, když jeho myšlenky uzrají (doslova " jsou upevněny "), vpiše několik řádek do svého důvěrného zápisníku; a to proto, jak řekl, aby od té chvíle rozlišil, co se skutečně dosáhlo z toho, co je pouze m o ž n é . "

" Tedy snad bude eventuelně publikovat obsažného ? " (asi lepší smysl " podstatného, podnětného ").

" Nevěřím, že něco takového zamýšlí. Nemá potřebu vstupovat do vztahů s jinými lidmi, než s přáteli, které mu přinesl život v kontaktu s nimi (asi smysl: v předešlých kontaktech).

str.212:

Důvěřuje životu jako dítě. Jednou řekl, že intenzita je jediný rozměr (dimenze), který nekonečně odměňuje cestování."

(asi smysl: že zde je úměra, když více cestují, cítím více uspokojení, poznání etc., kdežto intenzita vyvíjená v jiných činnostech již tolik nebo v takové úměře na mé uspokojení nepůsobí.)

" Ale proč ho vy, jeho přátelé, nepřesvědčíte, aby soustředil své myšlenky a aby je sdělil široké veřejnosti ? Slyšel jsem dost lidí říkat s jistotou, že tyto myšlenky jsou hodnotné. " (mají cenu).

" Pociťujeme, že jeho opravdová jedinečnost leží v jeho osobnosti, a pouze zde že může existovat. A my pociťujeme, že bychom mohli zranit jeho životní sílu, která pro nás znamená více než nějaká kniha; kdybychom ho přiměli uschovat tuto vitalitu do desek, namísto aby ji naléval do našich duší, tak jak se odplácí žití žitím. (či odměňuje žití žitím). On se nerozdává, pouze půjčuje ~~xxxéxxx~~ některé části sebe, aby je obdržel zpátky přeměněné, takže všechno živoucí potom rozkvétá v jeho přítomnosti jako mladé tváře, jako gesta mladých. To samo o sobě dává požehnání jeho předáváníí se (či rozdáváníí se), ono to vyvolává a oživuje současně i stále nové úrovně v něm samém, a obnovuje ho to; vskutky, čas od času. V jistotě našeho pohledu, v pružnosti a chuti k životu v našem plánu, v síle obětování se našemu podnikání, čte vášnivé písmo svých přeměněných slov. Když někdo z našeho kruhu zemřel, všiml jsem si, že náš přítel mu četl v nesmrtelné sféře (asi: ho přednášel v nesmrtelné, věčné sféře). "

" Ale co svět - zapomínáte na svět ! Mluvíte, jako kdyby kniha byla sám konec všeho (dosl.: v sobě), ačkoliv je to pouze vysílačka, která přenáší naše hlasy k neznámým uším a srdcím. Píšu to, k čemu jsem inspirován, nezabývám se osobními věcmi, (doslova blíže: odhazuji pryč za sebe, co je osobní), píšu to do víru trhu, a tento vír (toto víření) to nese do čítáren a salónů, kde lidé, které jsem nikdy neviděl a které nikdy neuvidím, slyší má slova - a oni snad opravdu těm slovům porozumí. Není kniha významnou směsí osobního a neosobního ? Takováto kniha tam v těch čítárnách pracuje a přemlouvá (působí na jiné) a přitom - ta kniha jsem také já. Tak oddělen od sebe, vplouvám do světa - do vzdálených domů, a možná také do vzdálených generací - kdo ví, zda potěšuje, povznášeje či rozzlobuje (rozhořčuje) toho či onoho, ale vždy nějakým způsobem vychováváje (vzděláváje) lidského ducha.

Moje pozn.: Srovnej článek o TOM PŘEVTELOVÁNÍ DUŠÍ.

Tato tisícínásobná cesta, toto vítězství nad hranicemi (omezenými hranicemi) individuální existence, toto spojení (pouto, svazek) s neznámým - navždy zneužit domýšlivostí (ješitností) a přitom nikdy zcela neznesvěcen (?) - to je předurčená cesta myslitele. "

" Dobře znám tuto cestu, protože také někdy vydám knihu. Znáám radost takového vydávání i hrůzu z toho, - ano, je to hrůza (teror dosl.), protože je to něco hrozného, strašného, vědět, že duch mé myšlenky se vznáší v představách (dosl. ve snech) popletených, zmatených a nečistých lidí,; tak zmatených a nečistých jakými dokáží být. Ale také znám onu radost - - vzpomínám si, jak jsem byl pohnut, když mi starý včelař napsal, že četl moji knihu každý ~~káždý~~ den v týdnu na lavici ve své zahradě, v prosluněných odpoledních hodinách, od příchodu jablo-^{počátku} nových květů do jejich opadání. A, aby to bylo úplně spravedlivé, také si vzpomenu na obrovské a tvořivé dary, které já osobně dlužím knihám. Nyní cítím cele, čím ony jsou. A přitom - silnější str.213:

a svatější než všechno psaní je přítomnost člověka, která je jednoduše a okamžitě přítomen. Nepotřebuje křičet z amplionů knihy, ke zvláštnímu kruhu současných a budoucích čtenářů, které spisovatel nazývá světem. Člověk může mluvit bez prostředníka, z úst do ucha, tiše a přesvědčivě (podmaňivě), z pohledu (pohledem) do očí a do otevřené (okouzlené) duše, může mluvit magickou plností pospolitosti (současnosti) spojení s těmi (oněmi) lidmi, které nazývá přáteli. - a kteří jsou nyní plni ducha, protože on na ně položil ruce. Takový člověk zřídka vytvoří (napíše) knihu. A jestliže udělá něco takového, ~~stává~~ původním pramenem (původem) knihy je život člověka, který (kdo) je přítomen pouze v přímém slova smyslu. "

" A potom všichni, kteří nejsou mezi přáteli tohoto muže, musí zůstat stranou (vyjmuti z) jeho učení ? "

" Vůbec ne, protože ti, kteří jsou přeměnění prostřednictvím jeho učení, jsou bezprostředně , každý jednotlivě a všichni dohromady apoštoly - dokonce i když nic z toho (učení) neopakuji, a dokonce ani neprohlašuji (neproklamuji), vyhlašuji slávu jménu učitele (je na nich znát vliv jejich učitele); jako přeměnění lidé jsou apoštoly prostřednictvím své existence, a cokoliv dělají, je činěno v apoštolství prostřednictvím esence (výtažku, podstaty) jeho učení, které tímto (svým postojem, svým " světovým názorem ") vyjadřují. V životě jeho přátel, v životě všech, kteří ho potkají, je tato bezprostřednost přenášena (vysílána), a jejich prostřednictvím až do vzdálených generací. "

" Jestliže vám správně rozumím, je vaším přáním uvažovat tvořivost (produktivitu) jako nižší příčku na žebříčku existence ? "

" Spíše považují tvořivost (produktivitu) všeobecně jako existenci pouze tehdy, když je zakořeněna v okamžitosti žitého života(asi: v okamžitosti prožitku). Jestliže člověk, jehož nazýváte tvořivým (produktivním), čili ten, který se vyjadřuje tvořivou prací, je podřízenou osobou v síle, v posvátnosti; k tomu, (pro toho), kdo ~~xx~~ pouze vyjadřuje sebe sama ve svém životě, je stále, po tu dobu, co je připoután k okamžitosti, nadřazený (= tomu muži, který je ~~xxxx~~ nazýván produktivním) v ušlechtilé schopnosti tvořivé ~~fermy~~ (v ušlechtilém nadání pro tvořivou povahu, přirozenosti

povahu, přirozenost). Ale jestliže považujete jednotlivce, který se zmenšil do pouhé podoby proudící, živé schopnosti, tak potom před ním stojí maskerní šašek, který se nemůže (sám sebe) formovat, utvářet, (zpodobovat); ale může se pouze schovávat ve formách (štvarech, =podobách; ale nemůže se sám tvářet). Ne, co jsem řekl o tom okamžitém (bezprostředním) člověku, nebylo řečeno proti tomu produktivnímu : napadal jsem převládající klam naší současnosti, že tvořivost je kritériem lidské ceny (hodnoty). (= výklad: Schopnost tvorby stojí výše než navenek prezentovaná tvorba).

Ale ^(ne - oprávněná) nelegitimní tvořivost, tvoření bez bezprostřednosti (bez okamžitosti) není kritériem, protože není skutečností.(realitou). Je to iluze, klam - a věřím, z absolutního hlediska, že před tím ta nelegitimní tvořivost nemůže ani na okamžik obstát. Pouze to může být kritériem, z kterého vzniká pravá tvořivost, a tím je ta okamžitost. "

" Zajisté, člověk může být posuzován pouze tím, čím je. Ale nepatří jeho tvorba k jeho bytí současně s jeho konáním (" hraním života ") ? "

" Ano, když funguje jako správný orgán jeho těla; ne, když to indikuje (poukazuje na to) pouhý výrůstek (pouhý abnormální výrůstek, něco, co do těla nepatří)."

str.214:

Best, úskok, dovednost má takovou převahu, že fikce se odváží uchvátit místo skutečného. Přecenění tvořivosti (produktivity), které postihuje náš věk, natolik vybuchlo a jeho " při vší techničnosti " pohledu ustavilo bezmyšlenkovitou jedinečnost sama sebe, že dokonce praví tvořiví lidé dovolí svým organickým vlastnostem, aby degenerovaly do autonomních (osamocených, zřejmě smysl ne-organických) výrůstků k uspokojení poptávky dne. Co rození podvodníci nikdy neměli, toho se vzdají: Pády, na které kořeny opravdové žitého života samy mohou růst.

Rodilí podvodníci míní, usilují o něco, aby nakonec neobsahovali nic než tvořivost. Ale místo toho, aby přinášeli do popředí přirozenou tvořivost, v graduálním výběrovém postupu, ze zážitků do myšlenek, z myšlenek do slov, ze slov do psaní a z psaní do veřejné komunikace, tak místo toho se opotřebovávají, jeden přes druhého se snaží obracet všechnu zkušenost jako veřejnou komunikaci ke svému prospěchu (= k tomu využívají všechnu zkušenost), zavrhnou pravdivou (skutečnou) a podřadí se něčemu, co plyne z nich samých. Oni otravují zkušenost, protože když se ta zkušenost prožívá (koná), oni jsou opanováni vůlí produkovat. Čímžto zaprodávají své životy a jsou ošizeni o odměnu - za svou nečestnost; nu, proč by měli očekávat vytvoření něčeho, nepočítaje v to vyumělkované, strojené a přechodné ? Vzdají se obou, života i umění, a jediné, co získají, je potlesk svých současníků, kteří jsou stejně tak zbláznění do produkce. "

" Ale mně se zase jeví to, že vůle tvořit je oprávněná (legitimní) část zkušenosti každého ~~živého~~ produktivního (tvořivého) člověka. Tímto malíř je člověk, který maluje, se všemi svými smysly. Jeho vidění je už malba, protože co vidí, není pouze, co jeho zrak ^{obdrží} : je to něco dvoj-dimenzního (něco, co je zdůrazněno ^v dvou dimenzích), co vidění vytvoří. A toto tvoření nepřichází později, ale je přítomno v jeho vidění. A dokonce jeho sluch, jeho čich, jsou mu malbou (obrazem), protože ten čich a sluch mu graficky obohacují charakter věci; nedávají mu pouze pocity, ale také stimulace. Podobně básník tvoří verše se všemi svými vjemy (pocity); v každém z jeho zážitků je okamžitě oznámena forma (tvar, podoba, způsob), k ve které to bude ~~vyjádřeno~~ vyjádřeno. Jeho chápání (vnímání, ohodnocování) situace je již transformací vnímané věci do materiálu - poezie, a ~~každý zážitek~~ v každém jeho nastupujícím pocitu se prezentuje (vyjadřuje) pro něj vyjádření rytmické správnosti. "

" Tak to vskutku je. Ale tento dynamický prvek, který nalézáte v zážitku (zkušenosti) tvoření, není vůlí tvořit, ale je schopností tvořit. Tato možnost formy (tvaru, podoby, způsobu) také doprovází každou zkušenost, která ujde ne-uměleckému člověku a je jí dán význam (výsledek, ~~ve~~ smyslu vývod, uveřejnění) tak často, jak často on povznese obraz nad tok vnímání a zaznamená to ve své paměti jako něco jednotlivého, definitivního a majícího význam samo o sobě. Pro tvořivého člověka tato možnost form (tvaru, způsobu) je určitá, směřovaná do jazyka umění jeho

str.215:

cechu. Jestliže (úmysl) je vyjádřen v tomto směru, je to záměr jeho genia, ne záměr jeho sebeuvědomělého rozhodnutí.

(Moje pozn.: ? ? ? Ode je to dvojí ? Vždyť ve skutečnosti to jeví jako dvoj-jedinost obou těchto faktorů) ^{Autor dále vysvětluje jak to myslel.)} Dynamický prvek jeho zkušenosti není ovlivněn, je celistvý a čistý. Jinak je tomu, když ve vnímání se on již " mazlí " se záměrem použít to, co vnímá. Tehdy on poruší zkušenost, zabrání jejímu růstu, a poskvrní proces přicházení tohoto prožitku. Pouze to neovlivněné vlastní vůlí může růst pořádně a přinášet zralé a zdravé ovoce. Ten člověk je pak oprávněně tvořivý, který prožívá tak silně a formativně (tvárně, tvořivě), že jeho prožitky se spojí v představu (obraz), jež vyžaduje vydání, a kterýžto člověk potom pracuje na svém úkolu s plným vědomím svého umění. Ale ten, který narušuje spontánnost vnímání, který nedovolí vnitřnímu výběru a tvořivosti (formaci), aby se uchytily (= aby nabyly vrchu), a místo toho vsází na účel od samého počátku, takový se zřekl významu tohoto vnímání, významu, jež je nade všechny cíle. (= M.Buber zřejmě brojí proti produkci pro trh). A člověk, který se setkává s lidmi s dvojitým pohledem: pohled otevřený - jež zve své druhy k upřímnosti (k důvěrnosti), a uzavřený pohled pozorovatele, který vyrůstá z vědomého cíle; ten, který je přátelství a v lásce je rozdělený do dvou lidí: jeden, který se vzdá svým pocitům, a druhý, který je již připraven tyto pocity využít - takový člověk nemůže být zachráněn žádným tvořivým talentem od zkázy, kterou uvalil na sebe a na svou práci, protože otrávil prameny svého života."

" Přejete si tedy znovuzavést v estetice ethický princip, který se nám konečně podařilo vymýtit ? "

" To co bylo vymýceno z estetiky, byla ideologie, která degenerovala do rétorik (řečnění) a tímto se stala nepravou. To zajisté znamenalo získání pevné půdy, když byla ustanovena perspektiva, která zhodnocovala (ohodnocovala) umělecké dílo - - přijímajíc nebo odmítajíc toto dílo - ne jeho vztahem k záměrům (touhám, aspiracím) umělcovým, ale svými vnitřními kvalitami. Nyní po prvé můžeme, bez toho, abychom rozšiřovali neporozumění, usilovat o hlubší pohled: že tato akceptace (toto přijímání) umožňuje vstup pouze do vnějšího okruhu, ale ve vnitřním okruhu tato díla sama za něco stojí, mají nějakou hodnotu, jež dala formu (tvar, podobu, přirozenost) tomuto významu bytí.

Podobně byl dosažen zisk v jasnosti a solidnosti pohledu (hlediska), když bylo poznáno, že význam umělce nezáleží na jeho morálce: nyní po prvé můžeme dosáhnout hlubší čistoty (po prvé se nám ujasnilo), jež ve vnitřním vývoji mistrovství a síly se nalézají pouze pro toho umělce, který je hoden svého umění. (= zřejmě znamená, že se ujasnilo, že mistrovství a síla je na straně jen toho umělce, který je hoden svého umění, tj. ne člověka, který pouze tvoří pro trh, na zakázku; ale který tvoří z bezprostřednosti svého zážitku, své zkušenosti; který není jen produktivním, ale je schopen tvořit (viz str. 213), anebo, viz str. 212, text: "-silnější a svatější než všechno psaní je přítomnost člověka, který je jednoduše a okamžitě přítomen. Nepotřebuje křičet z amplionů knihy atd. Toto je zřejmě shrnutí významu tohoto článku.).

Moje pozn.: Jako jiné aforismy a úvahy na lidské konání, na snad každý aforismus lze nalézt i jiný, opačný. Např. Služ světu podle svých nejlepších sil, odměna se dostaví - Kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde. Abych však nebyl příliš vztahovačný, např. na vztah sebe a tohoto pořízeného překladu.

Poptávka tvoří trh a trh tvoří poptávku. Je možné, že v jednotlivých obdobích jsou + a - výkyvy, ale pokud věříme, že člověk je schopen postřehnout reálné, skutečné a objektivní potřeby, v průměru zřejmě něco takového potřebuje.

Platon je jistě pro filozofa zajímavý, ale většina lidí je víc přitahována sexem, bojem, násilím a sportovními utkáními (které v sobě trochu zahrnují i předešle jmenované kategorie), a řada lidí si dobře oddechne i při nenáročném kýči, tvořeném doslova na zakázku.

A tak např. v Jugoslavií dál vydávají indiánky, krváky, kovbojky a jinou násilnickou literaturu, a svět se točí dál.

Kromě tvorby pro trh, autor brojí vůbec proti tvorbě, která je hnána cílem. (Aspoň jsem tomu tak rozuměl). Zřejmě je však pomíjeno BIOLOGICKÉ HLEDISKO. Řekneme, že tvořím pro trh. Že jdu za svým cílem, aby mi "taky něco vydali". Ale vskrytu stejně řekneme z 5 % pomýšlím na eventuelní slávu, a řekneme z jiných 5 % jsem hnán grafomanií. Podle aforismů se jistě s mírou grafomanie prý vyznačuje každý spisovatel. Je spíš otázka míry, kolik čeho. Horší spisovatel se vyznačuje menším množstvím vlastní potence tvořivosti, tvořit, a větším podílem

grafomanie. Jeho dílo zřejmě nemá takový význam, ale i tak může mít v sobě zajímavé prvky, a pro část lidí má i takové dílo svou užitnou hodnotu.

Jinak řečeno, ti lidé se seberealizují jeho pomocí, a konec konců se jím seberealizuje i autor, stejně jako by se seberealizoval dílem dokonalejším, kdyby na něj měl. Nesnižujíc význam např. Shakespeara, jehož si vysoce vážím, řada lidí je potěšena i čtením např. Smilovského či Jakuba Arbesa; ač tito nemají šanci stát se klasiky Shakespeareova formátu.

Je to dostatečný důvod, abych jedno dílo označil za oprávněné, legitimní, a druhé za neoprávněné, nelegitimní ?

Kde je dělicí čára, kdo ji stanoví ?

Myslím, že je to zase otázka míry.

A obráceně: Kolik, zřejmě legitimně tvořivých lidí je tak otažitých, že by ani trochu nepomyslili na hmotný výsledek svého konání, na slávu a jiné příjemné stránky této věci a své seberealizace; jichž se jim dostane skrze toto, třebaš velmi legitimní (oprávněné (dílo ?

(Jistě jsou i tací, v zásadě bychom však tím popírali biologické hledisko, v ... popírali jiný aforismus, že " ani kuře darmo nehrabe " . A kolik lidí, včetně velkého Shakespeara, napsala svá díla bez vidiny slávy, odměny hmotné, své seberealizace, včetně např. získání přátelství atp.)

VRCHOLNÉ PROŽITKY . =====

Editor'ské poznámky / H.M.Chiang. /

A.H.MASLOW vymyslel výraz " vrcholné prožitky " (orig. peak-experience; též zážitky, ev.zkušenosti), aby popsal nejšťastnější okamžik; okamžik přivedení do extáze (vytržení mysli) v osobním životě. Taková zkušenost (takový zážitek) otevřít a vynést na povrch to nejlepší v osobě, a Maslow to přiléhavě nazval " přechodný okamžik sebeuskutečňování " obyčejných (normálních) lidí. Při sbírání zpráv o těchto vrcholných zážitcích Maslow často četl následující instrukce svým posluchačům (studentům v koleji): (~~= t.j.když prováděl výuku na toto téma a škelil, jak zážitky sbírat~~):

" Chtěl bych, abyste si představili nejkrásnější zážitky ve svém životě; nejšťastnější chvíle, okamžiky extáze, okamžiky vytržení, zanícení, ušnění něčím; snad ze zamilování se, nebo z poslouchání hudby, nebo z náhlého zaujetí knihou nebo obrazem, nebo nějakým velkým tvořivým okamžikem. Nejdříve je vyjmenujte. (napište je po pořadí). A potom se pokuste mi říci, co (jak) cítíte v takových náhlých okamžicích; jak rozdílně cítíte v porovnání s tím, co (jak) cítíte jindy, jak jste - v některém smyslu - v tom okamžiku rozdílnou osobou. "

- Maslow; K psychologii bytí, str. 71.

(orig.Toward a Psychology of Being).

Dva příklady vrcholných zážitků, reprodukované dále, byly dány k dispozici Maslowovi jako reakce na jeho instrukce. Oba příklady byly napsány studenty koleje a byly čteny Maslowem v roce 1963 v jedné z jeho přednášek.

VRCHOLNÝ PROŽITEK I .

Před dvěma léty, když jsem se pokoušel řešit nějaké matematické problémy v základním diferenciálu (diferenciálním počtu);
integrálu

což jsem měl jeden večer jako domácí úkol, postupoval jsem podle dlouhé, náročné procedury na vyhledávání derivací funkcí.

exaktně (určitým způsobem, přesně) podle způsobu, jaký mi řekl učitel. Náhle mi napadlo, že jsem zjistil rychlou cestu na vyhledání odpovědi. Zkusil jsem svoji novou metodu, která vyžadovala

str.260:

spíše jen kontrolu, než počítání, a zjistil jsem odpověď na několik příštích problémů. Potom jsem je řešil znovu starým způsobem. Dostal jsem stejné odpovědi, ukazující, že mnou předpokládané vztahy mezi funkcí a derivací byly opravdu správné.

Po jednom nebo dvou dnech, jda dále v matematické knize, shledal jsem vysvětlení i tohoto způsobu, který jsem sám objevil. Poznotek, že matematici znali tuto metodu předtím, než jsem o ni klopýtl já, však nezhoršilo moje potěšení. Cítil jsem se velmi pyšný na sebe, zvláště proto, že během 1 - 2 týdnů před tímto zážitkem jsem měl s matematikou určité problémy.

Běhal jsem kolem domu, až jsem našel své rodiče a ukázal jim své nálezy. Pak jsem si seel a prohlížel jsem si znovu svoji práci. Předpokládám, že bych mohl říci, že jsem se cítil tvořivým. Určitě jsem se cítil, jako kdybych patřil " do party ", " do skupiny " .Nyní jsem se viděl jako mající právo být v pokročilé matematické třídě, ve které jsem byl. Už jsem se necítil tolik vinen - už jsem neměl pocit nepokoje, obavy z nepřiměřenosti.

To nebylo pravdou jen o mé matematické schopnosti - ne, pane. Cítil jsem se odvážný a jistý sám sebou ve všech svých studiích. Přistoupil jsem k práci na domácích úkolech z jiných předmětů, a tento stav z matematiky se přenesl na všechno, co jsem dělal. Pomohl mi v mé práci, ale občas jsem se přistihl, že přemýšlím o tom, co jsem udělal, a začal jsem se zeširoka usmívat, zapomínaje na všechnu práci, kterou jsem se v té době pokoušel dokončit. Začal jsem pociťovat " přátelský postoj " ke studiu matematiky, místo nepřátelství jako předtím. A také jsem viděl, že takový vztah má novou důležitost a význam. Matematika se mi už nezdála být jako nezáživná a nepotřebná disciplína.

VRCHOLNÝ PROŽÍTEK II.

Můj vrcholný prožitek přišel po noci, kdy jsem nemohl spát a přemítal jsem. Nepamatuji se přesně, jaká (jednotlivá) situace mě do toho přivedla, ale cítil jsem se, jako kdybych byl nejbídňější (nejzavrženěhodnější) , nejšpinavější stvoření na zemi.(dosl. v zrcadle země). Nebo aspoň jsem se snažil přesvědčit, že jsem takovým byl. Celý svět byl proti mně, a to z žádného jiného důvodu, než toho, že jsem byl takovou hroznou osobou. Celou dlouhou noc jsem zápasil, pokoušeje se věřit (přesvědčuji sám sebe), že to co jsem o sobě věděl, nebyla pravda.

str.261:

Asi ve 4,00 ráno můj pes přišel do mé místnosti a vlezl ke mně do postele. Ona (fenka) to obyčejně dělala, ale tuto noc jsem cítil jakýsi pocit úlevy a radosti, že ona chtěla být tak blízko m n e - bídného, ošklivého, špinavého, hrozného, mizerného, nejzavrženíhodnějšího tvora - mne. Teď jsem měl alespoň jednoho přítele ve světě; přinejmenším.

Najednou jsem vstal z postele, oblékl se a dal jsem ji na šňůru a vyšel z domu. Šel jsem k lesíku vysoko na kopci, blízko našeho domu. Sedl jsem si na vrcholek kopce, kde dost foukal vítr, a se svým psem po boku jsem pozoroval východ slunce. Jak se nebe stávalo světlejší, a bylo méně stínů, měl jsem v sobě pocit zázraku, očarování a povznesení. Cítil jsem se malý a nedůležitý, ale přitom zúčastňující se na věcech ve svém okolí. Náhle jsem uviděl sebe a své problémy v jejich správné perspektivě. Můj zlý sen se stal jenom částí života. Začal jsem se smát, alespoň ve svém nitru, a jak jsem blíže přitiskl svého psa k sobě, chtěl jsem vstát a křičet na svět " JÁ JSEM ! " .
